Št. 31 (958) L XIX
NOVO MESTO, četrtek, 1. avgusta 1968
★ ★

DOLENJSKI LIST

Vsej nadarjeni mladini je treba pomagati do kruha!

Na posvetovanju v Gribljah pri Črnomlju so govorili o štipendiranju nadarjene mladine in o vlogi SZDL pred bližnjimi volitvami

Prejšnji teden je bilo v Gribljah pri Črnomlju področno posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki občinskih skupščin in predstavniki občinskih konferenc SZDL iz Trebnjega, Novega mesta, Črnomlja in Metlike. Pogovarjali so se o kadrovski politiki in štipendiranju v posameznih občinah. Zavzemali so se za ustanavljanje posebnih skladov za štipendiranje tistih nadarjenih mladih ljudi, ki so končali osemletko, pa nimajo možnosti, da bi nadaljevali šolanje na srednjih šolah. Takim mladim ljudem, ki bi v šoli najbrž dosegali zelo dobre uspehe, bo treba v prihodnje nuditi več pomoči.

Na posvetovanju so govorili tudi o bližnjih skupščinskih volitvah. Menili so, da bosta zvezni in republiški zakon o volitvah, ki še nista v razpravi, v marsičem spremenila dosedanji volivni sistem in da bodo morali že na prihodnjem podobnem posvetovanju v septembru govoriti tudi o vlogi in pomenu SZDL pri volitvah. Ker bodo dotlej izvršene tudi nekatere kadrovske spremembe v občinskih vodstvih SZDL, se bodo na prihodnjem posvetovanju natančneje pogovorili o bodočem delu.

Ker so taka posvetovanja že pokazala prve uspehe, so predstavniki 4 občin sklenili, da bodo v prihodnje ohranili tako obliko sodelovanja na določenem območju. M. P.

Kočevski »Trikon« v ljubljanskih Križankah

Modno revijo v ljubljanskih Križankah je 26. julija priredilo kočevsko podjetje Trikon. Na njej so prikazali okoli 30 svojih izdelkov za jesen in zimo, od tega 9 moških oblek, ostalo pa so bile ženske obleke in kompleti, puloverji, jope in druge pletenine. Modna revija, ki je bila po prvem dejanju Leharjeve operete »Vesela vdova«, je trajala okoli 25 minut in je gledalce prijetno presenetila (Foto: Prijne)

Letos pa bo polhov

Iz Kočevja nam poročajo, da je v okolišnih gozdovih žir dobro obrodil in da bodo zato polharji vsekakor prišli na svoj račun. Pred dnevi smo bili tudi sami na Raduhi in na Gorjancih, kjer smo prav tako videli, da je žira zares veliko. Potolkli smo s palico po starih votlih bukvah in na pol odprtih grčah, pa je nekaterih kar zapihalo! Stari polharji pridno pripravljajo pasti in se veselijo »dobre letine«. Vse kaže, da je letos »hudič že prignal polhe na pašo«, kakor je nekoč zapisal Valvasor, ko je poročal o običajih naših prednikov.

Pijte naravne sadne sokove
Belsad

Pri srečevanju sta trčila

Voznik osebnega avtomobila Peter Vuković iz Jastrebarskega je 26 julija popoldne vozil iz Dobove proti Brežicam. V Trnju mu je naproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Rudolf Lozar iz Laduča. Pri srečevanju na propustnem mostu sta trčila. Na vozilih je za okrog 900 din škode

Leteča „cigara" nad dobrepoljsko dolino

24. julija okoli 20.15 zvečer so mnogi Dobrepoljci opazili na nebu čuden svetleč predmet, ki je letel izredno hitro v smeri od Strug proti Zdenskemu hribu. Predmet na nebu je imel obliko cigare; prednji del je bil koničast in je izžareval belo svetlobo, zadnji del pa je bil podoben krogli in je puščal za sabo modro zelenkasto svetlobo. Predmet je letel hitreje od reaktivnega letala in še precej nizko, da so ga ljudje kljub oblačnemu vremenu lahko videli na vsej njegovi poti, dokler se ni za Zdenskim hribom skril v goste oblake.

TOMAŽ LENDERO

Kostanjeviška jama je prav gotovo najlepša podzemeljska jama na Dolenjskem. Prizadevni člani domače jamarske sekcije si že nekaj let prizadevajo, da bi omogočili ogled jame tudi turistom, ki jih vedno več prihaja v Kostanjevico. V soboto, 27. julija, so povabili na ogled predstavnike družbeno-političnega in gospodarskega življenja krške občine, Dolenjske turistične zveze, predstavnike JLA in druge. Gostje so bili navdušeni nad lepotami, ki so jih videli, in so obljubili jamarjem vso pomoč pri uresničitvi njihovih načrtov (Foto: M. Vesel)

Ne 1900, temveč 5100 vozil na brežiškem mostu v enem dnevu!

Prejšnji teden smo na 5. strani našega lista poročali o štetju motornih vozil na brežiškem mostu. Iz Cestnega podjetja v Novem mestu pa so nas medtem opozorili, da nismo našteli vseh vozil, ki so jih ugotovili na dan štetja. Tako je šlo v 24 urah čez most:

128 traktorjev, 295 tovornjakov s prikolico, 367 tovornjakov z nosilnostjo nad 3 tone, 242 tovornjakov do 3 tone, 171 poltovornih avtomobilov, 116 vprežnih vozov, 183 avtobusov, 1565 osebnih avtomobilov, 411 motornih koles, 583 mopedov in 1042 kolesarjev.

Vsekakor velika številka: v 24 urah je šlo čez Krko in Savo pri Brežicah nekaj nad 5100 vozil! Lahko si predstavljamo gnečo v posameznih dnevnih konicah in ni se treba čuditi, da so v zadnjih 30 letih dotrajale celo betonske plošče na delu mostu čez Krko!

Krško ima nov most čez Savo; Brežice vpijejo po novem mostu, sicer bo tudi tu nekega dne prišlo do dragih in neljubih zastojev, če bo treba most na vsem lepem zaprti za ves tovorni promet!

Srečanje internirancev na Mirni

V soboto, 10. avgusta, bo na Mirni spet tradicionalno srečanje nekdanjih internirancev, političnih zapornikov, izgnancev in vojnih ujetnikov. Zbrali se bodo pri gostilničarju Bojanu Kolencu. Tudi tokrat bo poskrbljeno za dobro razpoloženje. Nekaj se jih je že prijavilo iz Ljubljane, Novega mesta, Dola pri Litiji ter okolice Mirne in Šentruperta. Kdor se misli srečanja udeležiti, naj takoj pošlje prijavo gostilničarju Kolencu, kot je bilo dogovorjeno 7. julija na sestanku sekcije.

J. Z.

Za konjski šport je vedno veliko zanimanja

Uspele konjske dirke so navdušile več tisoč gledalcev – Domači rejci konj pokazali lep napredek – Organizatorjem gre pohvala, tradicijo pa moramo ohraniti!

Klub za konjski šport v Šentjerneju je prirodil preteklo nedeljo tradicionalne konjske dirke. Pokroviteljstvo je prevzela krajevna skupnost. Na zelo uspešnem tekmovanju so nastopili dirkači iz Ljubljane, Dobrove, z Bizeljskega, iz Komende, Celja in okolice Šentjerneja. Tekmovanje, ki se je odvijalo v devetih dirkah, je bilo zelo skrbno pripravljeno. Organizatorji so se potrudili, obiskovalcev pa je bilo kot še nikoli prej.

1. dirka: »MLADI ROD« — na progi 1400 m za dvoletne toplokrvne konje s področja Šentjakoba je zmagal žrebec »Rigo« (voznik Tone Divjak), pred Ido (Janez Košak) in Bojko (Rudi Lopatec).

2. dirka: »KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTJERNEJ« I. krat — prva je bila Rose Mary (Matevž Križanec) s časom 1,34 pred Leonom II (voznik Lojze Gorjanc), čas 1,35.3. Tretji je bil Lincoln (Hubert Križanec), čas 1,55.4.

3. dirka: »DEAUVILLE II« — na progi 2000 m za trileta in za starejše križance kasače s področja Šentjerneja in Krškega

(Nadaljevanje na 6. str.)

MATEVŽ gre po očetovih stopinjah. Sin znanega dirkača Huberta Križanca iz Dobove, Matevž, je v heat vožnji z znano kobilo Rose Mary navdušil. V dveh dirkah, ko so se za nagrado potegovali Matevž, njegov oče Hubert in Lojze Gorjanc, so gledalci imeli kaj videti! Navdušila jih je kobila Rose Mary, ki je bila nedvomno »miss« tekmovanja (Foto: S. Dokl)

Pri prehitevanju v obcestni kamen

Voznik osebnega avtomobila Boris Kozamernik je 22. julija zvečer vozil iz Krškega proti domu. Med Pijavškim in Artom je prehiteval dva tovornjaka in pri tem zavozil preveč v levo ter zadel v obcestni kamen. Na vozilu je za okrog 3.500 din škode. Telesnih poškodb ni bilo.

Neprimerna hitrost

Motorist Ivan Lupšina iz Bukovja se je 28. julija popoldne peljal iz smeri Bistrice proti Brežicam. Na Bizeljskem ga je na blagem in slabo preglednem ovinku, ko se je srečaval z neznanim voznikom osebnega avtomobila, zaneslo s ceste v telefonski drog. Pri tem se je lažje poškodoval. Na motorju je za okrog 1000 din škode.

„Kolpa vas vabi"

To je naslov novega turističnega prospekta, ki ga je pred kratkim v 20.000 izvodih izdalo turistično društvo v Metliki. Besedilo je napisal Jože Dular, oprema pa je delo Mladene Brancelj. Natisnila ga je Železniška tiskarna v Ljubljani. Te dni bo izšel isti prospekt še v hrvaškem jeziku.

Ena izmed vrzeli v domači turistični propagandi je s tem zapolnjena, podobnih prospektov pa si želimo čimprej za vse naše turistično zanimive kraje!

VREME

OD 1. DO 11. AVGUSTA

Prevladovalo bo lepo poletno vreme s temperaturo do 30°. Krajevne nevihte so možne okrog 3. avgusta.

Dr. V. M.

tedenski mozaik

Predsednik češkoslovaškega parlamenta Smrkovsky je v intervjuju za francosko televizijo dejal: »Del naše tradicije sta Jan Hus in dobri vojak Švejk. Trenutno bolj cenimo zgled Jana Husa, pri čemer se varujemo, da bi šli na koncil.« ... V imenu socializma Bolgari niso pustili češkoslovaških mladincev čez mejo na mednarodni festival v Sofiji, češ da so umazani in slabo obečeni. Za nameček so jih nekaj še pretepli ... v imenu socializma je vzhodnonemški tisk že začel pisati, da je v ČSSR zmagala kontrarevolucija ...

V imenu socializma niso smeli sovjetski turisti potovati iz DR Nemčije v ČSSR (da ne bi morda na lastne oči videli resnice) ... Češki delavci so tujim dopisnikom v neki tovarni takole dejali: »Vi, ki ste iz Britanije, ste nas prišli vprašat za mnenje. Še nobenega dopisnika ni bili iz dežel, ki so podpisale varšavsko pismo. Toda njih ne zanima resnica o nas ... Pred nekaj dnevi so časopisi v kneževini Lichtenstein protestirali, češ da je švicarska prometna policija nekajkrat kršila suverenost Liechtensteina, ko je zasledovala grešne avtomobiliste. Po treh dneh so se Švicarji uradno opravičili vladi kneževine. Nenavadno vljudni odnosi, če upoštevamo, da se Čehom in Slovakom za vse kaj hujšega ne bo nihče opravičil ... Predstavnika ustanove za proučevanje javnega mnenja je neki volilec udaril, ko ga je ta vprašal, ali bo volil za Nixona ali Humphreya. »Zakaj to?« je vprašal užaljeni »anketer«. »Za enega ali drugega boste morali glasovati.« Odgovor: »Vem, toda nočem, da bi me kdo še na to spominjal.« ... Predstavniki zvezne nigerijske vlade in odcepljene Biafre so se pogajali v Nigru. Pogajanja so bila zelo uspešna. Niso se sicer dokončno zmenili, kako bi odprli »prehod usmiljenja« za pošiljanje hrane od lakote umirajočim prebivalcem Biafre niti kako bi prekinili sovražnosti. Pač pa so se zmenili, da se bodo v Adis abebi naprej menili ...

Kmečki mladini se obeta več znanja

Sedanji samorastniški razvoj poklicnega izobraževanja mladih kmečkih gospodarjev bo treba podpreti s predpisi in zagotoviti trajne vire sredstev.

Želje in predlogi za poklicno izobraževnaje kmečke mladine — bodočih kmečkih gospodarjev in gospodinj se uresničujejo. Sicer postopoma. Vse želje še ne bodo kmalu uresničene. Spodbudna pa so poročila iz raznih krajev — Metlike, Šentjurja pri Celju, Lendave in drugod — da pripravljajo širše programe za poklicno izobraževanje mladih kmečkih gospodarjev, kot so jih imeli doslej. Pomagajo si z raznimi viri sredstev. Začenjajo uresničevati stvari, ki so se še pred kratkim zdele mnogim nemogoče, ker niso vedeli, kje dobiti sredstva.

Sedanje izobraževanje kmečke mladine pa se širi še preveč samorastniško. V raznih krajih si pomagajo, kakor vedo in znajo. Odvisni so od dobrotnikov, kmetijskih organizacij in drugih, ki podpirajo kmečke fante s štipendijami — med temi verjetno prednjači kmetijski kombinat Žalec — in s prispevki šolam in drugim izobraževalnim ustanovam — npr. z opremo za kmetijsko gospodinjsko šolo v Šentjurju pri Celju, ki jo nameravajo odpreti v jeseni. To je dobra pobuda za širjenje poklicnega izobraževanja kmečke mladine, nikakor pa ne zagotavlja trajne ureditve tega vprašanja. Treba bo storiti še veliko več.

Gre za dve tesno povezani stvari. Izobraževanje bodočih kmečkih gospodarjev bo treba urediti načrtno s predpisi in hkrati zagotoviti trajne vire sredstev za nemoten pouk. Sedanja podjetnost je še vedno le izhod v sili po načelu: bolje nekaj kot nič! Za načrtno izobraževanje je potreben ustrezen sistem. Za začetek sicer ne bo popoln, ker bo odvisen od sredstev. Če bo dovolj prožen, da bo podjetnejšim omogočil širše oblike izobraževanja, kot bodo določene z minimumom, pa bo vzlic začetni omejenosti veliko koristil. Potreben je le jasen cilj, kaj želimo doseči.

Kmetom je potrebno najmanj toliko poklicne izobrazbe kot mizarjem, pekom, dimnikarjem in drugim poklicem. Izobraževanje bo torej treba urediti podobno v ustreznih šolah. Ker pa letos še ne bo dovolj sredstev, da bi lahko že jeseni ustanovili dovolj kmetijskih šol za vse kmečke fante in dekleta, ki bodo ostali na kmetijah, pa bo treba začeti bolj skromno. Seveda načrtno in z namenom, da bomo v prihodnjih letih izpopolnjevali tako poklicno izobraževanje.

Uvedba kmetijstva med šolske predmete zadnjih dveh letnikov v vse podeželske osnovne šole je menda že zagotovljena za to jesen. Kjer ne bodo zmogli takega pouka poklicni učitelji, bodo lahko pomagali kmetijski strokovnjaki, zaposleni v kmetijskih organizacijah ali drugod. Pri osnovnih šolah pa bo treba ustanoviti — ali obnoviti! — kmetijske nadaljevalne šole. Po končani osemletki naj bi jih pozimi obiskovali vsi kmečki mladinci in mladinke, ki ne bodo odšli v srednje šole ali v uk. Tako izobraževanje bo veliko cenejše kot le v šolah za kmetovalce, ki so seveda tudi potrebne. Šole za kmetovalce bi dajale mladim kmečkim gospodarjem in gospodinjam zaključno poklicno izobrazbo. Po dobri pripravi v osnovni in kmetijsko nadaljevalni šoli bo v njih lahko pouk skrajšan in stroški nižji. Ne le za vzdrževanje šol, ampak tudi za obiskovalce, ki bodo prihajali iz oddaljenih krajev.

J. PETEK

TELEGRAMI

MOSKVA — Kakor so sporočili iz štaba vaj zaledniih služb v Minsku, se nadaljujejo zaledne vojaške vaje v zahodnih delih Sovjetske zveze. Posebno pozornost posvečajo »praktični obdelavi problema, kako zagotoviti vse oblike prevoza«.

KOŠICE — Kakor poroča radio Košice, so se sovjetski voditelji po prvem dnevu pogajanj v vlaku v Čierni na Tisi, vrnili čez noč na sovjetsko ozemlje. Zanesljivih poročil o razgovorih med obema partijama še ni, toda vsa znamenja kažejo na poslabšanje položaja.

WIESBADEN — Federacija mednarodnih transportnih delavcev je pozvala alžirsko vlado, naj takoj vrne letalo boeing 707 izraelske letalske družbe »El Al«, ki so ga »ugrabili« v zraku trije člani arabskih palestinskih komandosov in ga prisilili, da je pristalo v Alžiru.

NEW YORK — Stalni predstavnik Nigerije v OZN je izjavil, da je njegova vlada privolila v to, da predstavnik svetovne organizacije pride v Lagos, da bi se dogovoril o pošiljanju pomoči v hrani sestradanim prebivalcem odcepljene Biafre.

RIM — Z najnovejšo encikliko »Humanae Vitae« (O človeškem življenju) je papež Pavel VI. prepovedal vernikom izvajati kontrolo rojstev s kakršnimi koli umetnimi kontracepcijskimi sredstvi.

ADEN — Iz republike Južni Jemen poročajo, da je tam izbruhnil upor. Po uradnih poročilih so se uprli densičarji, ki jih z denarjem in orožjem podpirata Saudska Arabija in ameriška obveščevalna služba CIA.

PREVOZ VOJAKOV S HELIKOPTERJI — Helikopterji igrajo v Vietnamu čedalje pomembnejšo vlogo. Slika je bila posneta tik pod demilitarizirano cono v Južnem Vietnamu. Ameriške vojake so prepeljali po zraku skoraj do tega nevarnega pasu, naprej pa morajo peš, kar ni več ne tako udobno, ne tako varno. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

Čierna na Tisi, kraj, ki leži skoraj na tromeji med ČSSR, ZSSR in Madžarsko ima 2500 prebivalcev, bo brez dvoma prišla v zgodovino, kakor so prišla v zgodovino nekatera druga imena krajev usodnih srečanj. Zakaj v tem trgu so se v ponedeljek 29. julija začeli pogovori ali pogajanja ali »spopad« med celim predsedstvom KPČ in prezidijem CK KP Sovjetske zveze. »Ta »razgovor« ne bo odločilen samo za prihodnost ČSSR in njenega ljudstva, ampak v marsičem tudi za usodo socializma. Na tehtnici so vsa tista načela o bratskem sodelovanju, enakopravnosti narodov in partij in nevmešavanju ene države in partije v zadeve druge države in partije, ki jih vse socialistične države in komunistične partije brez razlike izpovedujejo, a se jih v praksi tako brez razlike ne držijo.

Prvo obdobje spopada med nosilci takih in nasprotnih idej je za nami. Najprej je hotelo sovjetsko vodstvo povzročiti razcep v vodstvu KPČ in ČSSR in v ljudstvu. Ta poskus je spodletel, kakor je spodletel leta 1948 pri nas. Potem je prišel pritisk od zunaj, rožljanje z orožjem ob meji, ki še vedno traja, pačenje resnice in zamolčevanje stališč KPČ, razglašanje sedanjega češkoslovaškega vodstva za neprimernega in celo kontrarevolucionarnega. Z zadnjo obtožbo je že prišel na dan vzhodnonemški tisk z uradnim blagoslovom.

Ljudstvo ČSSR, izpostavljeno tako silnemu pritisku, je ponovno prekrižalo račune vsem tistim, ki ta pritisk izvajajo, da bi ga ustrahovali in razcepili. Vsi trezni in nepristrani opazovalci trdijo, da v vsej 50-letni zgodovini Češkoslovaške ljudstvo še nikoli ni bilo tako strnjeno okrog svojega vodstva.

Celo konservativni člani predsedstva CK KPČ so ob tej gonji podprli Dubčeka in svoje ljudstvo, tako da je češkoslovaško vodstvo odšlo v Čierno enotno. Narodi socialističnega sveta z zadržanim dihom spremljajo to zgodovinsko srečanje, ves svet pa z napetim zanimanjem in radovednostjo. To so resnično trenutki, ko tudi zgodovini zastane dih.

V zadnjih dneh je prišlo v Turčiji do velikih in celo krvavih demonstracij proti Američanom. Najhujši neredi so bili v Izmiru, kjer je sedež poveljstva atlantskega pakta (NATO) za vzhodno Sredozemlje, v Istanbulu in v Ankari. Toda tudi od drugod poročajo o demonstracijah.

Antiamerikanizem v turških množicah, posebno med študenti, se je posebno okrepil

Trenutek resnice

leta 1964 ob času najhujše krize zaradi Cipra, ko je Washington naravnost prepovedal Ankari, da bi posegla na Ciper. Turkom se je tokrat posvetilo, v kolikšni meri so v vojaškem in gospodarskem pogledu odvisni od svojega velikega zaveznika onkraj Atlantika.

Nezadovoljstvo zaradi ameriškega vpliva v deželi je raslo in še ni doseglo vrha. V očeh številnih Turkov je NATO, v katerem je Turčija, zgolj sredstvo, s katerim Američani krotijo deželo in ji vsiljujejo svojo politiko.

Od kritike NATO do zahtev po izstopu Turčije iz te vojaške zveze je bil en sam korak. Zmotno bi bilo trditi, da je zdaj turško javno mnenje pretežno za izstop iz NATO. Toda celo tisti, ki še zagovarjajo turško članstvo, zahtevajo temeljito revizijo raznih dvostranskih sporazumov in pogodb — od leta 1947 natanko 54 — ki dajejo Američanom posebne pravice na turškem ozemlju.

Pri tem igra zemljepisna lega Turčije posebno vlogo. Turčija je do nedavnega veljala za tako zanesljivo članico NATO zato, ker jo menda neposredno ogroža Sovjetska zveza. Toda — sklepajo danes številni Turki — mar bodo Američani res uporabili atomsko bombo v našo zaščito, če bi nas napadli Rusi, in tako tvegali svetovni atomski spopad? Odgovor se glasi: ne! Potemtakem ni razloga, da bi Turčija še ostala v NATO, ali vsaj ni razloga, da bi ostala v NATO kot ameriška polkolonija. Osnove zavezništva se morajo iz temeljev spremeniti.

WASHINGTON — Predsednik Johnson je podpisal odločbo, s katero poostruje ameriške ekonomske sankcije proti rodezijskemu režimu Iana Smitha.

MOSKVA — Glasilo sovjetske armade »Krasnaja zvezda« piše, da sta se v Moskvi sešla sovjetski obrambni minister maršal Grečko in obrambni minister Nemške DR general Hofmann.

PRAGA — Sindikalno glasilo »Práce« piše, da izmed 22 partij v kapitalističnih državah Evrope samo tri podpirajo varšavsko pismo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **UGODNEJŠA GOSPODARSKA GIBANJA** — Gospdarska gibanja so se že obrnila na bolje, je povedal član zveznega izvršnega sveta Milijan Neoričić poslancem v zvezni skupščini. To je najugodnejša gospodarska novica, ki so jo poslanci lahko slišali zadnji dve leti, saj smo v vsem tem obdobju doslej ugotavljali zastoj in celo nazadovanje proizvodnje.

V letošnjem juniju je bila jugoslovanska proizvodnja za 5 % večja kot v lanskem juniju, v vsem letošnjem prvem polletju pa za 3,8 % večja kot v istem lanskem obdobju. Zaloge se več ne povečujejo, investicije pa oživljajo.

■ **PET LET PO POTRESU** — Dne 26. julija je bila v Skopju spominska seja mestne skupščine ob peti obletnici katastrofalnega potresa. Tedaj je izgubilo življenje 1070 ljudi, kakih 600 pa je ostalo invalidov. S pomočjo vseh jugoslovanskih narodov ter 77 držav in OZN obnovljeno Skopje je postalo zdaj resnično moderno mesto. Doslej so v njem zgradili 38.000 stanovanj, ki pa jih še primanjkuje.

■ **XV. PULJSKI FESTIVAL** — V Pulju se je v petek zvečer začel XV. festival jugoslovanskega igranega filma. Na programu je 15 novih domačih filmov.

■ **KANDIDATI SZDL** — Prihodnjo spomlad bomo spet volili nove odbornike in poslance. V pripravah na te volitve naj bi spremenili tudi volilni sistem. Po predlaganih spremembah naj bi Socialistična zveza imela še večjo vlogo pri predlaganju kandidatov. Njeni predlogi naj bi bili dokončni, medtem ko je pri prejšnjih volitvah SZDL kandidate le predlagala, potrjavale pa so jih občinske skupščine. Poleg SZDL naj bi kandidate potrjevali tudi zbori volivcev.

■ **POCENITEV MESA** — Ljubljanski zavod za analize in cene je odobril nove cene mesa, ki se bo s 1. avgustom pocenilo povprečno za dobrih 10 %. Prodajalce mesa je k temu prisilil šele republiški odlok.

■ **SPET IZVOZ MESA V ANGLIJO** — Do leta 1964 smo precej mesa izvažali v Anglijo, kasneje pa smo ga preusmerili v Italijo, kjer se je ponudila ugodnejša prodaja. Ker pa je izvoz mesa v Italijo močno upadel, odkar je ta država uvedla visoke zaščitne carine, so se naši izvozniki v zadnjem času spet začeli preusmerjati na angleški trg. Meso bodo tja izvažali v kamionih hladilnikih, ker dolgotrajen železniški prevoz škoduje kvaliteti mesa.

■ **POSPEŠITI RAZVOJ KOMUN** — Zvezna konferenca SZDL je te dni objavila dokument, ki poziva k hitrejšemu in ustreznejšemu uveljavljanju takšne vloge in položaja komune, kakršnega predvideva ustava.

■ **REŠILEN DEŽ** — Dež, ki je pred dnevi obilno namočil naše žitorodne kraje v Vojvodini, je prišel v zadnjem trenutku, da si bodo lahko še opomogle koruza, sladkorna pesa in sončnice. V Srbiji pravijo, da je bil ta dež vreden sto milijard starih din.

■ **ELEKTRIKA PO STARI CENI** — Zvezni zavod za cene je zavrnil že tretji predlog, distributivnih podjetij, ki so želela, da bi že letos podražili elektriko za gospodinjstva v povprečju od 19,56 na 25,25 S din.

■ **PROSLAVE DNEVA VSTAJE** — Dne 27. julija so praznovali dan vstaje na Hrvatskem ter v Bosni in Hercegovini.

■ **USTAŠKI TERORIST OBSOJEN NA SMRT** — Beograjsko sodišče je obsodilo na smrt 24-letnega Ivana Jelića, ki je dvakrat (aprila in maja letos) nastavil mini na beograjski železniški postaji. Prvič mina ni eksplodirala, drugič pa je eksplozija ranila 14 ljudi. Jelić je pripadal ustaški emigrantski organizaciji, ki ga je v Avstriji ozlroma v Zahodni Nemčiji vežbala ter ga nato poslala na teroristično akcijo v Beograd.

■ **VPISI NA SREDNJE ŠOLE** — Letošnji vpis na srednje šole je končan. Podatki iz Slovenije kažejo, da se dekleta še vedno odločajo predvsem za »ženske« poklice. Vpisovala so se predvsem v administrativne, zdravstvene in podobne šole, kjer so morali mnoge odkloniti, saj je bilo interesentov preveč. Še vedno pa so nezasedena mesta v nekaterih tehniških šolah, čeprav absolventke teh šol hitreje lahko dobijo zaposlitev.

Hrabrilna znamenja

PRED PRAZNIKOM SOCIALISTIČNE REPUBLIKE MAKEDONIJE

Ob velikem jubileju makedonskega naroda

Ljudstvo socialistične republike Makedonije je pred svojim velikim jubilejem – 65-letnico Ilindenske vstaje. Ta vstaja je bila izredno pomembna v zgodovini tega naroda in predstavlja prelomnico v dolgotrajni in herojski borbi za nacionalno osvoboditev in samostojnost. Z Ilindensko vstajo 2. avgusta 1903. leta se je končalo važno razdobje v burni zgodovini makedonskega naroda, ko se je bojeval za svojo afirmacijo kot narod in država, za svojo samobitnost, samostojnost in državnost.

Pogoji, v katerih so se Makedonci bojevali za nacionalno uveljavitev in svobodo, so bili izredno težki. Stoletno suženjstvo pod turškim cesarstvom je pustilo hude posledice. Težave pa so bile še posebno povečane s poskusi ekspanzionističnih balkanskih buržoaznih držav, da bi si prisvojile Makedonijo ali vsaj njene posamezne dele. V tem razdobju so se križale tudi različne koristi velikih evropskih sil na tem področju Balkanskega polotoka.

Ilindenska vstaja se je začela v noči pred 2. avgustom 1903. V nji je makedonski narod množično sodeloval. Brez vsake pomoči drugih si je hotel izvojevati svobodo z lastnimi močmi. Boj je bil neenak: na eni strani 30.000 makedonskih upornikov, na drugi pa nad 200.000 oboroženih turških vojakov.

Ta vstaja je bila zajela področje vse Makedonije. Boji so trajali več ko tri mesece. V prvih bojih so makedonski uporniki dosegli pomembne uspehe. Upornîške čete so osvobodile vse gorske vasi na območju bitoljskega vilajeta (turške upravne enote) z mesti Kruševo, Nevesko in Klisuro, kjer je bila vzpostavljena revolucionarna uporniška oblast.

Prva republika na Balkanu

Ilindenska vstaja makedonskega naroda je dosegla svoj vrh, ko je ustanovila Kruševsko republiko. Pri ustvarjanju revolucionarne oblasti so imeli pomembno vlogo makedonski socialisti, ki jih je vodil revolucionarni demokrat Nikola Karov. Ta je bil tudi imenovan za predsednika Kruševske republike, prve na Balkanu. V teh dneh je bila v Kruševu vzpostavljena tudi revolucionarna vlada, organizirani pa tudi drugi organi oblasti. S tem so bile do kraja izražene posebnosti in značaj nove države, ki je zrasla iz krvi in pepela makedonske borbene epopeje.

Ni dvoma, da je to dejanje pomenilo drzno in neomajno rešitev za uresničenje popolne nacionalne svobode in za ustvarjanje makedonske države. Obenem pa je bil to jasen odgovor na vse poskuse sosednih balkanskih držav, ki so hotele boj makedonskega naroda izkoristiti za lažjo prisvojitev področja Makedonije.

Ilindenska epopeja makedonskega naroda je polna številnih primerov junaštva in požrtvovanja v imenu svobode, nacionalne enakopravnosti, demokracije in splošno človeške enakosti. Ti in taki ideali in borbene parole so pritegnile na stran makedonskih upornikov tudi velike množice drugih narodnosti v Makedoniji. Vstaja makedonskega naroda je razburkala tudi javno mnenje v Evropi in v Ameriki. Začele so se akcije za zaščito osvobodilnih teženj makedonskega naroda in leto 1903 je bilo imenovano »makedonsko leto«.

Junaštvo upornikov in trpljenja makedonskega ljudstva v boju za nacionalno svobodo in za lastno državo je dobilo širok odmev. Demokratsko javno mnenje po svetu je podpiralo makedonski narod ter izražalo simpatije in razumevanje za cilje revolucije.

Ilindenska epopeja

Po številnih hudih borbah je bila Ilindenska vstaja zadušena. Narod je doprinesel težke žrtve. Toda ne glede na neuspeh, pomeni ta vstaja eno najsvetlejših strani zgodovine makedonskega naroda za osvoboditev. Ilindenska vstaja, kot oborožena oblika boja za svobodo, je imela daljnosežne posledice tako glede nacionalnih kot glede balkanskih in evropskih odnosov.

■ Zgled junakov Ilindenske vstaje je vzgojil nove generacije, ki so no borbo in ljudsko revolucionarne borbe svojega naroda uresničile nekaj desetletij kasneje. ■ Težnje makedonskega naroda so se ostvarile med narodnoosvobodilno borbo in ljudsko revolucijo in z nastankom Socialistične republike Makedonije, ene izmed šestih republik naše domovine — socialistične Jugoslavije. ■ Formalna razglasitev demokratske republike Makedonije, 2. avgusta 1944 v samostanu Prohorju Pčinskem blizu Kumanova, je simbolično povezala herojsko ilindensko epopejo z narodnoosvobodilno borbo.

ACO DIMITROVSKI

Nove gradnje v sredini obnavljajočega se SKOPJA, glavnega mesta bratske makedonske republike, ki ga je uničujoč potres pred 5 leti tako kruto udaril

Bolgarskim in grškim klevetnikom na uho

Ko te dni slavi makedonsko ljudstvo svoj narodni praznik in se v svoji bratski skupnosti jugoslovanskih narodov s ponosom ozira na prehojeno pot ter dosežene uspehe v svoji izgradnji, odmevajo na njegovih mejah tudi glasovi šovinistov iz Bolgarije in Grčije. Čudne stvari se dogajajo: v Grčiji, kjer vlada fašistična vojaška junta in s silo stoji ljudstvu za vratom, oblastniki z veseljem ploskajo pisanju v bolgarskih listih, ki vedno znova izjavljajo, da »makedonskega naroda ni in ga ni bilo«, da je to »izmišljen narod«, da se v Makedoniji »ne govori slovansko, temveč bolgarsko« itd. Velikobolgarski šovinisti pihajo v isti rog, v katerega tulijo fašistični veljaki sedanje Grčije: »Makedoncev sploh ni, v Jugoslaviji živijo samo ‚Skopljanci'...«

■ Ko iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem v socialistični republiki Makedoniji, naj ob tej priložnosti ponovimo, kaj je o velikobolgarskem šovinizmu v letih 1945 in 1946 dejal znameniti borec za pravice delovnega človeka Georgij Dimitrov, ki je v takratni skupščini v Sofiji dotolkel buržoazno opozicijo. V Sobranju je G. Dimitrov 25. decembra 1945 dejal:

»Domovinska fronta je naredila konec tuji protinarodni zunanji politiki. Odločno je zavrgla politiko škodljivega velikobolgarskega šovinizma — glavnega vzroka nacionalnih katastrof, ki so nas doletele... Domovinska fronta sodi, da moramo storiti vse, kar je treba, da bo Makedonija enkrat za vselej nehala biti jabolko spora na Balkanu... Ne razdelitev Makedonije, ne boj za njeno osvojitev, ampak spoštovanje volje Makedoncev, katerih glavni del je dobil svojo nacionalno enakopravnost v okviru FNRJ.«

Že 24. decembra 1944 pa je Georgij Dimitrov v svojem sporočilu Centralnem komiteju BKP zapisal:

»Brez neusmiljenega uničenja velikobolgarskega šovinizma, te hude rane na živem telesu naše dežele, ni mogoče zgraditi nove, prerojene Bolgarije...«

Kaže, da sedanji bolgarski šovinisti dvigajo glave z vso vednostjo svoje vlade in partije. Nauke velikega Bolgara in internacionalista G. Dimitrova pozabljajo — zato pa so se tudi znašli za isto mizo z grškimi vojaškimi nasilniki...

Odprta vrata pripravnikom

V prvem trimesečju letos so delovne organizacije v Sloveniji sprejele 956 pripravnikov, do konca leta pa naj bi jih sprejele skupno 1380.

Neka anketa je pokazala, da je bilo že doslej pripravništvo v mnogih delovnih organizacijah znana in v praksi uresničena oblika sprejemanja mladih strokovnjakov. Prevladovalo je stališče, da je treba najprej vsestransko spodbuditi sprejemanje pripravnikov in da naj šele izkušnje povedo, kakšna vprašanja naj urejuje republiški zakon.

Z novelo zveznega zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov so bile republike zavezane, da morajo predpisati mere za določanje števila pripravnikov, rok, do kdaj morajo delovne organizacije izdati splošne akte o tem ter sankcije za neizpolnjevanje določil tega zakona.

Predloženi zakon pravi, naj bi za dela, za katera se zahteva visokošolska izobrazba, trajala pripravniška doba eno ali največ dve leti. Delovne organizacije bi po tem zakonu vsako leto najpozneje do 31. januarja morale določiti vrsto in število pripravnikov, ki jih bodo sprejele, in v kakšnih rokih. Ta plan morajo z obrazložitvijo poslati takoj potem, ko je bil sprejet v delovni organizaciji, občinski skupščini in pristojnemu komunalnemu zavodu za zaposlovanje.

Podražitev kurilnega olja

Da bi se izboljšalo težko stanje premogovnikov, je zvezna skupščina sprejela predpise, po katerih se je kurilno olje v gospodinjstvih podražilo za 25 %. Toliko bo namreč znašal novi davek na promet. Davek za druga tekoča goriva, ki zamenjujejo premog, bo znašal 39 % namesto dosedanjih 14 %.

Priznana pravica primorskim borcem

Zvezni zbor je na seji brez pripomb sprejel predlog zakona o dopolnitvi temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju. Z dopolnitvijo tega zakona se borci NOV iz Istre, Slovenskega Primorja in drugih osvobojenih krajev izenačujejo glede pravic iz pokojninskega zavarovanja s tistimi, ki so stopili v NOV pred 9. septembrom 1943. Dopolnitev zakona se nanaša na vse borce Istre in Slov. Primorja, ki so stopili v NOV oziroma začeli organizirano delati v NOV do 13 oktobra 1943. Prebivalci Istre in Slovenskega Primorja so stopili v narodnoosvobodilno vojsko po kapitulaciji Italije.

Nova zavarovalna osnova: vrednost vozila

Dolgo napovedana podražitev zavarovanja avtomobilov le ne bo tako huda, kot so govorili. Zavarovalnice uradno še molčijo, čeprav je skoraj že gotovo, da bo podražitev prišla med septembrom in koncem leta. To je, rekli bi, »preverjena informacija«, obenem z njo pa se razširja tudi neuradno pomirjevanje avtomobilistov, da zavarovanja s stoodstotno podražitvijo sploh ne bo. Kaže, da so tudi same zavarovalnice spoznale, da bi to bilo le preveč in so pripravljene za skromnejšo podražitev zavarovanja — od 30 do 40 %. Govori se tudi o neki novosti: osnova za zavarovanje avtomobila ne bodo konjske moči, ampak vrednost vozila.

Slaba ponudba žita

Na novosadski borzi pridelkov že dolgo ni dovolj ponudbe vseh vrst žita, razen mehke pšenice in rži. Kupci se najbolj zanimajo za takojšnje dobave koruze, ozimnega ječmena in ovsa kakor tudi za dolgoročne dobave pšenice »bezostaje« in pivovarniškega ječmena.

Peštani ob čudovito lepem Ohridskem jezeru

Novoles z junijske plačilne liste

»Spodnji« še vedno zaslužijo premalo, čeprav so jim OD povečali — Menijo, da so razlike med osebnimi dohodki zaposlenih tolikšne tudi zato, ker še nimajo pravilnika, ki bi upošteval analitsko oceno delovnih mest — Strožja merila tudi za organizatorje proizvodnje!

Ob koncu junija je bilo na NOVOLESOVI plačilni listi 931 zaposlenih, od tega 66 odstotkov z normiranih in 34 odstotkov z režijskih (nenormiranih) delovnih mest. Najmanjši osebni dohodek 539 dinarjev so izplačali v soteški žagi, največji, 3750 dinarjev, pa v upravi. Povprečni osebni dohodek v juniju je bil 860 dinarjev. Od januarja do konca prvega polletja so se v NOVOLESU povečali osebni dohodki za 16 odstotkov.

Nekvalificirani delavci so prejeli za junij po 539 (v Soteski) 638 dinarjev (v tovarni drobnega pohištva). Malo več sta dobili snažilka (620 dinarjev) in telefonistka 680 dinarjev) kot pomožni delavki v podjetju.

Precej več kot večina neposrednih proizvajalcev so dobile administratorke (npr. 910 dinarjev), pisarniške referentke pa še več (1080 do 1090 dinarjev).

Tehniki so dobili po 1450 do 1852 dinarjev, inženirji po 1860 (toliko delavec z višjo lesno šolo) do 2170 dinarjev. V komercialnem odelku so bili junijski dohodki od 1810 do 1920 dinarjev. Obratovodje so dobili po 2500, tehnični direktor 2950 in direktor 3750 dinarjev.

Najmanjši junijski povprečni dohodek je imela straška parketarna s 645 dinarji, največjega pa uprava s 1279 dinarji. Od začetka leta so se osebni dohodki najbolj povečali v tovarni drobnega pohištva.

V računovodstvu so zatrdili, da so vsi ti in taki dohodki le plod osemurnega dela posameznikov. Pripomnili so tudi, da nadurnega dela ne priznavajo nikomur, ker priznava pravilnik le delo v rednem delovnem času.

Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov so v podjetju zadnjikrat popravili 21. junija. Nekvalificiranim in polkvalificiranim delavcem so bistveno povečali osebne dohodke. Mesec dni prej pa so določili merila za nagrajevanje organizatorjev proizvodnje. Po teh merilih je odvisen osebni dohodek takih delavcev od vseh dejavnikov, ki vplivajo na rast proizvodnje, prodajo izdelkov itd.

Osebni dohodki, izračunani po sedanjem, čeprav popravljenem pravilniku, še niso taki, da bi zadovoljili vse delavce. Menijo, da še vedno ni pravilno ovrednoteno in seveda tudi ne plačano delo neposrednih proizvajalcev. Slabše plačani neposredni proizvajalci še vedno godrnjajo, da imajo »tipkarice v pisarnah za svoje delo preveliko plačo«.

Sekretar osnovne organizacije ZK inž. Zmago Novak je pripomnil, da pravilnik in osebni dohodki ne bodo ustreznejši, dokler ne bodo delovnih mest vrednosti na podlagi analitske ocene. Dodal je, da sedanji pravilnik dovoljuje prevelike razlike med posameznimi kategorijami zaposlenih. Zato so v podjetju sklenili, da se bodo sčasoma vsaj približali ustreznim merilom za nagrajevanje po dejanskem delu.

Iz.

Pritožba v Mirni peči

Nova mirnopeška šola je pod streho, urejevati pa so začeli tudi že kanal, po katerem bodo odpadne vode odtekale v Temenico. Predvidevajo, da bo šola urejena do 29. oktobra, občinskega praznika novomeške občine.

Prebivalcem, ki uživajo Temenico, ni prav, da jim bo šolski kanal onesnažil vodo. Pri krajevni skupnosti so povedali, da uporablja precej gospodinjstev temeniško vodo za kuho, vsaj 40 odstotkov vseh gospodarjev ob Temenici pa za napajanje živine. Zato so se občani proti predvidenemu reševanju šolske kanalizacije pritožili. Ker pa ni druge možnosti za izliv šolskega kanala, menijo pri krajevni skupnosti, da je treba pritožbo razumeti kot zahtevo prebivalstva, da pristojni razmislijo tudi o preskrbi krajev s pitno vodo oziroma o izgradnji vodovoda za vso Mirnopeško dolino.

Nedokončan dom v Orehovici

V Orehovici so zgradili dom družbenih organizacij, za katerega so prispevali občani z materialom, delom in denarjem več kot 20.000 dinarjev. Krajevna skupnost nima denarja, da bi dom dokončali. Zaradi pomanjkanja denarja ne more krajevna skupnost uresničiti niti drugih načrtov: zgraditi vodovod, napeljati telefon in urediti most.

O dokumentih in stališčih

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu je 29. julija razpravljalo o dejavnosti po VI. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije. Sklenilo je, da bodo v vseh večjih središčih v občini posvetovanja z vodstvi sindikalnih podružnic, na katerih se bodo pogovarjali predvsem o kongresnih dokumentih in o tem, kako bodo izvajali stališča, sprejeta na kongresu. Prvi tak posvet bo v ponedeljek, 5. avgusta, v Žužemberku. Posvetovanj se bodo udeležili tudi delegati s VI. kongresa ZSJ.

Sejmišča

Cene prašičev višje

V ponedeljek, 29. julija, je bilo na novomeškem sejmišču zelo živahno. Večji obisk je bil brez dvoma zaradi tega, ker je sejem 22. julija zaradi praznovanja odpadel. Cene prašičev so bile malo višje od običajnih. Na prodaj je bilo 672 prašičev, prodali pa so jih 495: manjše po 70 do 130 din, večje pa po 140 do 240 din.

Na sejmu v Brežicah

Na tedenski sejem je bilo 27. julija pripeljano v Brežice 475 do tri mesece starih prašičev in 30 prašičev starih nad tri mesece. Mlajših so prodali 310 do 4,50 din za kilogram žive teže, starejših pa 18 po 4,20 do 4,50 din kg žive teže.

V Škocjanu je gorelo

28. julija zvečer se je v Škocjanu vnelo gospodarsko poslopje Ivana Globevnika. Škodo so ocenili na 10.000 dinarjev. Menijo, da je požar nastal zaradi okvare na električni napeljavi.

Osebni dohodki so enaki kot lani

Razmerje med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom v tovarni perila LABOD je 1:3 – Dohodki vodilnih delavcev so odvisni od povprečja plač, ki jih dobivajo delavci v vseh obratih

V zadnjem času se pri nas pojavljajo pogosti očitki, da je delitev osebnih dohodkov v nekaterih naših podjetjih taka, da ne zagotavlja pravične deliteve po delu in da se tako ustvarjajo razlike, ki porajajo nasprotja in neupravičene ekonomske in socialne razlike.

V novomeškem »Labodu« so se poizkušali ogniti takim nepravilnostim. Pravilnik o osebnih dohodkih so lansko leto dopolnili in ga prilagodili novim delovnim razmeram. Po njihovem pravilniku dobi vsaka delavka, ki doseže do 85 odst. predvidene norme, posebno premijo, ki jo prištevajo osnovi, ki je določena za njeno delovno mesto. Če je delavka še posebno prizadevna in doseže 100-odst. normo, se ji premija zviša.

Vodilni in vodstveni delavci v podjetju so nagrajeni glede na povprečje plač, ki jo prejmejo delavci v vseh obratih. Če je uspeh v proizvodnji večji, so tudi osebni dohodki večji, v nasprotnem primeru pa je obratno. Razmerje med največjim in najmanjšim osebnim dohodkom je približno 3 : 1. Posamezna delovna mesta so okategorizirana in zanje je določena višina osebnega dohodka.

V proizvodnji imajo organiziran poseben brigadni sistem. 50 delavk tvori brigado in tako so delavci, ki delajo v posamezni skupini, nagrajeni po svojem delu. Slabši delavci prejmejo osebni dohodek delno tudi na račun boljših, zato jih brigade same izločijo, če se ne popravijo.

»V »Labodu« so delovna mesta razdeljena na 7 kategorij. V prvo kategorijo spadajo industrijske šivilje, ki prejmejo 510—520 din na mesec. V naslednjo kategorijo spadajo ročne delavke s povprečnim dohodkom 510 din, zatem so likarice in zlagalke s 480—520 din. Knjigovodje in referenti spadajo v četrto kategorijo. Njihov osebni dohodek znaša od 700—900 din. Za administrativne moči je določen osebni dohodek v višini 650 din. Vodstveni delavci (sem spadajo obratovodje, komercialisti idr.) prejemajo osebni dohodek v višini od 1200—1400 din. V zadnjo kategorijo spadajo vodilni delavci z osebnim dohodkom do 1800 din na mesec.

V juniju letos je imelo kar 35 odst. vseh delavcev v »Labodu« 500—600 din, 10 odst. je prejelo manj kot 500 din, 25 odst. je imelo od 600—700 din, 15 odst. od 700—800 din, 10 odst. od 800—900 din, nad 900 pa 5 odst.

Osebni dohodki se v zadnjem letu v »Labodu« niso povečali. Podjetje, v katerem dela zelo mlad kolektiv (povprečna starost je 24 let), je doslej nekoliko povečalo produktivnost, bilo pa je tudi med prvimi, ki so prešla na skrajšani delovni čas.

MARIJA PADOVAN

Nova zmaga mirenske DANE

V soboto dopoldne bo kolektiv DANE na Mirni slavil novo delovno zmago: odprli bodo novi obrat osvežujočih pijač, ki bo z bogato proizvodnjo osvežil naš trg in prav gotovo spet vzradostil veno večji krog potrošnikov našega uglednega domačega podjetja. Slavje se bo začelo ob 10. uri, ob pol 11. uri pa bodo obrat odprli. Ob enajstih bo degustacija Daninih izdelkov, otvoritev pa bo zaključena s piknikom na Rojah.

Več bomo o novem uspehu mirenske DANE poročali prihodnji četrtek.

„Gostom se vsakokrat opravičim."

Škoda, da se Brežice niso vključile v tekmovanje za najlepše urejeni kraj v Sloveniji! Morda bi se potem meščani le spomnili, da je treba že enkrat urediti najožjo grajsko okolico. Ob zunanjih zidovih se bohotijo koprive, na pločniku v neposredni bližini vhoda pa je na skrajno neprimernem mestu postavljen pano z grozljivimi fotografijami prometnih nesreč. Dvoriščno podobo kazi streha pred vinsko kletjo. Slab vtis napravi na vsakogar tudi garaža obrata SLOVENIJA VINA, na prostoru, kjer so nameravali postaviti spomenik padlim.

Direktor gostinskega podjetja, ki večkrat pripelje goste v muzej, mi je povedal, da se jim vsakokrat opraviči, ker je grad tako neurejen. Kolikokrat bo še treba zamenjati koledar, da se bomo znebili vsega, kar ne sodi v muzejsko okolje, in spoznali, da je grad z muzejem za mesto res kulturnozgodovinsko bogastvo, za katero nam ne sme biti žal denarja!

J. TEPPEY

VAŠA KORIST IN ŠE NAGRADE POVRHU!

RES JE: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRŠKEM in ekspoziturami v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad:

- 1 osebni avtomobil »Zastava 750«
- 1 motorna kosilnica »Alpina«
- 1 šivalni stroj »Mirna«
- 2 kolesi »Pony«, Rog
- 5 mikserjev z mlinčkom za kavo
- 5 transistorjev Captaind de-luks
- 5 likalnikov z regulatorjem
- 10 jedilnih priborov za 6 oseb, »Kordun«

Pri nagradnem žrebanju bo udeležen vsak vlagatelj, ki bo imel na dan 31. X. 1968 na svoji hranilni knjižici pri banki naloženih najmanj 2.000 din z odpovednim rokom nad 1 leto. Vsak vlagatelj dobi pri nagradnem žrebanju toliko žrebnih listkov, kolikorkrat izpolnjuje pogoj nagradnega žrebanja, vendar je lahko nagrajen samo enkrat.

Nagradno žrebanje bo v prostorih banke 11. XI. 1968.

Občani, ne zamudite priložnosti!

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

TRIKON
TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA
• KOČEVJE •

62-letni kanadski izseljenec Frenk Virant v družbi s 85-letno materjo pred rojstno hišo v Dol. Maharovcu (Foto: Polde Miklič)

„Rad obiščem domovino!"

Tako je povedal Frenk Virant iz Dol. Maharovca pri Šentjerneju, ki že od 1928 živi v Kanadi. »Po 31 letih življenja v tujini sem 1959 prvič obiskal domače kraje, drugič sem se vrnil leta 1961, tretjič 1963 in ponovno letos. Če bo po sreči, se bom čez dve leti in pol vrnil za vselej. Tedaj bom dobil pokojnino in jo bom raje užival doma kot v tujini,« je povedal te dni, ko se je za nekaj časa vrnil k svoji 85-letni materi.

»V Jugoslaviji sta mi všeč gospodarska in politična ureditev,« je nadaljeval rojak Virant. »Ko vidim mladino, kako brezskrbno in svobodno živi, lahko trdim, da nima mladina nikjer po svetu take svobode.

Frenk Virant je bil doma mesec dni, v soboto, 3. avgusta, pa se bo spet odpravil v Kanado. »Čez dve leti in pol na svidenje — za vedno!« je vzkliknil ob koncu pogovora.

Ob njegovem odhodu mu tudi bralci Dolenjskega lista želijo srečno pot in kasnejši srečen povratek v domovino.

Spodnjeposavski medobčinski svet ZKS bo zastavil delo jeseni

Medobčinski svet za Spodnje Posavje se bo prvič sestal po koncu počitnic. Občinske konference Zveze komunistov so izvolile vanj po štiri člane.

Komuniste iz brežiške občine bodo zastopali prof. **Stanko Skaler, Stanko Rebernik,** inž. **Franc Flipčič** in **Franc Skinder**. Na konferenci v Krškem so izvolili Reziko **Pirčevo, Lojzeta Štiha, Slavka Liparja** in **Jožeta Habinca**, v Sevnici pa **Vinka Božiča, Jožeta Bogoviča, Rada Umeka** in **Jožeta Kneza**. V komiteju so tudi sekretarji vseh treh občinskih komitejev: inž. **Albin Ješelnik** iz Sevnice, **Slavko Šribar** in Krškega in **Franc Bukovinsky** iz Brežic.

Dvor: nova trgovina

Pred kratkim so začeli na vrtu pred gradom nasproti MERCATORJEVE poslovalnice na Dvoru pripravljati temelje za novo poslovno stavbo žužemberške kmetijske zadruge. V njej bosta trgovska poslovalnica in gostilna.

Novomeški taborniki na Ohridu

Od 15. do 25. julija je bil ob Ohridskem jezeru Zvezni tabor bratstva in enotnosti. Slovenijo je zastopal slovenski odred, ki je bil sestavljen iz novomeških in novogoriških tabornikov. Vodstvo nad 43 taborečimi je prevzel novomeški starešina Branko Lukić.

V prostem času smo taborniki opravljali razne veščine ter se udejstvovali v športnem življenju. Naredili smo 16 veščin, v odbojki in nogometu pa smo bili dvakrat drugi. Slovenski odred je bil javno pohvaljen trikrat, šestkrat pa naši taborniki posamezno. Ob koncu taborjenja se nam je glavno vodstvo v Ohridu zahvalilo za vzorno disciplino in red.

Posebno slovesno je bilo 22. julija, ko smo imeli večer slovenskih pesmi in besede skupaj z odredom »Dragan Jevtić — Škepa« iz Gornjega Milanovca.

Denar za taborjenje so prispevali taborniki sami, za vozovnice pa nekatere novomeške gospodarske organizacije. Taborniški odred se jim bo za pomoč še posebej zahvalil.

M. B.

ZAGRADEC: nova šola in plošča NOV

V Zagradcu so letos praznovanje dneva vstaje združili s proslavo v počastitev krajevnega praznika. 21. julija so imeli slavje s kulturnim programom, ki so ga pripravile družbeno-politične organizacije ob sodelovanju podružnice šole in osnovne šole iz Stične.

Cicibani, pionirji in mladinci so z izbranim kulturnim sporedom razvedrili številne domačine in goste. Na proslavi je med drugim govoril tudi častni občan Zagradca dr. Jože Beniger in ob koncu odkril spominsko ploščo, posvečeno padlim borcem in aktivistom NOV ter žrtvam fašističnega nasilja. Plošča je vzidana ob vhodu v novo šolo, ki jo je simbolično odprl znani šolski veteran Ervin Rotman. Obiskovalci so se najdlje zadržali ob razstavi zgodovinskih predmetov, najdenih v Zagradcu in okolici, ter starega šolskega arhiva z zapiski in akti.

M. G.

Študentje želijo sklad za samopomoč

Klub posavskih študentov želi ustanoviti sklad za samopomoč. Na nekaterih fakultetah in v nekaterih pokrajinskih klubih že imajo take sklade. Študentom so v veliko pomoč. Njihovi dohodki so pogostokrat neredni, zato se hitro znajdejo v težavah. Posojilo brez obresti bi jih za kratek čas lahko rešilo denarnih skrbi.

Brežiški in krški študentje so s svojimi željami seznanili obe občinski skupščini. Za začetek bi radi dobili od vsake po 4.000 din.

Obeležje v spomin 88 žrtvam vojne

Postavili ga bodo na pokopališču v Vavti vasi — Množični prispevki članov ZB, drugih občanov in delovnih organizacij na območju straške organizacije ZB — Letos bodo predvsem olepšali grobišče borcev

ZB NOV v Straži se je odločilo, da bo na pokopališču v Vavti vasi, kjer počiva 88 borcev, talcev in žrtev fašističnega nasilja (med njimi tudi 14 borcev raznih narodnosti, katerih imena niso znana), postavilo spominsko obeležje, skupno grobišče padlih pa lično uredilo.

Imenovali so pripravljalni odbor, v katerem so: Franci Horvat, Ivan Virant in Stefan Kovač. Kot je povedal član tega odbora Virnat, bodo grobišče borcev in spominsko obeležje na vavtovaškem pokopališču urejali postopoma.

Do 13. septembra, ko slavi Straža krajevni praznik, bodo na grobišču uredili cvetlične grede, temelje oziroma ogrodje za obeležje, ki bo imelo na vrhu veliko peterokrako zvezdo. Zatem bodo zasadili breze in drugo okrasno drevje ter grmičevje. Nazadnje bodo postavili tudi obeležje. To bo skulptura, ki bo simbolizirala žrtve NOV. Predvidevajo, da bodo vsa dela do postavitve obeležja opravili letos.

Ureditev grobišča z obeležjem bo veljalo okoli 20.000 dinarjev (2 milijona S din). V ta namen že dalj časa zbirajo prispevke od članov ZB, nečlanov in delovnih organizacij. Od članov, ki so prispevali po 10 dinarjev, so zbrali že 3.550 dinarjev. Njihova imena bodo vpisali v spominsko knjigo, ki jo je organizacija ZB dobila lani za dan vstaje. Občani, ki niso člani, bodo prispevali po 2 in 3 dinarje. Za te prispevke je dalo ZB natisniti posebne kupone. Do zdaj se je prošnji za pomoč odzvalo tudi podjetje GORJANCI in prispevalo 1.500 dinarjev. Organizacija bo prosila za prispevke tudi krajevno skupnost in NOVOLES, ki je že večkrat izdatno podprl akcije ZB.

VELIKAN MED DETERGENTI NAGRAJUJE

ZA SNEŽNO BELO ROČNO PRANJE

Oglašujte v DL!

TONE FERENC:

Neuspeli načrt naselitve Slovencev na Poljskem

6

Pogosti in uspešni partizanski napadi na naseljence so vplivali tudi na te Slovence, da se na noben način niso pustili naseliti na poljski zemlji in so se končno vrnili k svojim družinam.

»Slovenci – Nemcem najbolj sovražen narod na Balkanu«

Ne samo da so se Slovenci upirali naselitvi v lublinskem distriktu, temveč so temu nasprotovali tudi Nemci, tako volksdeuscherji, ki so se želeli naseliti, kakor tudi upravni organi v generalni guberniji. Ko je npr. šef lublinskega distrikta dr. Zorner na delovni seji v belvederskem gradu v Varšavi govoril o negativnih posledicah naselitvene akcije v Zamoscu, je dejal tudi: »Poleg tega bo prišlo v Zamosc še 300 slovenskih družin, ukrep, ki bo bistveno otežil delo državnega komisarja. Med balkanskimi narodi veljajo Slovenci kot eden Nemcem najbolj sovražnih narodov. Ne gre prezreti nevarnosti, da se bodo postavili na stran Poljakov.« Krüger mu je odgovoril, da je naselitev Slovencev v lublinskem distriktu bila Himmlerjeva želja. Povedal je tudi, da so poslali zastopnika državnega komisarja za utrjevanje nemštva k Slovencem z nalogo, naj se prepriča, kakšen je njihov odnos do nemštva. Ko se bo vrnil, bo treba premisliti, ali je sploh koristno vzeti te ljudi v generalno gubernijo. Priporočil je dr. Zörnerju, naj svojo zaskrbljenost glede Slovencev prikaže Himmlerju, ki bo naslednji dan obiskal Lublin. Ni podatkov o tem, ali je dr. Zörner o tem govoril s Himmlerjem ali ne, dejstvo pa je, da Himmler ni odstopil od svoje zamisli. Še v svojem pismu generalnemu guvernerju Franku z dne 3. julija 1943 je pisal, da poleg Nemcev pridejo v poštev za naselitev v lublinskem distriktu tudi »Alzačani in Lotaringijci, ki jih je treba po Hitlerjevem povelju naseliti v vzhodni Evropi, in v svojem bistvu zelo dobri slovenski izseljenci iz Gorenjske in iz Spodnje Štajerske.«

O tem, da se izgnani Slovenci branijo naseliti v lublinskem distriktu, so bile kmalu obveščene vse nemške osrednje ustanove v Berlinu, kot na pr. Volksdeutsche Mittelstelle, štabni urad državnega komisarja za utrjevanje nemštva, glavni državni varnostni urad itd.

To vprašanje je postalo tako pereče da je šef glavnega štabnega urada Greifelt 12. maja 1943 ustno poročal Himmlerju. Ta je naročil, naj z izgnanimi Slovenci dobro in skrbno ravnajo in naj tisti, ki želijo ostati v rajhu, ostanejo tam, ne smejo pa na območje nekdanje Avstrije. S primernim pojasnjevanjem je treba doseči, da jih bo šlo čim več v Lublin. Enako je naročil za izseljene Alzačane in Lotargijce, ki so se tudi branili naseliti se na Poljskem.

Himmlerja so k tej odločitvi prisilili odpor izgnanih Slovencev proti nameravani naselitvi v vzhodni Evropi kakor tudi razmere v generalni guberniji, predvsem neuspeh cele naselitvene akcije v lublinskem distriktu. Težko je reči, kateri od obeh dejavnikov je bil močnejši. Da je bil pri tej odločitvi odpor izseljenih Slovencev proti naselitvi zelo pomemben, pove dejstvo, da so nato odposlali iz Zamosca tudi tiste Slovence, ki so tam — sicer brez družin — že čakali na naselitev.

Tako imamo od jeseni 1942 do spomladi 1943 opraviti z zanimivim pojavom. Na eni strani so se osrednje ustanove v Berlinu pritoževale, da skoraj vsak dan prihajajo iz najrazličnejših taborišč in območij v rajhu na naselitveno območje (v lublinskem distriktu — op. T. F.) **preseljenci, ki hrepenijo po naselitvi** (podčrtal T. F.) in so jim morale celo groziti s kaznimi in odložitvijo naselitve do konca vojne. Na drugi strani pa so se **izgnani Slovenci**, Alzačani in Lotargijci odsledno **branili naseliti se na poljski zemlji** (podčrtal T. F.) in je Himmler naročil, naj jih k temu pripravijo »s primernim pojasnjevanjem«.

Ko so omenjene tri komisije začele pregledovati Slovence, je SS-Brigadeführer Kurt Hintze, ki je v štabnem uradu odgovarjal za naselitev preseljencev pod oznako »A« (Altreichsfall) v starem rajhu, 28. februarja 1943 naročil višjim vodjem SS in policije, naj ne zaposlujejo več za ponemčenje sposobnih Slovencev, češ da bodo vse izgnane slovenske družine, ki še niso na dokončnem delovnem mestu, naseljene v vzhodni Evropi. V zvezi s prej omenjeno Himmlerjevo privolitvijo, da lahko ostanejo v rajhu, pa je Hintze svoje naročilo 9. junija 1943 preklical.

Tako so potlej ostali v Nemčiji vsi izgnani Slovenci. Čeprav je Himmler naročil, naj jim dajo odškodnino za njihovo imetje, ki so ga pustili v Sloveniji, se to ni zgodilo. Tudi sta Volksdeutsche Mittelstelle in štabni urad državnega komisarja za utrjevanje nemštva še naprej delala razliko med tistimi, ki naj bi bili sposobni za ponemčenje, in tistim, ki niso bili. Še naprej sta si prizadevala, da bi imeli čim manj medsebojnih stikov. Skušala sta jih tudi prostorsko ločiti med seboj, tako da bi v neki pokrajini bili samo pripadniki ene skupine, vendar tega nista mogla izvesti do kraja. Zaradi tega so jih večkrat premeščali iz taborišča v taborišče in iz pokrajine v pokrajino, tako da so nekatere družine šle tudi skozi petnajst ali več taborišč v več pokrajinah.

Uporna misel je bila vsevdilj živa tudi med vsemi našimi zavednimi pregnanci

Drugi val odpora pri izgnanih Slovencih je prišel potem, ko so jim nacisti podeljevali listine o nemškem državljanstvu.

Kostanjeviška galerija gostuje v Beljaku

Kostanjeviška Gorjupova galerija je v dogovoru z likovnikom Rudolfom Pillichom v arkadnem dvorišču njegovega ateljeja v Beljaku razstavila dela Jože Horvata — Jakija in Japonca Shirote Koichire. Razstavi sta v sosednji Avstriji vzbudili veliko zanimanje. Vsa razstavljena dela so last kostanjeviške galerije.

Druga Groharjeva slikarska kolonija

V Škofji Loki so se pred kratkim zbrali udeleženci Groharjeve slikarske kolonije, ki jo letos prirejajo že drugič. Med drugim bodo v mestu pod Lubnikom ustvarjali slikarji: Marjan Rijavec, Miloš Požar, Henrik Marchel, Jure Cislar, Ida Borštnik — Remec, Marjan Remec, Franci Novinc, Boris Jesih, Mila Dokić (iz Beograda), Alena Antonova (iz Čehoslovaške) in drugi. Udeležence kolonije je sprejel tudi predsednik ObS Škofja Loka Zdravko Krvina.

Takole izvablja iz lesa kipar Peter Jovanovič podobo slovenske družine (Foto: Mirko Vesel)

PREDSTAVLJAMO VAM UDELEŽENCE FORME VIVE

Samorastnik Peter Jovanovič

Med letošnjimi udeleženci kiparskega simpozija Forma viva v Kostanjevici na Krki je tudi samorastnik, risar in kipar, kmet in delavec Peter Jovanovič iz Žetine v Poljanski dolini. Ko sem te dni s slikarjem Viktorjem Magyarom in kasneje še z upravnikom Dolenjskega lista Mirkom Veselom opazoval kiparja samouka pri delu, se nisem mogel otresti občutka, da je mož na moč redkobeseden, zaprt vase in tih. Pa sem se zmotil: še kako zapoje njegova poljanska govorica! Preprost je v izražanju. Iskren. Ali kot pravimo: ta reče stolu stol, ne pa »sredstvo za sedenje«.

»Ja, pokosil sem doma pa šel... Seveda imam še skrbi. Doma delam na majhni kmetiji. Kako delam? Lahko bi rekel: od kjer sem prišel, tja sem šel v svojem delu. Prišel sem s kmetov.«

Peter Jovanovič, slikar in kipar, ki pa daje prednost predvsem kiparstvu, čeprav ga risba že od nekdaj privlači, ni odkritje letošnjega kiparskega simpozija. Odkrila so ga pred leti Mlada pota, kamor je vztrajno pošiljal svoje risbe. Zanje je prejel več nagrad, za svoje izvirno in za Slovence kar nenavadno likovno izražanje pa je požel marsikatero izredno pohvalo. Tridesetletni Peter Jovanovič je imel že nekaj samostojnih razstav (Kranj, Škofja Loka), sedaj pa pripravlja razstavo v kranjski mestni galeriji.

V dneh, ko kleše v kostanjeviškem gradu, je naredil izredno velik in zahteven kip, ki ga je imenoval Družina. Pravkar se je ukvarjal z drugim. Iz hrastovine je izvabil kmečko ženico s kočem. Pripravlja še kip, ki ga bo podaril kostanjeviški Gorjupovi galeriji. In mimogrede še riše.

»Risbo imam posel... o rad. Če le morem, se spravim k delu... Ko sem prišel v Kostanjevico, sem se kar malo zbal, ko sem zagledal dela, ki so jih ustvarili kiparji v prejšnjih letih. Ampak poguma nisem izgubil. In v prihodnosti? Edini načrt, katerega se bom držal, je delo. V delu je vse, prav vse.«

Peter Jovanovič oblikuje v lesu, predvsem v mehkem. Najraje ima lipo, oreh in hruško. Hrastu se je letos zoperstavil, kot se mu le more človek, ki ve, kaj hoče. Mar mu je, kam in v katere rubrike ga postavljajo kritiki. Morda je naivec, saj jim je po izrazu še najbliže. Ali pa recimo preprosteje: umetnik je. Umetnost je namreč samo ena, tistih pa, ki jo hočejo »ustvarjati«, pa veliko več.

»... in ko bom končal tukaj, pojdem domov, kajti delo me čaka. Delo na kmetiji in delo, ki ga nosim v sebi.«

PETER BREŠČAK

Kinotečni filmi v Novem mestu

Da bi ljubitelji filma spet prišli na svoj račun, je Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu pripravil v okviru Dolenjskega poletja 68 revijo filmov jugoslovanske kinoteke. Tako bomo od 2. 8. do 6. 8. 1968 gledali v kinu Krka naslednje filme:

2. 8. — Abbott in Costello v tujski legiji. Film je duhovita komedija ameriške proizvodnje iz leta 1955. Režiser Carles Lahont, igrata Abott in Costello.

3. 8. — bo na sporedu glasbeni film **BELI ŠPANSKI BEZEG**, ki je v predvojnih in medvojnih letih žel veliko priznanje. Ameriški film iz 1938 je režiral G. Sturges, igrata Jeanett Mac Donald in Eddy Nelson.

4. 8. — film za vsakogar bo **Tarzan in žena**, proizvodnja ZDA 1945 režiserja Cedrica Gibbona. Igrata Johnny Weissmüller in Maureen O'Sullivan.

5. 8. — ameriški film **REBECCA**, izredno kvalitetna drama, ki ima vsa obeležja trillerja. Režiser je Alfred Hitchock, igrata pa Laurence Olivier, Joan Fontaine.

6. 8. — za zaključek revije si bomo lahko ogledali ameriški western **HONDO** režiserja Johna Farrowa; v glavnih vlogah John Wayne in Geraldine Page. Film je zavzel dostojno mesto med kvalitetnimi filmi tega žanra.

Obiskovalci, ki si hočejo ogledati vseh pet filmov, imajo 20 odstotkov popusta na običajno ceno vstopnic. Ne zamudite edinstvene priložnosti! V prihodnjem mesecu je predvidena revija kvalitetnih glasbenih filmov, o čemer bomo še pisali.

Novo v glasbeni šoli

Novomeška glasbena šola je imela v preteklem šolskem letu 150 dijakov, od teh 14 v Šentjerneju in 13 v Straži, kjer ima šola svoji podružnici. Letošnje sprejemne izpite so na šoli že imeli. Odziv ni bil ravno velik, to pa pride šoli tudi prav, saj je imela letos v pripravljalnem razredu večje število gojencev ki jih bodo letos sprejeli k pouku. Letošnji šolski uspeh je bil zelo dober, nekateri učenci so pokazali izredno zanimanje. Povprečna ocena je bila prav dobro. V tem šolskem letu so utrdili orkester glasbene šole. Z njim so že nekajkrat nastopali. V letošnjem šolskem letu so imeli tri radijske oddaje, gojenci glasbene šole so sodelovali na proslavah v tovarnah in šolah.

Šola ima premajhne prostore, predvsem pa bi potrebovala večjo sobo za delo z orkestri in ansambli. Kar pet učiteljev, ki poučujejo na tej šoli, se vozi iz Ljubljane. Sedaj ima šola že 6., 7. in 8. razred, kjer predelujejo deloma tudi že snov srednje glasbene šole in se tako pripravljajo na študij na tej šoli. In kakšne skrbi še tarejo novomeško, glasbeno šolo? Godba, ki dela v njenem okviru, nima prostora za vaje... in prav lahko se zgodi, da je čez noč ne bomo imeli več.

P. B.

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, tek. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov spominskih obeležij in vse teracerska dela hitro in kvalitetno.

REPUBLIŠKO PLAVALNO PRVENSTVO ZA PIONIRje

Trije naslovi za Igorja Turka

Igor Turk osvojil tri naslove in postavil dva republiška rekorda – Mladi plavalci iz Krškega osvojili četrto mesto – Igor Turk je med najbolj obetajočimi plavalci v Jugoslaviji!

Plavalna sezona se bliža vrhu. Ves avgust bodo na sporedu republiška in državna plavalna prvenstva.

Prejšnji teden so se mladi plavalci PK Celulozar udeležili slovenskega ekipnega prvenstva za mlajše pionirje, ki je bilo v Trbovljah. Med devetimi ekipami se je maloštevilna ekipa iz Krškega uvrstila na odlično četrto mesto. Prva tri mesta so si razdelile ekipe ki imajo zimske bazene in vadijo vse leto.

Prvo mesto je osvojil **Triglav iz Kranja** s 1887 točkami, pred **Ljubljano** (1863 in **Fužinarjem z Raven** (1477).

Celulozar je osvojil 885 točk. Med posamezniki je bil uspešen zlasti **Igor Turk**, ki je bil trikrat prvi (50 m in 200 m prosto ter 50 metrov delfin). Na 50 hrbtno je bil drugi. Op tej priložnosti je izboljšal kar dva slovenska rekorda: na 50 m prosto in delfin. **Meta Novak** je osvojila četrto in šesto mesto, enak uspeh pa je imela tudi **Nelka Gabrič. Jože Pečnik** je bil peti. Pohvaliti moramo tudi ostale plavalce, saj so vsi dosegli solidne čase in uvrstitve, čeprav plavajo šele prvo leto.

Z. SEBEK

OD TU IN TAM

■ **NOVO MESTO** — Nogometaši splitskega Hajduka so končali osemdnevne priprave. Med tednom so odigrali prijateljsko tekmo z nogometaši Novega mesta in brez večjega napora premagali domače z 11:0. Tekmo si je ogledalo veliko število gledalcev. (N. N.)

■ **KRŠKO** — Krški plavalci se bodo v avgustu udeležili pomembnih tekmovanj. Tako bo prihodnji teden v Celju prvenstvo starejših pionirjev; na Jesenicah bodo imeli svoje prvenstvo slovenski mladinci; zadnje dni avgusta **bo v domačem bazenu na Vidmu d javno mladinsko prvenstvo**, za katerega vlada veliko zanimanje. — Nekateri najboljši plavalci se bodo udeležili tudi državnih prvenstev. Tako bo **Franc Cargo**, ki je postal član jugoslovanske plavalne reprezentance kmalu imel nekaj pomembnih meddržavih srečanj. Za ta tekmovanja se bodo državni reprezentanti pripravljali v Krškem od 3. avgusta naprej. (Z. S.)

■ **BUBNJARCI** — Mladi nogometaši iz Črnomlja so gostovali v Bubnjarcih. Odigrali so prijateljsko tekmo z domačimi nogometaši in zmagali s tesnim rezultatom 8:7. V povratnem srečanju, ki je bilo v Črnomlju, so Črnomaljci razočarali in prepustili zmago gostom z rezultatom 11:5. (A. L.)

■ **NOVO MESTO** — Klubsko teniško prvenstvo, na katerem sodeluje 11 igralcev, bo kmalu končano. Nekaj kol pred koncem je jasno, da bo zmagal **Jože Splihal**, ki je zbral 8 zmag in ima najboljšo razliko v setih. Visoka mesta bodo zasedli še: **Samo Medic, Pavle Uhl, Franc Mikec** in **Jure Picek**. Na treningu igrajo še naslednji igralci: **Rudi Berger, Janez Rolih, Željko Gerbec, Marko Picek, Miro Berger** in **Slavko Dokl**. (N. N.)

■ **ČRNOMELJ** — Starejši igralci nogometa iz Črnomlja so navezali stike z nogometaši iz Ozlja. Ozeljčani so pretekli petek gostovali v Črnomlju in so se srečali v malem nogometu z domačini. Tekma se je končala z zmago domačih z rezultatom 4:2. Dva zadetka za Ozlja je dosegel **Mihalič**, za domačine pa je bil najuspešnejši **Kramarič**, ki je dosegel tudi dva gola. (A. L.)

■ **SEVNICA** — V počastitev dneva vstaje je bila odigrana nogometna tekma za pokal Zveze borcev Sevnica, med NK Sevnica in NK Celulozar. Gostje so zmagali z rezultatom 9:0 in dobili prehodni pokal v trajno last. Na tej tekmi so nogometaši obeh enajsteric počastili spomin nedavno umrlega nogometaša **Ivana Možica**, ki se je smrtno ponesrečil. Za njim je ostala velika vrzel v družini pokojnega, ravno tako pa tudi med nogometaši ki bodo pogrešali svoje levo krilo. (J. B.)

■ **ŠENTJERNEJ** — Na nedeljskih konjskih dirkah je uspešno nastopal v najbolj zanimivi heat dirki tudi trener jugoslovanskih smučarskih skakalcev **Lojze Gorjanc**. Z Leonom II je bil enakovreden nasprotnik Rose Mary z vozникom Matevžem Križincem. (N. N.)

■ **NOVO MESTO** — Mladi atleti atletskega kluba Novo mesto, ki se pripravljajo na tekmovanje šestih slovenskih mest septembra v Novem mestu, se bodo te dni udeležili večtedenskega atletskega seminarja v Mozirju. (N. N.)

NEDELJSKE DIRKE

(Nadaljevanje s 1. str.)

je bila prva na cilju Atena (Janez Košak), pred **Briko** (Vinko Radkovič) in **Abrino** (Janez Vidmar).

4. dirka: »KRAJEVNA SKUPNOST ŠENTJERNEJ« — v II. heatu se rezultat ni spremenil.

5. dirka: **»ASSO DI BRISCOLA«** — na progi 2000 m je prvi prispel na cilj **Cekin** (Martin Kocjan) — 1,53.1, pred **Briško** (Vinko Radkovič) in **Albreno** (Janez Hudoklin).

6. dirka: LJUBLJANA — prvi je bil **Merinko** (Stefan Tkačev), pred **Royal-Hanover** (Ivan Lipej) in **Turistom** (Franc Sršen).

7. dirke ni bilo, ker je bil že znan zmagovalec **Matevž Križanec** iz prvih dveh heat voženj.

8. točka: v preskakovanju zaprek za konje konjeniških klubov je med devetimi tekmovalci bil najuspešnejši **Olimp** (Dušan Katona) iz Ljubljane, ki ni imel nobene kazenske točke. Na drugem mestu je bil **Durtimor** (Jernej Vilfan) iz Ljubljane, ki je v ponovnem dvoboju premagal **Fantoma** z jahalko Evo Završnikovo iz Celja.

9. dirka: KRSKO — prvo mesto je pripadlo v tej dvovprežni vožnji za križane kasače iz Dolenjske paru **Bisa — Albena** (Janez Grgovič) ml., drugo mesto je zasedel par **Abri — Atena** (Janez Košak) in tretje **Brika — Briška** (Vinko Radkovič).

10. dirka: SLOVENIJA — V dvoprežni vožnji za 3-letne in starejše kasače je prepričljivo zmagal par **Lincoln — Rose Mary** (Hubert Križanec), pred parom **Royal-Hanover — Turist** (Ivan Lipej) in **Leon II. — Merinko** (Stefan Tkače).

P. MIKLIČ

Od kdaj dirke v Šentjerneju?

Konjske dirke imajo v Šentjerneju več desetletno tradicijo. Pred 82 leti je menda bil med prvimi dirkači tudi **Josef Ressel**, iznajditelj ladijskega vijaka. Najprej so dirkali kar po cestah, da bi se kasneje »kosali« na dirkališču, kjer stoji danes nova šola. V letu 1937 je dobil Šentjernej urejeno dirkališče na sedanjem kraju. Kot kaže, bo tradicija ohranjena, in tako je prav...

BAROMETER NEDELJSKIH DIRK

ODLICNO: ideja, da konjske dirke v Šentjerneju postanejo tradicionalne in da so se na startu pojavili številni domači tekmovalci.

PRAV DOBRO: organizacija tekmovanja, ki razen nebistvenih spodrsljajev zasluži vse priznanje. Enako oceno lahko damo marljivim organizatorjem, ki so dali vse od sebe.

DOBRO: vodenje samega poteka dirk. Imeli smo občutek, da so se nekateri gledalci kratkočasili, ker jih napovedovalec ni »držal« v napetosti.

ZADOSTNO: reditelјska služba, ki ni znala krotiti preveč radovednih gledalcev (posnemajmo dobro reditelјsko službo na speedway dirkah v Krškem!) niti voznikov osebnih avtomobilov, ki so parkirali na njivah.

HI, KONJIČEK, HI...

Številni obiskovalci nedeljskih konjskih dirk v Šentjerneju niso bili razočarani. Lepo vreme, prijetno vzdušje in vse ostalo je prispevalo, da so dirke razen manjših spodrsljajev v celoti uspele. Nekatere pomembnejše dogodke bomo prikazali v sliki in besedi:

Pogumno dekle — Jahalka **Eva Završnikova** iz Celja (slika zgoraj) je s svojimi elegantnimi skoki s konjem **Fantomom** navdušila številne gledalce. Med devetimi tekmovalci je zasedla odlično tretje mesto, kar je velik uspeh simpatične mlade jahalke. (Foto: P. Miklič)

Rigo najboljši — Voznik **Fone Divjak** iz Mihovice (slika levo) je v prvi dirki »Mladi rod« zasluženo osvojil prvo mesto. Dolgo časa je **Rigu** sledila kobila **Ida** (Janez Košak), končno pa je morala priznati premoč »krepkejšega spola«. (Foto: S. Dokl).

Atena je zahlestela! Kobila Atena (slika desno), ki ima doma žrebička, se je kot »dobra mati« dobro odrezala v tretji dirki, ko je z voznikom **Janezom Košakom** osvojila prvo mesto. **Janez Košak** je razen uspeha z Ido osvojil drugo mesto in bil uspešen tudi v dirki dvovprežnih konj, takoj za parom **Bisa — Albena** (Janez Grgovič ml.).

S. DOKL

Ali so vprašanja dolenjskega kmetijstva zares nerešljiva?

Članek izpod peresa inženirja Metelka mi je dal spodbudo, da povem svoje mišljenje o revščini (in njenih vzrokih) kmečkega prebivalstva in o zapostavljenosti kmečke mladine. Strinjam se z mnenjem pisca, da je kmečko prebivalstvo revno, dodal pa bi še, da je prav zaradi tega reven tudi naš trg in bo vse skupaj tako ostalo, če ne bo prišlo do temeljitih sprememb v odnosu vse družbe do zasebnega kmetijstva.

Kateri odnosi se morajo spremeniti? Po mojem mišljenju v glavnem tile:

— kmetijstvo — industrija,
— izobraževanje,
— odnos kmetijskih organizacij.

Mislim, da mi nihče ne bo mogel ugovarjati, če trdim, da je bilo kmetijstvo vedno v slabšem položaju kot druge dejavnosti. S tem v zvezi sta tudi kmet in kmetijski delavec slabše živela kot drugi naši proizvajalci. Iz znanih vzrokov je bilo to morda do nedavnega še opravičljivo, danes pa tega ne moremo več opravičevati. Glede na površine, kakršne ima kmet, bi potreboval primerne stroje, vendar mu jih naša industrija sploh še ni poskušala nuditi. Morda je vzrok za tako stanje v tem, ker so nekateri mislili, da bomo lahko vso zemljo obdelali z velikimi traktorji in kombajni. Naj bo že tako ali drugače, domača industrija bi morala zagotoviti kmetom primerne stroje po primernih cenah, kar od nje tudi pričakujejo.

Da imajo kmetje interes za mehanizacijo, kaže dejstvo, da je mnogo završenih strojev iz zahodnih držav priromalo k nam in se lastniki ne ustrašijo poti v Nemčijo, ko jim je npr. potreben nadomestni del. Mislim, da bi naše tovarne take potrebe kmetov že lahko zadovoljevale.

Drugo vprašanje je predelava odvišnih pridelkov in morda drugačna predelava, kot je zdaj v rabi. Predelava kmečkih pridelkov v druge, obstojne oblike bi morala nekako uravnavati sezonska nihanja cen. S pospešeno in z ustrezno predelavo bi zagotovili primerne odkupne cene.

Dolenjsko vinogradništvo je posebno pereče vprašanje. Ker gojimo pretežno samorodnico, je zadeva še bolj zapletena. Pri reševanju tega vprašanja nismo prišli dlje kot da smo prepovedali točenje tovrstnega vina v lokalih in da smo predpisali primerno takso. S tem smo povzročili, da kmet vina res ne more prodati in ga seveda sam popije. Morda se tudi učiteljica v takih krajih več ne čudi, če ji otrok zjutraj v šoli pove, da je »fruštkal« (seveda misli pri tem na žganje ali vino!), preden je šel z doma. Ugotavljamo torej, da se po nepotrebnem popiva.

Upoštevati moramo, da porabi kmet skoraj polovico delovnega časa v takem vinogradu in ima namesto koristi škodo, kar je tudi velik vzrok za revščino. Menim, da mora predelovalna industrija na tem področju več narediti, ker je tudi šmarnico mogoče predelati v koristen proizvod. To je naloga industrije, ki naj bi se oddolžila kmetijstvu, saj je le-to mnogo prispevalo za njen razvoj (s kadri, z delovno silo, z lesom in drugimi sredstvi).

O izobraževanju

Menim, da je bila na področju izobraževanja narejena velika napaka, ki jo je treba popraviti in stanju primerno opredeliti. Šolanje je bilo prilagojeno potrebam velikih kmetijskih gospodarstev, ki so se na Dolenjskem v zadnjem času zaprla vase in životarijo (da sodobno kmetujejo, ne bi mogel reči). Tisti, ki so se vpisali v tako organizirane šole, so se odločili za delo izven domačega ognjišča. S pridobljeno kvalifikacijo pa so se znašli pred zaprtimi vrati in so se morali znajti na najrazličnejše načine. Zato mirno trdim, da je v drugih dejavnostih več kmetijskih strokovnjakov kot v samem kmetijstvu! V bodoče naj ta kader študira tisto dejavnost, ki jo potrebuje, s tem pa bomo zagotovili ustrezno kvalificirane ljudi. Kmetijske šole pa naj raje poskrbijo za ustrezno izobrazbo mladih ljudi, ki so in bodo ostali na kmečkih gospodarstvih.

Prav bi bilo, da bi o tem razmislili in v bodoče pravilno ukrepali, če hočemo, da bo mlad človek imel resnično zanimanje in veselje za delo na zemlji.

Gospodarjenje v KZ Novo mesto

Mislim, da ukrepi KZ Novo mesto, ki jih tu navajam, tej organizaciji nikakor niso v čast, da pa bi spodbujali kmete in kmetijskega delavca, si še misliti ne upam. Takole je:

Ugotovili so, da so vinogradi nerentabilni (žlahtna trta), za to so nekatera zemljišča določili za prodajo. Zanimivo pa je, da so nekateri uslužbenci kupili vinogradniške parcele in si na njih zidajo letne hišice. Vprašanje je, kako so si zdaj izračunali rentabilnost. Upam, da bodo odgovorili, zato o tem dovolj.

Drugič: stanovanjsko hišo, ki je bila kupljena za potrebe delavcev, so spet prodali skupaj z lepo urejenim vinogradov nekemu veljaku. Hkrati pa seveda mečejo na cesto delavca, ki je dalj časa v slabih pogojih delal za zadrugo.

Tretjič: v danem položaju, ko zatrjujejo, da se vzreja živine ne izplača (kljub temu da smo po potrošnji mesa na predzadnjem mestu v Evropi), oddaja zadruga zatravljene njive v odkos — kmetom, se pravi tistim, katerim je bila tako rekoč prav tazemlja odvzeta. Lahko si mislimo, kakšne agrotehnične ukrepe izvajajo na površinah, ki jih na tak način izkoriščajo. Mislim, da vsak ve, da kmetje ne jedo trave, pač pa jo njihova živina, ki pa tudi ne vpraša, po kakšni ceni je njen gospodar plačal krmo. Njemu se torej mora izplačati živinoreja, ker se pač ne more preusmeriti v trgovino, v »kurjo klavnico«, v preskokop ali kaj drugega, kot se lahko zadruga — čeprav bi bilo dobro, da bi sam organiziral odkup pridelkov, za katere zadruga ne kaže pravega zanimanja.

Marsikaj bi bilo dobro še povedati in opozoriti na to in ono slabost prizadetih. Maloštevilni smo prišli iz vasi, zato bi se za njene težave in za pomoč vasi morali bolj živo zanimati. Upam, da se bodo na to vprašanje oglasili tudi še drugi.

JOŽE BEG
Družinska vas 56
pri Beli cerkvi

Pojdimo že vendar od besed k dejanjem!

Približno 12 let sem že naročnik Dolenjskega lista in ga tudi redno prebiram, ker je vsebina iz tedna v teden bolj zanimiva. Ne daje mi miru razni članki, ki se nahajajo na strani »To stran ste napisali sami.« Med njimi se mnogi dotikajo demonstracij študentov v Beogradu. Dovolite mi, da se tudi sam kot delaven človek spotaknem ob ta naš največji problem družbene in socialne ureditve, študentov na visokih šolah in nas delavcev v proizvodnji. Naj takoj povem: popolnoma se strinjam in tudi podpiram mnenja in ugotovitve, ki jih je na tej strani pred kratkim zapisal Alojz Metelko, diplomirani inženir agronomije iz Trebnjega.

Danes, ko teče že druga polovica gospodarske ter družbene reforme, vse preveč govorimo, sklepamo na raznih sestankih in sejah delavskih svetov itd. Kljub temu pa ne prehajamo dosledno k dejanjem! Zakaj? Tudi sam se mnogokrat tako sprašujem. Ko o tem razmišljam, ugotavljam, da to nič ne pomaga. Ne pomaga pa zato, ker nismo tisti, ki smo prizadeti, enotni. Zdi se mi, da prihaja do neljubih pouličnih izgredov in demonstracij, zato, ker danes zelo malo izpolnjujemo sklepe delavskih svetov in upravnih odborov.

Delavski svet sprejme razne sklepe in odločbe; čez dva meseca jih vodilni ljudje v podjetjih na svojo roko prekrojijo. Tako nastajajo razni prepiri, mržnje in grožnje z odpustitvijo iz podjetja. Ali je mar to socialističen odnos predpostavljenega človeka v podjetju do delavca? Prav ta delavec pa je nemara ustvaril že težke milijone v prid podjetju in družbi nasploh, pri tem pa je bil vedno tiho, trpel je in delal. Ali mora biti tak človek res vedno potlačen in poniževan? Moje mnenje je, da ne! Treba je dvigniti glave, pogledati resnici v oči in resnično preiti od besed k dejanjem brez kakršnihkoli zadržanosti, pa naj gre tudi za najbližjega prijatelja.

Če kdo ni sposoben, naj sam odstopi; če se tega ne zaveda, ga morajo njegovi podrejeni soglasno odstraniti iz svoje srede. Zakaj to opisujem? Zato, ker mi je stvar dobro znana. Sem namreč član centralnega delavskega sveta, predsednik disciplinske komisije in tudi raznih drugih dolžnosti mi ne manjka, da sploh ne omenim rednega dela v proizvodnji. Zato moram proučevati razne pomanjkljivosti v naši družbi in sploh v proizvodnji. Imel sem osebne stike z ljudmi iz TOMOSA, LITOSTROJA in še iz nekaterih drugih podjetij. Zatrjevali so mi, da je danes pač edini ukrep, ki takoj prinese dobre rezultate, prekinitev dela. Po domače povedano: štrajk.

Ali nam je to kot samoupravljavcem potrebno? Mislim, da ne — vendar: treba je zares in povsod takoj preiti od besed k dejanjem!

JERNEJ ČRNUGELJ
ČRNUČE 177
LJUBLJANA

za snežno belo ročno pranje
Oskar total
velikan med detergenti
Zlatorog MARIBOR

Čemu zamujena pošta?

Pošta Cerklje ob Krki dostavlja pošto občanom vsak drugi dan. Pred leti, ko so jo še peš nosili, smo jo prejemali vsak dan. Tako sem tudi neko nujno pismo dobila 18. julija z zamudo. Na tako ugodnem terenu, kot so vasi ob Krki, ni razloga, da bi morali pošto prejemati le trikrat na teden! Če je vmes še praznik, jo dobimo samo dvakrat. Kako naj potem beremo dnevne časopise? V nekaterih državah dobivajo prebivalci pošto trikrat na dan, pri nas pa še nujnih sporočil ne vsak dan. Upam, da bo uprava pošte čimprej našla najboljšo rešitev za dostavo v okoliške vasi.

D. L. Boršt
pri Cerkljah ob Krki

PISMA UREDNIŠTVU

MEGLE NAD TABOROM NA VALETI

Kaj se skriva za „Rožnato Marijo"?

Čas je, da se namigovanjem glede vodenja in poslovanja v taboru na Valeti napravi konec – naj dobi odgovor, kaj se sploh dogaja

Mladina in občani iz občine Novo mesto in tudi drugi še vrsto let letujejo na Valeti pri Portorožu. Za marsikoga je to edina priložnost, da pride na morje.

Življenje je teklo v taboru iz leta v leto po ustaljenih navadah, ki so jih nekateri sprejeli, drugi spet ne, in so se nezadovoljni vračali domov. Tudi samo poslovanje in vodenje tabora je bilo ustaljeno; za nekoga priviačno, za drugega spet odbijajoče. Ravno zato so večkrat v javnosti krožili razni očitki na rovaš vodenja in na račun posameznih ljudi. Človek lahko ima občutek, da gre celo za nekak »črni tabor«, kjer se dogaja marsikaj — in nič . . .

Vsa dosedanja namigovanja in obtožbe je obelodanil pred kratkim sestavek pod naslovom »Rožnata Marija« izpod peresa M. Bauerja v Delu. Sestavek, ki je napisan v dokaj kritični luči (v upravičenost navedb se ne spuščam), je sodu izbil dno!

Sem somišljenik vseh tistih, ki trdijo, da je treba dokončno rešiti status tega »letoviškega objekta« in da se končno preneha s sumničenjem ljudi, ki delajo, kot nam je dobro znano, brezplačno. Sedaj je tudi lepa priložnost, da tudi javnost pove svoje mnenje in da se to vprašanje dokončno uredi.

Omembe vredna so namigovanja pisca sestavka v Delu, da se dogajajo v vodenju tabora in izven njega nedovoljene stvari — celo prisvajanja itd. O takih in podobnih trditvah se bo treba podrobneje pozanimati. Seveda je ta primer, v katerega je pisec spretno vpletel »Rožnato Marijo«, izkoristil za taktiko »trojanskega konja«. Hvaležni smo M. Bauerju, da je sprožil polemiko, ki bo nadalje razjasnila, kaj je zdravega in kaj je gnilega. Odprl je razpravo in zdaj je čas, da spregovorijo starši, telesno vzgojni delavci, dijaki, otroci in vsi, ki imajo kakršnekoli pomisleke in posebej pripombe glede kvalitete in vzgojnih prijemov takšnega dela z mladino.

Prepričan sem, da ne bomo več pavšalno ocenjevali, ker to ne bi nikomur koristilo. Ocene in trditve morajo biti konkretne. Seveda pa ob tej priložnosti ne smemo pozabiti tudi naprizadevanja ozkega kroga tistih, ki še delajo z mladino. Povsem je razumljivo, da so ti ljudje bolj izpostavljeni kritiki kot tisti, ki ne delajo nič.

Naš list bo skušal osvetliti ta primer z vseh zornih kotov in pregnati megle, ki so se spustile na Valeto. Vabimo k javnemu razpravljanju!

S. DOKL

O glasbeni reviji »Grlici«

Tovariš urednik!

Grlica, revija za glasbeno vzgojo, je letos zaključila 12. letnik. Izdaja jo Društvo glasbenih pedagogov. Namenjena je predvsem šolam in pevskim zborom. Vsebuje otroške in mladinske pesmi, ki so nepogrešljiv spremljevalec pevskih ur po šolah. V njej najdete še glasbene ocene in druge vesti iz glasbenega področja. V bodoče bo skušala pri glasbenem pouku pripraviti domače učne pripomočke, kar bo pospeševalo in dopolnjevalo pouk.

Opazil pa sem, da ima ta bogata glasbena revija le 1300 naročnikov. To pa je veliko premalo, saj niti vsaka šola ni naročena nanjo. Naročninski pogoji so za dijake in študente prav ugodni. Skupinsko naročilo je za vse leto le 7 din.

Ob koncu naj dodam, da je revija dolga leta v rokah priznanih glasbenih pedagogov: sprva Radovana Gobca, pozneje Pavla Sivica in sedaj Jakoba Ježa.

STANKO SKOČIR
LOKA

Gomilo na Znančevih njivah odpirajo

Arheolog Tone Knez je začel včeraj odpirati novo ilirsko gomilo. Površinska dela, ki so jih opravili v preteklih dneh, so pokazala več grobov, ki jih sedaj raziskujejo. Izkopavanja v Novem mestu tečejo sedaj že štiri mesece in pol ter sodijo med največja arheološka raziskovanja v Sloveniji v tem letu.

Mar so cene mesa v naših mesnicah primerne odkupnim cenam živine?

To vprašanje postaja iz dneva v dan bolj zanimivo tako za potrošnike kot za proizvajalce. Vsak dan slišimo vedno bolj upravičene kritike enih in drugih, ugotavljamo groba kršenja načel ponudbe in povpraševanja. Vendar vse to vidimo le proizvajalci in potrošniki. Smatram, da bi v takem položaju morala družba hitreje ukrepati, saj to traja že več kot eno leto. Proizvajalci se hudujejo, da zelo težko prodajo svojo živino in še to po smešno nizki ceni. Na drugi strani se jezi potrošnik, ker so cene previsoke. Mesarska podjetja pa molčijo. Seveda, saj je to čudovit vir za zaslužek! Navodilo ZIS, ki je bilo izdano že pred meseci, pravi, da morajo mesarska podjetja znižati ceno mesa, ker bi s tem omogočila večjo potrošnjo mesa na domačem trgu. To navodilo pa je naletelo na gluha ušesa. Smernice ZKJ najbrž niso zanimive za tovrstno dejavnost. Tako ostaja vse pri starem.

Zanimajo me kalkulacije naših mesarskih podjetij, predvsem Agrokombinata Krško. Ne morem razumeti, da so prodajne cene celo trikrat in večkrat večje od nabavnih pri govedu in svinjah.

Razen nižjih cen si želimo potrošniki v Krškem tudi kvalitetnejšo govedino. Velikokrat dobivamo premlado meso, ki ni govedina in tudi teletina ne več. Razumemo, da takega mesa ne moremo vedno zahtevati, ne moremo pa biti vedno z vsem zadovoljni, kar nam nudijo. Menda živina tudi nima več jeter, saj jih v Krškem skoraj nikoli ne dobimo; enako je tudi z drugo drobovino. Z izgovorom, da imajo gostišča prednost pri drobovini, se ne moremo zadovoljiti, ker smo enaki plačniki kot gostinci.

Skratka, potrošniki želimo pri taki veliki ponudbi živine kvalitetno meso, več drobovine in primerne cene!

ZOFKA VAHČIČ
KRŠKO

V SZ se ne šalijo s pijanimi šoferji!

Strožje kazni čakajo v prihodnje tiste sovjetske avtomobiliste, ki bodo za krmilom pijani. Prvi ukrep je odvzem vozniškega dovoljenja za leto, pri ponovnem enakem prekršku pa zaporna kazen do enega leta. Kdor bo v pijanosti povzročil prometno nesrečo s smrtnim izidom, lahko dobi deset let zapora.

Leningrad ima 588 mostov

Na vprašanje, koliko mostov ima Leningrad, boste dobili vsakič drugačen odgovor. Zato so sedaj izvedli popis vseh objektov te vrste.

Rezultati: 1. januarja 1968 je bilo na območju vseh leningrajskih četrtih 373 mostov. V perifernih področjih, upoštevajoč tudi parke Petrovega dvorca, Puškina, Pavlovska, Zelenogorska Sestrorjecka, Kolpina in Kronštata je 215 mostov. »Inventura« je dala torej končni rezultat: 588 mostov na ožjem in širšem področju velemesta na Nevi.

Prav nad to reko se dvigajo najzlamenitejši mostovi, ki nosijo imena poročnika Šmita, Kirova, Aleksandra Nevskega in Volodarskega.

Najmlajša mati in babica

Mina, hči Avdije Albaza iz vasi Biševići pri Rudem, je rodila pred meseci dni moškega otroka, čeprav še ni stara niti dvanajst let. Otrok je dobil ime Salhudin in ni natančno ugotovljeno, kdo je njegov oče.

Vse kaže, da je mladoletna Mina najmlajša mati v Jugoslaviji. Minina mati Derviša pa je verjetno najmlajša babica v naši državi, ker je stara komaj 33 let.

Najlepša Jugoslovanka - naše gore list!

NATAŠA KOŠIR, 21-letna študentka zobozdravstva iz Kočevja, je v petek zvečer postala »najlepša Jugoslovanka«: ta naslov ji je podelila posebna komisija v organizaciji revij Svet iz Beograda in Stop iz Ljubljane. — Nataša Košir je bila rojena 3. decembra 1947 v Novem mestu; njen oče je znani dolenjski aktivist in prvoborec Jože Košir, zdaj direktor kemične tovarne MELAMIN v Kočevju, Nataša pa želi postati zobozdravnica. Z 19 leti je postala fotomodel; visoka je 173 cm, vitka in črnolasa ter ima modre oči. Za njeno prvo spremljevalko je bila izbrana Ljubljančanka Saša Zajc, ki je v nedavnem podobnem tekmovanju na Bledu dosegla prvo mesto. Nataša Košir je dobila ob tej priložnosti za 20 milijonov starih din nagrad; najdragocenejši je njen nakit, darilo tvrdke »Darwil«: vreden je kar 12 milijonov starih din. Še letos bo Nataša sodelovala na natečaju za »Miss Evrope« v Nici, prihodnje leto pa bo potovala v Miami Beach na Florido, kjer bo svetovno prvenstvo za izbor »Miss Universum«.

Prikupni in simpatični rojakinji Nataši Košir želimo v imenu vseh bralcev in naročnikov našega domačega lista vse najboljše, predvsem pa vso srečo v življenju! — Na sliki: Nataša z lanskoletno zmagovalko — Daliborko Stojšić.

Izumitelj iz Raven pod či

Kot neposlušni piščanci se je od matere kokle ugnezdilo sedem hiš nedaleč od Grčaric na ravninici tik pod črnovrškimi gozdovi. To so Grčarske Ravne, skrite pred radovednimi pogledi za gričem. Živijo svoje samotno življenje, ki mu dajejo živahnejši utrip sosednje Grčarice...

Kot majhen gradič se v bregu beli hiša *Ludvika Lavriča*, dopoldne razkošno nasmejana v jutranjem soncu, popoldne stisnjena v mogočen objem košatih smrek. Od tu je čudovit razgled na dolinico, na porasli Strmec, to pa je tudi vse, razen neba, po katerem se pode pohlevni oblački.

To neoskrunjeno lepoto Ludvik Lavrič občuduje izpred svojega doma na gozdnem robu že nad štirideset let. Nekako 1926. leta je bilo, ko se je tja priženil iz Loškega potoka, kjer se je rodil v Retjah sedem mesecev pred koncem minulega stoletja.

Leta... leta... Govoriva o času in o minljivosti vsega. No ja, saj let še ni toliko, pomodruje, toda bila so težka, naporna. Potočanje so se vedno lasali z življenjem, se borili zanj, borili in tepli za vsak košček kruha. Že dvanajstleten je tesaril po Hrvaškem kakor mnogi njegovi rojaki. Hlapčeval je, delal, garal in iskal najprimernejšo stezico, po kateri bi se zmuznil skozi življenje. Potem je prišla velika vojna in z orožjem se je tepel za tuje koristi, ko pa je šlo za Koroško, ni pomišljal.

Pitna voda iz zraka?

Znanstveniki kolumbijske univerze se ukvarjajo z načrtom, ki naj bi omogočil pridobivanje vode iz atmosfere, točneje — iz vlažnih pasatnih vetrov.

Na otoku St. Croix v Karibskem morju se pripravljajo na gradnjo potrebnih naprav. Znane so tudi že nekatere številke stroškov pridobivanja pitne vode iz zraka, in po vsem sodeč bodo te kaplje vode res drage. Cena kubičnega metra vode iz cisterne bo 40 dinarjev. Znanstveniki poudarjajo, da so poskusi vedno dražji, da pa bodo sčasoma izdelali cenejše metode pridobivanja vode.

Kje najti ženo?

Pol milijona mladeničev je brez dekleт, ugotalja angleški list The Sun in obenem poudarja, da je veliko vprašanje, ali si bodo ženo sploh lahko našli.

V angleški družbi obstaja »presežek« žensk, toda v generaciji, ki ima danes od 15 do 29 let, je 134.000 moških preveč. V starostnem obdobju od enega do 21. leta je presežek moških 360.000. Omenjeni list je izračunal, da manjka v Angliji okoli pol milijona žensk.

The Sun je intervjuval več zaskrbljenih mladeničev, ki gledajo na svojo prihodnost s pesimiznom. »Vedno slabše je.« je dejal eden od njih, »dekleta so postala tako oholo, da je skoraj nemogoče seznaniti se z njimi.«

Drugi se je pritoževal, da se dekleta sestajajo le s tistimi fanti, ki imajo motorje, lepe obleke, nekdo je spet povedal, da mu je dekle prevzel fant v športnem avtomobilu. On ima namreč samo — motorno kolo.

Končno nekaj tudi za dekleta

Časopisi in revije so polni deklet v bikinkah. Največ pozornosti pritegujejo seveda pri moških bralcih. Da bi bilo v takih revijah tudi nekaj za bralke, je Annmari Hansson, urednica švedskega lista Novell, sklenila, da bo objavila v vsaki številki po eno sliko mladeniča v kopalkah.

»Dekleta rade gledajo slike fantov,« pravi urednica. »In vsi fantje v dvajsetih letih imajo možnost, da se njihova slika pojavi na prvi strani časopisa. Ni treba, da jim prsi krasijo dlake ali da bi bili izredno atletsko grajeni. Glavno je, da so prijetni na pogled!«

Proti koncu 18. in v začetku 19. stoletja je bila potrošnja tobaka v brodskem Posavju nenavadno velika, saj so kadili tudi otroci trinajstih in štirinajstih let. Kadilo se je na pipe domače izdelave, kajti cigarete so bile luksuz in so si jih privoščili le graničarski oficirji.

S tobakom proti špijonaži

Vojaška oblast je hotela preprečiti tihotapljenje tobaka iz Bosne, ki je bila tedaj pod turško oblastjo, zato je spodbujala graničarje, naj bi sadili tobak. Brodska krajiška polkovnija je sklepala, da se s tihotapstvom tobaka in zvezami s Turki lahko razvija tudi vojna špijonaža. Zato je bil zadnjo nedeljo v maju 1810 v Podvinju, Garčinu, Donjih Andrijevcih in drugih obmejnih naseljih prebran naslednji odlok:

»Že prihodnjo sredo morajo vsi unteroficirji dati iz rok napisati raport, v katerim mora povedano biti, koliko sadik tobaka je katera hiša posadila, takisto morajo biti popisane vse tiste hiše, ki nič niso posadile in zakaj niso posadile...«

Dva tedna kasneje so komande stotnij spet z odredbo opozorile: »Dež je kot nalašč prišel in zatorej lahko vsaka hiša veliko tobaka posaditi more!«

Po okupaciji Bosne in Hercegovine se je stanje spremenilo. Pridelovalci tobaka iz Hercegovine so morali svoj tobak prodajati državnemu monopolu, sajenje tobaka na prejšnjih mejnih področjih pa so kaznovali z zaporom in globo.

(Po Brodskem listu)

KAJ SO PRED 50 LETI PISALE

DOLENJSKE NOVICE

Takšne lopove pod ključ!

■ **ROPARSKI NAPAD** se je izvršil v noči od 30. do 31. julija nad gosp. Francom Drenikom (Čefidel) v Prečni. Vračal se je od neke kupčije v noči okoli 11. ure iz Novega mesta. Na cesti, koder pripelje tudi pot iz hoste iz Cegelnice, sta ga ustavila dva neznana lopova ter mu nastavila takoj revolver in zahtevala denar. Imel je denarja okrog 23.000 K, katere si je baje izposodil za kupčijo. Ta denar sta mu roparja vzela in odšla. Žendarmerija pridno zasleduje. Govorico sta imela slabo slovensko z laškim dialektom. — Nepopisno, koliko tatvin in predrznih napadov in vlomov se dogaja okoli Novega mesta! Enemu so ukradli par volov, drugemu odpeljali konja z vozom, tretjemu odnesli komate, tatvine na polju itd. — Ljudje, pomagajte orožnikom, da se spravi pod ključ takšne lopove! Orožniki sami ne morejo vsega. Osnujte prepotrebne domače straže v vsaki vasi, kar smo že tolikokrat priporočali! Izprosite si pri okrajnem glavarstvu orožje, ki leži tam mrtvo spravljeno.

■ **VODSTVO NOVOMEŠKE GIMNAZIJE.** S 1. avgustom je prevzel vodstvo zavoda novo imenovani ravnatelj Josip Wester. Ravnateljska pisarna je odslej v novem gimnazijskem poslopju v prvem nadstropju.

■ **IZ TREBNJEGA.** Dne 26. julija je divjal v Dedči vasi strašen vihar. Stresel ni le sadja z dreves, temveč je ruval tudi drevesa zama iz tal ter jih metal po tleh. Med drugim drevjem je izruval tudi orjaško hruško, ki je dala lansko jesen en voz hrušk.

■ **IZ DOL. MAHAROVCA.** Šiba božja nas je zadela 27. t. m. ob 1. uri popoldne pridrvili so se črni oblaki z gromom in strašnim viharjem, kateri je ruval drevesa s koreninami in podiral kozolce. Med viharjem pa se je sula taka toča, da stari ljudje ne pomnijo take in zdrobila ter sklestila v četrt ure vse v zemljo.

■ **POZOR!** Vse nabiralke **ženskih las** opozarjam, da plačam od 15. julija še višjo ceno za **zmešane lase** Kite iz lastnih las izdelujem. Opozarjam, kdor potrebuje Burgit, izvrstno sredstvo proti kurjim očesom, naj si ga kupi, ker ga primanjkuje, za lase »Kraljica vseh barvil« je še v zaravno tako drugih toaletnih stvari. Barvilo logi. I. Svetec, izdelovalec kit, Rudolfovo, Glavni trg.

Doplačila za Dol. Novice pošiljajo naši zvesti naročniki že prav pridno. Potreba je zares velika, ker draginja papirja in vseh tiskarskih potrebščin z vsakim dnevom raste. Prosim vljudno, pošljite nam vsi še zaostali cenjeni naročniki naročnino in doplačilo prav kmalu.

DOLENJSKE NOVICE — 1. avgusta 1918

Gigantski teleskop potuje

Ogromen teleskop, katerega zrcalo ima premer 6 metrov, je začel svoje potovanje iz Leningrada na Severni Kavkaz. Specialna ladja prenaša prvo pošiljko njegovih delov po Volško-Baltiškem prekopu, Volgi, Volško-donskem prekopu in reki Don do južnega ruskega mesta Rostova na Donu. Od tam bodo te dele transportirali na posebnih platformah do observatorija.

Storjeni so vsi varnostni ukrepi, ker imajo deli teleskopa ogromno težo in so zelo natančno izdelani. Nekateri deli so tako okorni, da jih ni mogoče spraviti na noben železniški vagon. Pozneje se bo ladja vrnila v Leningrad, da prevzame drugo pošiljko delov: med drugim pratformo teleskopa, ki je težka 90 ton, in dr.

Riše in piše Božo Debeljak

'novrškimi gozdovi

je že 16 let invalid-
pokojen. Marsikaj v
se je obrabilo in po-
pravi z nasmehom v
Pred meseci ga je bo-
že nevarno tiščala za
bolnici so nekaj zma-
z glavami, pa je kar

omov — in zdravje se
jšalo . . .
eva na njegove ko-
Več jih je. Konjiček
tudi delo, kakršnoko-
no je rad delal, pred-
a so ga zanimale ne-
e stvari in marsikaj
e tudi sam napravil.
po vojni, dobro se še
jam, je povsem sam
l harmoniko. Kadar si
zamislil, ni odnehal
dokler stvar ni bila
a. V stanovanje je na-
vodovod iz vodnjaka,
o črpalko pa je pre-
v kuhinjsko, ki še
dlično deluje. Nekoč,
ko je bil sam doma, pripoveduje žena, se je spomnil na kopalnico, vzel orodje, in ko je prišla domov, prednje stene ni bilo več. V kratkem času je hišo dozidal in uredil kopalnico, shrambo in kdove kaj še vse.

»Kaj morem, če me delo veseli, če me veseli izumiteljstvo,« pravi. »Nekoč sem v Ljubljani obstal pred izložbo, v kateri sem videl električno železnico s postajami, predori itd. Zdelo se mi je čudovito in kar odtrgati se nisem mogel od izložbe. V glavi pa so se mi misli že zavozljale, *moja* železnica je že dobivala jasnejše obrise . . .« Delo je bilo težko, naporno, natančno. Nastala je čudna reč, ne prevelika, toda ko jo je navil, so se pod tunelom in na prostem podili trije avtomobili, traktor, motorist, nad njimi vrtiljak in še polno drobcenih figuric. Ponosno je pokazal svoj najboljši izum in kar verjeti nisem mogel, da je vse sam napravil — celo avtomobile in traktor!

»Zdaj ne morem več, čeprav bi rad. Slabo vidim, oči se mi rosijo, roke tresejo. Vendar želja, hotenje, veselje do dela je še v meni in to me ohrabruje, mi daje moči . . .«

Vendar ne verjamem popolnoma. Nekako globoko v njem sem čutil, da nekaj snuje, namerja . . .

F. GRIVEC

ČEHI OPOZARJAJO NASE — V zadnjem času Čehi vse bolj opozarjajo nase, vendar ne samo na politič-nem področju. V soboto sta se med potjo na Jadran za krajši čas ustavila v Ljubljani dva Čeha, katerih vozili spominjata na čase Franca Ferdinanda. Toda vozili sta bili novi, kar kaže na to, da rokodelstvo tudi pri njih še ni pozabljeno. Poznanih ljubljanskih »firbcev« tudi tokrat ni manjkalo (Foto: Jože Kržič)

Kostanjevica je lepa tudi pod zemljo

Kostanjeviški jamarji želijo omogočiti ogled jame tudi turistom

oboto popoldne, 27. ju-
o člani kostanjeviške
jamarskega kluba
Paderšič« povabili na
Kostanjeviške jame
vnike družbeno-politi-
rganizacij in gospodar-
ške občine, Dolenjske
e zveze, JLA, kultur-
vce in druge.
anjeviški jamarji si za
eta prizadevajo, da bi
ame, ki je prav gotovo
a kraška jama na Do-
m omogočili tudi tu-
ki jih vedno več pri-
Kostanjevico na og-
evilnih kulturnih zani-
l. Še pred nekaj leti je
top v jamo mogoč le
ločjo jamarskih lestev
sedaj pa so delavni
i na vseh težjih pre-
hodih naredili lesene stopnice. Tudi čoln, s katerim se morajo obiskovalci prepeljati čez majhno jezerce, je v jami.

Gostje, ki so si tokrat ogledali jamo, so bili navdušeni nad lepotami kapnikov in kar verjeti niso mogli, da skriva Kostanjevica pod zemljo take naravne lepote.

Po povratku iz jame je goste pričakala harmonika. Na prijetni jasi ob Studeni jih je najprej pozdravil predsednik kostanjeviške jamarske sekcije Tine Boltez, ki se je zahvalil za obisk in prosil predstavnike, naj podpro zamisel domačih jamarjev, da bi jamo čimprej uredili za obisk turistov. Jamarji so že pripravili drogove za napeljavo elektrike. V jami so potrebna tudi nekatera večja dela za normalen dostop.

Za uresničitev načrta so se zavzeli tudi Emil Vukčevič, predsednik krajevne skupnosti kostanjevica, kulturni delavec Lado Smrekar in predstavnik republiške zveze za raziskavo jam Milan Eržen.

Jamarji so zatem izročili predsedniku Nunčiču, polkovniku Jordanu in predstavniku Elektra slike Kostanjeviške jame.

M. V.

Kaj pomeni „pošten najditelj?"

Na to vprašanje bi lahko dal najbolj prepričljiv odgovor pariški inženir Gustave Maillet, ki so mu pred mesecem dni ukradli avtomobil. Maillet je že izgubil vsako upanje, da bo še kdaj videl svoj avto, ko ga je nekega jutra opazil na parkirnem prostoru pred hišo, v kateri stanuje.

Najbolj zanimivo pri tem pa je, da je »pošteni najditelj«, ki je trideset dni uporabljal tuj avtomobil, zamenjal vse dotrajane dele karoserije in motorja z novimi. Mailletu sedaj ni žal, da je moral mesec dni pešačiti.

ANTON PAVLOVIČ ČEHOV: 1

BERAČ

Čehov, starejši literarni sopotnik Maksima Gorkega, se je rodil 1860 v Taganrogu očetu trgovcu, umrl pa je 1904 v Badenweilerju na Bavarskem, kjer si je zdravil tuberkulozo. Po študiju je bil zdravnik, po poklicu pisatelj; morda bi lahko tudi dobršnemu delu njegove proze prisodili neke vrste duševno-zdravstveni pomen. To velja zlasti za njegove humoreske, s katerimi je 1880—1887 kot Antoša Čehonta opozarjal na svoj zdaj neskrbno šegavi, zdaj ironično zaostreni humor. Komične motive srečujemo tudi v njegovem poznejšem, umetniško pomembnejšem in bolj dognanem delu. Čehov je bil predvsem odličen novelist, ki je v rusko realistično novelo, kakor sta jo začela že Puškin in Gogolj, vnašal jasnino, človeško toploto in posebej še značilno, samo njemu lastno atmosfero. Opisoval je življenje inteligence in malomeščanstva v osemdesetih in devetdesetih letih preteklega stoletja, ko so prodirnejši ljudje že opažali bliskavice revolucije, nastajajoče v zatohlem, utrujajočem družbenem ozračju nekoliko reformiranega državnega obsolutizma. Njegove povesti ostanejo za vedno veliki zgledi pripovedne umetnosti, takisto njegove drame, v katerih je čudovito prikazal ozračje ruske družbe ob koncu stoletja, moč hrepenenja iz sive puste stvarnosti in sanjo o srečnejšem, sproščenem življenju prihodnosti. Jezik in slog sta izraz izredno prikupne umetniške osebnosti, ki očara s poezijo kakor s trpkimi orisi resničnost. Njegova satira s pristno čehovsko prizanesljivostjo rahlo ublaži sleherno rano svoje osti z balzamom umevanja in ljubezni do človeka.

»Spoštovani gospod! Bodite tako dobri, ozrite se na nesrečnega, lačnega človeka. Že tri dni nisem nič jedel . . . nimam ne beliča za posteljo . . . prisegam na boga! Osem let sem bil vaški učitelj, a sem bil ob službo zaradi spletk deželne gosposke. Padel sem kot žrtev ovaduštva. Poglejte, že celo leto se potikam brez službe.«

Odvetnik Skvorcov se je ozrl po sivem preluknjanem površniku prosilca, v njegova kalne, pijane oči, v rdeče lise na licih in zazdelo se mu je, da je nekje že videl tega možakarja.

»Zdaj mi ponujajo službo v kaluški guberniji,« je nadaljeval prosilec, »a sem čisto brez sredstev, da bi mogel tjakaj. Pomagajte mi, usmilite se me! Sram me je prositi, toda . . . okolnosti me silijo.«

Skvorcov se je ozrl po galošah, katerih ena je bila visoka, druga pa nizka, in se mahoma domislil.

»Slišite, predvčerajšnjim, se mi zdi, sem vas srečal na Sadovi,« je dejal, »a takrat ste mi rekli, da ste študent, ki so ga vrgli z univerze, ne pa vaški učitelj. Se spominjate?«

»Ne . . . ne, ni mogoče!« je zamomljal prosilec v zadregi. »Vaški učitelj sem, in če želite, vam lahko pokažem dokumente.«

»Nikar več ne lažite! Rekli ste mi da ste študent, in mi celo povedali, zakaj so vas izključili. Se spominjate?«

Skvorcov je zardel in z izrazom studa na obrazu odšel od raztrganca.

»To je grdo, ljubi moj!« je jezno zavpil. »To je goljufija! Na policiji vas naznanim, da bi vas vrag! Revni ste, lačni, a to vam še ne daje pravice da bi se takole predrzno nesramno lagali!«

Razcapanec je prijel za kljuko in se zmedeno kakor zasačen tat ozrl po prednji sobi.

»Saj . . . saj ne lažem, gospod . . .« je zamrmral. »Lahko vam pokažem dokumente.«

»Kdo vam bo pa verjel?« se je Skvorcov še dalje razburjal. »Da izrabljate ljubezen družbe do vaških učiteljev in študentov — saj to je tako nizkotno, grdo, umazano! Nezaslišano!«

Skvorcov se je razvnel in kar se da trdo prijemal prosilca. Raztrganec je s svojo predrzno lažjo prebudil v njem gnus in odpor in žalil tisto, kar je on, Skvorcov, tako ljubil in čislal na samem sebi: dobroto, čuteče srce, sočutje z nesrečnimi; s svojo lažjo in z napadom na usmiljenost je »subjekt« nekako oskrunil miloščino, ki jo je tako iz srca rad dajal revežem. Razcapanec se je skraja opravičeval in se rotil, potem je pa utihnil in osramočen povesil glavo.

— Ko bi le vedel, zakaj mu pravijo »PERESAM«!

(Iz vojaškega lista ZA DOMOVINO)

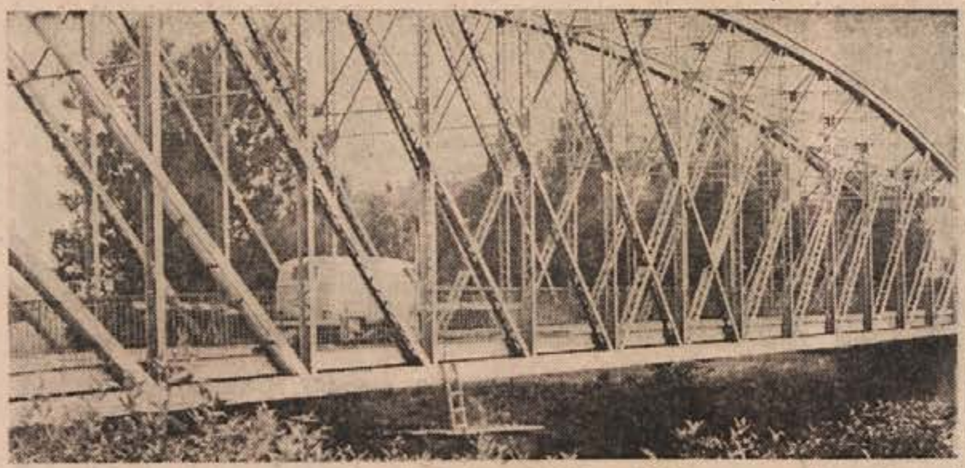

...AK DAN VEČJA PUSTOLOVŠČINA je postajala vožnja po mostu čez Krko pri Brežicah. Nazadnje so most le začeli popravljati. S tem bodo vsaj za kratek čas rešili to veliko oviro za promet. Sicer pa vsi upamo, da se bodo čimprej odločili za gradnjo novega. Drugače si bomo lahko še vnaprej ob vsaki ugibali: bo izdržal, ne bo izdržal ... Na sliki: delovni oder pod starim mostom, kateremu se betežnih 62 let res že hudo pozna. (Sk.)

Kako gre v Čateških Toplicah

Letos izhod skozi šivankino uho, nato pa s polnim zamahom naprej — Poslej vsako leto »Čateška noč«, tokrat pa jo bodo priredili v začetku septembra

Prezgodaj je še, da bi lahko z gotovostjo trdili, kakšen bo letni obračun v Čateških Toplicah. Zato moramo ostati pri predvidevanjih. Škoda le, da je vreme letos več kot muhasto, ker bo imelo verjetno odločilno besedo.

Zaenkrat so vsa mesta v zdravilišču zasedena. Gostov je dovolj, čeprav je odstotek tujcev nekoliko manjši kot lansko leto. Do konca sezone, ki traja v Čateških Toplicah do oktobra, bodo zasedene vse sobe. Pozimi pa bo promet upadel za približno 40—50 odst. Skupno bodo imeli v letošnjem letu okrog 38.000 nočitev (lani 30.000).

Polletni obračun kaže, da načrti niso bili postavljeni v prazno. Od 590 milijonov Sdin bruto prometa, ki ga nameravajo doseči, so do konca junija kljub slabemu vremenu na začetku sezone ustvarili že 282 milijonov. Vendar bo, tudi če bodo načrti izpolnjeni, komaj toliko, da se bodo izvlekli. Čateške Toplice so namreč na začetku svoje poti. To pomeni, da so še vedno potrebna dodatna vlaganja v pomožne objekte, da je treba odplačevati dolgove (letos kar 90 milijonov Sdin!), da gre vedno več denarja za plačevanje številnejšega kadra itd. Menijo, da bodo lahko začeli delati s polnim zamahom šele drugo leto.

Načrti, številke, odstotki ... To je navadno ljudem manj znana stran zgodbe. Zato pa dobro poznajo polit prt, okornega natakarja in podobne reči. V Čateških Toplicah ne zanikajo, da imajo pri postrežbi še vedno spodrsljaje. Niti se ne skušajo opravičiti preprosto z dejstvom, da je to pač jugoslovanska slabost. Uvajanje kadra ne mine čez noč, posebno če gre za začetnike, ki imajo sicer ustrezno kvalifikacijo, toda malo ali nič prakse. Opažajo pa, da je od spomladi število pritožb občutno padlo.

Menijo tudi, da reklame ni nikoli preveč, zato bodo v najkrajšem času ob važnejših prometnih poteh uredili reklamne deske. In ker ima tradicija še vedno svojo ceno, kljub temu da se svet vrti naprej in ne nazaj, so si omislili prireditev, ki bo od letos naprej posebna zanimivost Čateških Toplic. To bo »Čateška noč«, ki bo zaradi dobre organizacije in privlačnega programa pritegnila na tisoče gostov. Letos jo pripravljajo za začetek septembra.

To je načrt za najbližjo prihodnost, pozneje pa vedno več in več. O tem pa drugič.

Po pogovoru z direktorjem Vladom Deržičem zapisala

STANA KUNEJ

S posebnim vlakom v Novo Gorico

Občinske konference Socialistične zveze iz Krškega, Sevnice in Brežic se dogovarjajo, da bi za obisk septembrskega ljudskega zborovanja v Novi Gorici organizirali poseben vlak. Na tem zborovanju bodo Slovenci proslavili 25-letnico vstaje primorskega ljudstva, 25-letnico Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju in 25-letnico ustanovitve AVNOJ.

Prijave za obisk te velike proslave bodo zbirali tudi v delovnih kolektivih.

Delovni polet mladih na Cesti 21. maja

Danes mineva deseti dan, odkar so mladinci in mladinke iz brežiške občine prijeli za krampe in lopate, da bi uredili okolje ob cesti 21. maja. V taboru na stadionu se je prvi večer zbralo le 8 mladincev, potem pa so vsak dan prihajali novi prijavljenci. V delovni akciji sodeluje trenutno 25 brigadirjev.

Prišli so iz Brežic, Dobove, Skopic, Črešnic, Cerkelj, Artič in Pišec. V nedeljo, 28. julija, so jim prišli pomagat mladi podoficirji in vojaki domače garnizije in mladinci iz trebanjske občine. Njihovega obiska so se brigadirji posebno razveselili.

Z velikim delovnim navdušenjem urejajo mladi robnike in pločnike ob cesti, pa tudi svoj tabor in stadion so dostojno uredili. V nedeljo so se veselili na plesu v Narodnem domu. Tudi sicer je poskerbljeno za razvedrilo, zlasti za športni in kulturni program. Tekmovali so že v streljanju z zračno puško in v šahu.

V. P.

Sprejemali bodo nove delavce

V brežiškem obratu Industrije motornih vozil iz Novega mesta bodo verjetno še letos zaposlili 30 do 50 novih delavcev. Študijo o perspektivnem razvoju IMV pripravljajo. Za Brežičane bo razširitev omenjenega obrata zelo pomembna. Mnogi delavci že računajo na zaposlitev v njem.

NOVO V BREŽICAH

■ **DRUŠTVO KMETIJSKIH STROJNIKOV IN TRAKTORISTOV** pri Agrarii Brežice bo priredilo v nedeljo na kmetijskem posestvu v Trnju izbirno tekmovanje traktoristov spodnjega dela Posavja. Tekmovali bodo v oranju strnišča in spretnostni vožnji z dvoosno prikolico. Prvi trije traktoristi bodo zastopali Spodnje Posavje na republiškem tekmovanju v Mariboru. Za tekmovanje se lahko prijavijo tudi zasebni lastniki traktorjev. Po tekmovanju bo Agrotehnika iz Ljubljane prikazala delovanje traktorja Zetor-2511 in vrsto strojev za osnovno in dopolnilno obdelavo zemlje in stroje za spravilo krme.

■ **TRGOVSKO PODJETJE »KR...** ... v Brežicah trgovino z otroško konfekcijo in drogerijo. Brežice doslej niso imele posebne trgovine za takšno vrsto blaga.

■ **SEKRETARIAT OBČINSKE GASILSKE ZVEZE** v Brežicah je na zadnji seji ocenil delo vseh gasilskih enot za preteklo leto. Ocenjevali so poslovanje, operativne akcije, tekmovanja, različne nastope itd. Prvo mesto je zasedlo GD Skopice, drugo GD Brežice, tretje GD Veliki Obrež. Nato sledijo GD Brežice-okolica, Loče, Sela, Obrežje, Spodnja Pohanca, Pišece in Mostec.

■ **POPRAVLJATI SO ZAČELI** most čez Krko pri Brežicah. Doslej je bil promet čezenj omejen na vozila do 6 ton, z izjemo avtobusov. Vsa težja motorna vozila so morala prek Krškega. Med popravljanjem mostu bo promet odprt le v presledkih, omejitev pa bo ostala tudi po končanih delih. Medtem se bodo odločili, kaj bo z gradnjo novega mostu, ki je več kot samo potreben.

RADIO BREŽICE

PETEK, 2. AVGUSTA: 20.00 do 20.25 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 20.25—21.15 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami.

NEDELJA, 4. AVGUSTA: 11.00 — Domače zanimivosti — Anton Pohar: Učni uspehi osnovnih šol občine Brežice v šolskem letu 1967/68 — Vzgojno predavanje: Razvoj novorojenčka in dojenčka — Za naše kmetovalce: Mira Skočaj — Vrsta in vzgoja čebulnic za jesensko setev, inž. Olga Lupšina — Rdeči vžig na listih — Zabava vas ansambel Andreja Blumauerja — Nedeljska reportaža: Najboljši traktoristi Spodnjega Posavja tekmujejo — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.50 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 6. AVGUSTA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Čiščenje in nega preprog, pohištva, ležišč, oken in ogledal — Jugoton vam predstavlja — Literarni utrinki: Ivan Mažuranić — Obvestila in filmski pregled. 19.00—19.30 — Glasbena oddaja: Diskofili vam predstavljajo svoje najnovejše posnetke beat glasbe

BREŽIŠKE VESTI

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE V KRŠKEM

Na računu za šolstvo dodatna vsota

Sredstva za izobraževanje se bodo povečala za 446.000 din – Dotok denarja v proračun zaostaja – Skupščina priporoča varčevanje

Odborniki obeh zborov občinske skupščine v Krškem so se v petek, 26. julija, sestali na 13. skupni seji. To je bila zadnja seja pred skupščinskimi počitnicami. Na dnevnem redu je bilo več pomembnih vprašanj, o katerih so morali sklepati. Kljub dopustom je bila udeležba zadovoljiva in oba zbora sta bila sklepčna.

V skladu s priporočilom izvršnega sveta SR Slovenije je občinska skupščina sprejela odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem proračunu. Po tem odloku se sredstva za izobraževanje povečujejo za 256.000 dinarjev, od tega za 103.000 din neposredno iz proračuna, za 57.000 din pa na račun oprostitve za nadure in upokojence.

Skupščina je sprejela nato dodatni sklep, s katerim se prenese na temeljno izobraževalno skupnost Krško še 190.000 din iz občinskega rezervnega sklada. Sredstva za telesno vzgojo se po spremembi proračuna povečujejo za 10.000 din, vsota za komunalne dejavnosti pa za 8.000 din.

Odborniki so na seji razpravljali še o stanju proračuna v prvem polletju. Ugotovili so, da je dotok denarja slabši kot v istem razdobju lanskega leta, oz. da za povprečno 10 odst. zaostaja za planom. Poravnava obveznosti je nezadovoljiva zlasti v kmetijstvu in obrtništvu. Prav zaradi tega priporoča skupščina vsem proračunskim porabnikom, naj varčujejo, ker bodo dobili na razpolago le toliko denarja, kolikor se ga bo steklo na občinski račun. Odborniki so opozorili upravne organe, da je potrebna doslednejša izterjava.

Zatem je bil izglasovan spremenjeni odlok o prometnem davku. Po njegovih določbah se plačuje prometni davek od alkoholnih pijač v absolutnih že naprej določenih zneskih, in ne v odstotkih kot do sedaj. Odlok je objavljen v današnji številki Skupščinskega Dolenjskega lista.

Skupščina je nadalje sprejela odlok o maloprodajnih cenah in maržah za nekatere prehrambne izdelke, zlasti za jedilno sol, jedilne maščobe, testenine in južno sadje.

M. Ž.

Komunisti bodo bolje obveščeni

V vrstah Zveze komunistov v krški občini bodo po sklepih zadnje konference skušali zagotoviti tak sistem obveščanja, ki bo omogočil slehernemu članu hitro spoznati vse tekoče probleme in stališča organov ZK do družbenih dogajanj.

V delovnih kolektivih so se komunisti odločili, da bodo odločneje vplivali na izpopolnjevanje in jačanje samoupravnega sistema. Vztrajali bodo, da bodo samoupravni organi pri vseh nepravilnostih sproti ukrepali. Doslej je bilo preveč ugotavljanja in premalo dejanj. Stalen stik s članstvom bo odslej vzdrževala komisija za družbeno ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK, zlasti še s komunisti v delovnih organizacijah.

AGROKOMBINAT V KRŠKEM SREDI SEZONE

Sredi poletnega dne

Že se kažejo prvi uspehi dela. Končana je žetev pšenice. Pridelek sadja in vina bo letos nekoliko manjši. Preusmeritev na rejo piščancev. Napori za obnovo vinogradništva. Pomoč zasebnikom pri mehanizaciji kmetijstva.

Kljub temu da vreme letos ni bilo ravno naklonjeno kmetijskim proizvajalcem, v Agrokombinatu v Krškem upajo, da bodo vsaj v grobem izpolnili načrte.

Nekaj letine je že pospravljene. Pridelka je nekoliko manj, kot so pričakovali, kakovost pa je dosegla zaželeno raven. Cene so ugodne in s prodajo poljedelskih in sadjarskih pridelkov verjetno ne bo težav.

Spomladanska suša je letos precej prizadela pšenico. Od predvidevanih 40 q so dosegli le 34 q. Ves pridelek pšenice bo odkupilo podjetje »Žito«.

Manjši pridelek opažajo v sadjarstvu, predvidevajo pa ga tudi v vinogradništvu. Tako bodo morali razliko zaradi manjše količine breskev pokrivati z nekoliko višjo ceno. Upajo, da pri tem ne bodo imeli ravno težav, ker je sadje izredno kvalitetno.

Več neprijetnosti je povzročila slaba prodaja živine v tujino. Izkazalo se je, da je nova metoda, po kateri so krmili živino, predraga. Tako se bodo morali preusmeriti na rejo piščancev. Razen tega nameravajo v kooperaciji z zasebnimi proizvajalci zrediti okrog 1000 telet (100—120 kg), za kar imajo pogodbo z ljubljansko »Emono«, delno pa bodo s to količino zadovoljevali lastne potrebe.

Letos imajo v načrtu tudi obnovo vinogradov. Z delom bodo začeli takoj po trgatvi. Pri tem jim bodo s krediti prek banke pomagala podjetja »Preskrba«, »Elektro«, GG Brežice in Elektrarna Brestanica.

Agrokombinat je odprl tudi trgovino s poljedelskimi stroji. Potrebe po mehanizaciji zasebnega sektorja so čedalje očitnejše. Ker so stroji za zasebnike še vedno dragi, jim trgovina pomaga s tem, da jim nudi obročno odplačevanje. Tako lahko npr. odplačujejo kosilnice 3 leta. Doslej so prodali že precej kmetijskega orodja in strojev, upajo pa, da bodo sčasoma lahko s tem blagom oskrbovali celo Posavje.

K. S.

Slikanje pljuč končano

19. julija so v krški občini uspešno zaključili fluorografiranje prebivalstva. Občani so se zadovoljivo udeležili te zdravstvene akcije. Za slikanje pljuč je prišlo v poštev 15.000 občanov. Fluorografiranje je opravil Inštitut za tuberkulozo z Golnika. Akcija je trajala enajst dni.

Bili so proti pavšalni obdavčitvi

V Krškem so storitvene obrti sorazmerno zadovoljivo razvite. Vse te delavnice imajo majhne zmogljivosti in obstoječi obrtniki nimajo posebnih možnosti za razrešitev. Bogataše bi med njimi težko našel, takšne namreč, ki bi na lahek način in zaradi lukenj v predpisih prišli do neupravičenega premoženja.

Sicer pa so bile strokovne službe vedno proti pavšaliranju obveznosti. Popustile so pač, ker je bila politična linija drugačna. Kakor hitro bo sprejet nov zakon, bodo pojačali davčno in inšpekcijsko službo. Zaposlene bo treba bolje plačati, saj menijo, da je bil do sedaj kader te vrste zapostavljen.

JT

KRŠKE NOVICE

SNACK-BAR bo za svoje potrošnike odprlo trgovsko podjetje »Preskrba«. Opremo imajo že kupljeno, čakajo samo, da bo končana obnova lokala.

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA v Krškem potrebuje za svoje delo nove prostore. Predvidevajo, da bodo nekaj dogradili že letos.

SREČANJE RANJENCEV 14. divizije je bilo letos pri partizanski bolnišnici na Bohorju. Priredili so ga ZB Senovo in Brestanica ter Združenje rezervnih oficirjev in podoficirjev Senovo. S tem so proslavili dan vstaje na Slovenskem. Ob tej priložnosti so odkrili spominsko ploščo 23 borcem, padlim na območju vasi Jevše. Srečanje so dopolnili s kulturnim programom, v katerem je sodeloval tudi moški oktet iz Senovega. Nekdanjemu borcu te enote, ki je prišel na proslavo iz Mostarja, Ljubu Nikoliću so podelili v spomin simbolično rudarsko svetilko.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Romunski kipar snuje kip NOB za Kostanjevico

V Kostanjevici na Krki so se spet zbrali umetniki, da bi prispevali svoj delež Formi vivi. Domačinom se je priljubil zlasti romunski kipar Evgen Ciuca, ki bo Kostanjevici zapustil spomenik revoluciji. Spomenik bo visok sedem metrov, izdelan bo iz domačega hrasta, nekateri deli pa bodo kamniti.

KDO NAJ SKRBI ZA ŽELEZNIŠKE PRELAZE?

Občina tega res ne zmore!

Vprašanje o železniških prelazih se je zaostrilo — ŽŽTP Ljubljana terja povračilo za nazaj — S temi težavami so seznanili tudi predsednika izvršnega sveta Slovenije

Zakon določa, da so občine dolžne poravnati polovico stroškov za zagotovitev varnega in neovira-nega prometa na cestnem prehodu čez železnico, če gre za prehod, ki je javnega pomena. V tem pogledu je sevniška občina v izjemnem položaju, saj je v razmeroma majhni občini kar 43 takih prehodov, ki bi jih morala sofinancirati.

Železniško transportno podjetje Ljubljana zahteva od 36 občin povračilo za polovico stroškov, ki nastanejo pri vzdrževanju in zavarovanju cestnih prehodov čez železnico. Med vsemi temi občinami je sevniška gotovo v največjih težavah, saj bi morala sofinancirati kar 43 prehodov: 27 na progi Sevnica—Trebnje in 17 na progi Zidani most—Zagreb, kar znese letno 213.455 din ali 8,5 odstotka od celotnega zneska vseh občin. Ravno zaradi prog so že zdaj vlaganja v komunalno dejavnost večja kot sicer.

Toda občina bi morala do konca junija plačati železnici 426.910 din še za vzdrževanje v letih 1966 in 1967. To pa je tolikšen znesek, da ga v nobenem primeru ne more poravnati, saj znaša 9 odstotkov vseh planiranih dohodkov občine v letošnjem letu. Stanje v proračunu je že brez tega dovolj težko, saj so izdatki namenjeni le za najnujnejše, kakršna koli drugačna razdelitev le-teh pa tudi ni mogoča.

Da bi bila vsa stvar še bolj zapletena, je ŽTP poslalo plačilni opomin pred tožbo oziroma predlog za akceptni nalog. Če bi bila občina kakorkoli primorana plačati omejeni znesek, potem se bi mogla opravljati celo najosnovnejših dejavnosti.

O teh in podobnih težavah so že večkrat seznanili republiški sekretariat za gospodarstvo in finance, ki sta obljubila, da bodo storili vse, kar je možno v njihovih pristojnostih. Ostalo pa je le pri obljubah. Težave so prejšnji teden pojasnili tudi predsedniku izvršnega sveta Slovenije in predlagali, naj bi omenjene stroške krili iz republiškega proračuna.

Predvsem z dvema stvarema se je v tej zadevi na občini ne strinjajo: s samo sistemsko rešitvijo in z višino prispevka. Menijo, da ŽTP le ne bi bilo treba stvari tako zaostriti, in predlagajo v ta namen naslednjo rešitev: imenovanje skupne komisije, ki bi pregledala prehode in ugotovila njihovo neogibno potrebnost, nepotrebne pa odpravila, ter dvostransko ugotovitev dejanskih stroškov.

J. KRŽIČ

LOKA: 85 let gasilstva

Gasilska dejavnost v Loki ima že bogato preteklost. PGD je bilo ustanovljeno 1883. Svečana proslava te pomembne obletnice bo v nedeljo, 4. avgusta. Pri gasilskih vajah, na katerih bodo sodelovali gasilci iz Sevnice in Loke, nameravajo prikazati moderne gasilske naprave.

S. Sk.

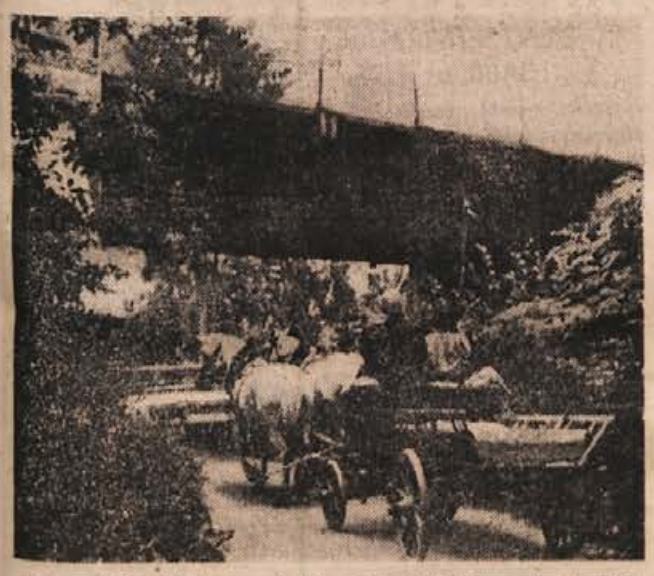

V sevniški občini je toliko železniških prelazov kot v malokateri drugi. Ker zahteva njihovo vzdrževanje precej stroškov, nameravajo ukiniti vse tiste, ki niso nujno potrebni. Na sliki je podvoz v Sevnici. (Foto:

Pričakovani primanjkljaj

Polletna bilanca občinskega proračuna nam kaže naslednje stanje: vseh dohodkov se je nabralo v občinski blagajni za 43,5 odst. celoletnega plana, vseh izdatkov pa za 46,6 odstotka. Največji primanjkljaj pri dohodkih ugotavljajo v prispevkih od osebnih dohodkov, pri dajatvah od obrtnih dejavnosti in prodaje blaga na drobno. Upajo, da bodo primanjkljaj v drugem polletju nadomestili.

Loški planinci so prizadevni

Število članov PD Radeče se je v letošnjem letu povečalo od lanskih 52 na 75. Mladinci in pionirji, ki so vneti planinci, organizirano hodijo po planinah. Letos je društvo organiziralo pohod po slovenski in zasavski transverzali. Razpisu se je odzval skoraj vsak peti član, tako da se trenutno na slovenski transverzali nahaja osem, na zasavski pa devet planincev. Sicer pa to niso edini člani, ki bodo imeli za seboj to pot. Trije so že prehodili zasavsko in prav tako trije slovensko transverzalo.

Planinsko društvo Radeče upravlja tudi nekaj prijetno urejenih domov. Od 1. julija dalje je odprta visokogorska postojanka na Prehodavcih, vse do konca septembra pa bo odprta prenovljena Gašperjeva koča pod Velikim Kozjem, ki je 50 minut oddaljena od Zidanega mosta.

STANKO SKOČIR

Dve iz Loke

■ NA OZKEM cestnem ovinku nad hlevom Alojza Simončiča se je pripetilo že precej prometnih nesreč. Ravno na tem mestu je kup cestnega gramoza, ki onemogoča normalen promet. Treba ga bo premestiti nekoliko niže, obenem pa vsekati ovinek, da bo cesta širša in bolj pregledna, posebno še, ker vozita po njej tudi dva avtobusa. Občani prosijo, naj cestno podjetje to čimprej opravi.

■ V LOKO se je pred mesecem preselil iz Sevnice električar Ivan Gorišek. Tako bo lahko priskočil na pomoč, če bo prišlo do kakšne okvare na napeljavi. Poskrbel bo tudi, da bo cestna razsvetljava vseskozi v redu.

S. Sk.

SEVNIŠKI PABERKI

■ **SEVNICA SE ZELO** rada ponaša z bogato turistično preteklostjo, češ da jo je svoj čas obiskovalo precej turistov in da so nekateri ostajali tu tudi po 14 dni. Takrat je bila Sevnica skromno, nerazvito mestece, kar zadeva red in čistočo pa na boljšem kot danes, kljub temu da niso imeli sanitarnega inšpektorja. Zdaj si lahko vsakdo ogleda onesnažene potoke, polne smeti in odpadkov. Čeprav imajo smetarsko službo. Tudi zelenice so slabo urejene in se jih že loteva plevel. Torej slaba slika že za domačina, kaj šele za turista. Pomanjkljivosti bo treba čimprej odpraviti!

■ **GRADBENA DELA** na novem kolalkališču poleg TVD Partizan, ki jih opravlja novomeško cestno podjetje, naglo napredujejo, zato je upati, da bodo kmalu končana.

■ **SEVNICANI SE** že nekaj časa sprašujejo, kdaj bo celjski Merx odprl svojo novo prodajalno špecerijskega blaga, ki bi za mesto veliko pomenila, saj bi se zaradi večje konkurence postrežba gotovo zboljšala.

■ **V AVGUSTU BO** zaradi dopustov zaprta pisarna ZZB NOV Sevnica. Urejali bodo le najnujnejše stvari.

■ **PRAZNI LOKALI** v središču mesta, iz katerih se je izselilo trgovsko podjetje, kvarijo podobo kraja. Vsekakor bi dobili v njih mesto nekateri obrtniki, ki jih v Sevnici že lep čas primanjkuje.

■ **ZARADI GRADENJ** novih naselij je nujno potrebna rekonstrukcija cest in ulic, po katerih se odvija močan avtomobilski promet, ki zapraši vse vrtove in stanovanja. To je ugotovila tudi komisija, ki je ocenjevala vrtove. Upamo, da bo nov komunalni prispevek porabljen tudi v ta namen.

SEVNIŠKI VESTNIK

Trgovsko podjetje
SEVNICA
poslovalnica 3
KONFEKCIJA

vam nudi

MOSKE OBLEKE in HLAČE vseh velikosti, za nizke, visoke in močne postave.

Prodajamo tudi za DEVIZE z 10 odst. popustom in na KREDIT!

Angleške brigadirje, ki gradijo v Trebnjem otroški vrtec, je pred dnevi obiskal tudi republiški poslanec Franci Kolar in se z njimi zadržal v prijetnem pogovoru (Foto: Jože Kržič)

Obnova stare opekarne v Prelesju

Gradbeno opekarsko podjetje Mirna je že pričelo obnavljati staro opekarno v Prelesju – Proizvodnja se bo povečala za 110 odstotkov

Opekarna v Prelesju, ki se je že 1962 združila z Gradbenim podjetjem Mirna, zaradi zastarelih proizvodnih naprav ni bila več donosna. Zaradi visokih proizvodnih stroškov je bila opeka dražja kot sicer, zato so se kopičile zaloge, ki so takoj pošle, brž ko so znižali ceno. To pa je bila le začasna rešitev. Stroje so sicer postopno zamenjavali, toda podjetje je uvidelo, da je gospodarsko še najbolj upravičena popolna rekonstrukcija.

Po sedanjih računih bo obnova veljala milijon N din: 60 odstotkov tega zneska bodo prispevali sami, 40 odstotkov pa dobavitelji opreme kot posojilo. Lani so v opekarni izdelali 1,370.000 polnih zidakov, po končani obnovi pa nameravajo izdelovati tudi večje opečne bloke. Računajo, da bi se proizvodnja povečala za 10 odstotka od povprečja zadnjih štirih let, medtem ko bi se doseženi dohodek ppovečal za 124 odstotka oziroma skladi za 300 odst. Do zdaj je bilo v opekarni zaposlenih 32 delavcev, od tega 12 začasno; po obnovi pa jih bo redno zaposlenih 25. Upajo, da bodo začeli s poskusno proizvodnjo že ob koncu letošnje sezone, se pravi sredi septembra, vendar bodo rezultati znani šele prihodnje leto. Raziskave so pokazale, da je gline še za 15 do 20 let, s povečanimi investicijami morda še za deset let.

Omenjena rekonstrukcija bo pomenila samo prvo stopnjo celotne modernizacije podjetja, kajti leta 1970 nameravajo obnoviti še gradbeniški obrat.

»Polletni obračun celotnega podjetja je glede na predvideni srednjeročni načrt razvoja kar zadovoljiv,« je končal Stanislav Pančur, direktor Gradbeno opekarskega podjetja Mirna.

Mirna: sestanek upokojencev

Prejšnjo nedeljo so se zbrali člani društva upokojencev in razpravljali o raznih zadevah. Med drugim so sklenili, da bodo priredili v nedeljo, 4. avgusta, popoldan ob 15. uri pred domom TVD Partizan družabni sestanek vseh članov. Za dober prigrizek in pijačo ter veselo razpoloženje bo poskrbel odbor. Drugih vabil ne bodo pošiljali.

Kdor bi želel na skupni avtobusni izlet, naj se takoj prijavi pri tov. Miri Pirnat, blagajničarki društva in prodajalki kruha, kjer bo dobil vsa potrebna navodila.

J. Z.

Dana — težave z dolžniki

Polletni obračun je zadovoljiv — Novi obrat gaziranih pijač in vodovod bodo odprli v soboto — Za vinski sejem pripravljajo nov izdelek

V mirenski Dani, ki si je s svojimi izdelki pridobila velik ugled, še naprej dobro gospodarijo. Polletni obračun kaže, da se je proizvedena količina v litrih povečala kar za 32 odstotkov v primerjavi z istim obdobjem lani. Velik porast ugotavljajo predvsem pri sirupih in likerjih, medtem ko se količina drugih izdelkov giblje na lanski ravni. Dohodek je porasel za 11 odstotkov, prav tako tudi čisti dohodek, sredstva za osebne dohodke za 13 odstotkov. Ker pa je število zaposlenih za 18 odstotkov večje, so povprečni osebni dohodki porasli za 5 odstotkov. Tu torej ni težav.

Veliko neprijetnosti povzročajo neizterjani dolgovi kupcev, ki so narasli kar za 86 odstotkov in onemogočajo normalno poslovanje. V prihodnje nameravajo poostriti izterjavo, saj je to edini način, da pridejo do ustvarjenih dohodkov.

Že tako bogat proizvodni program bodo kmalu povečali še za en izdelek, s katerim nameravajo presenetiti na vinskem sejmu v Ljubljani. Omeniti je treba tudi to, da so v času počitnic zaposlili prek 100 učencev in dijakov, ki delajo v treh izmenah. Letne dopuste so delavci v glavnem že izkoristili.

Podjetje ne povečuje samo proizvodnje, ampak modernizira nekatere že obstoječe objekte, gradi pa tudi novo skladišče za embalažo. V soboto bodo izročili namenu novi obrat gaziranih pijač in vodovod.

J. K.

TREBANJSKE IVERI

■ **TREBANJSKI MLADINCI** prirejajo skoraj vsako nedeljo ples v prostorih delavske univerze in je vedno dobro obiskan.

■ **PROSTOVOLJNO GASILSKO** društvo Račje selo bo priredilo v nedeljo, 4. avgusta, ob 14. uri popoldan pri gasilskem domu vrtno veselico. Za zabavo bo skrbel trio Drčar.

■ **KAŽE, DA JE** balinanje tudi za Trebanjce zelo priljubljeno, saj se na vrtu gostilne Germovšek skoraj vsak dan popoldan zbere precejšnje število privržencev tega športa.

■ **AVTOBUSNI VOZNI RED** je sicer lepo opremljen, žal ne velja popolnoma. Domačini se pritožujejo, da večkrat zaman čakajo na avtobuse, ki pa so na deski navedeni. Posebno na avtobus ki vozi na progi Ljubljana—Šentjanž, ob nedeljah in praznikih čaka dosti potnikov, kajti avtobus sploh ne vozi, čeprav je navedeno, da vozi vsak dan.

■ **NEDELJSKE DELOVNE AKCIJE** v Brežicah se je udeležilo 25 mladincev, torej več, kot so pričakovali.

■ **PRODAJALEC ČASOPISOV** v kiosku se pritožuje, da mu iz Ljubljane neredno pošiljajo izvode našega lista. Pogosto jih dobi šele v petek, zato jih ne more več prodati.

TREBANJSKE NOVICE

Nezaželeni gostje

V zadnjem času so se po vaseh v okolici Mokronoga spet pojavili kramarji z vso mogočo in nemogočo šaro, od bakrenih posod do božjih podob. Vse skupaj ne bi bilo vredno omembe, če se ne bi nezaželeni gostje vedli skrajno predrzno in vsiljivo. Tako je prišla nad prebivalstvo še ena nadloga, saj imajo ljudje že tako dosti težav s Cigani. Prosjačijo in skoraj izsiljujejo denar pod pretvezo, da jih je prizadel skopski potres, čeprav je od tega že pet let. Znano je tudi, da je takšno dejanje zelo kaznivo, saj je skopskim ponesrečencem pomagala vsa družba. Da gre za navadne delomrzneže, se vidi že po tem, ker se vozijo celo z avtomobili. Čas je, da z njimi obračuna milica.

DVE VPRAŠANJI SEKRETARJU STANETU LAVRIČU

Sprejemanje mladih v ZK naj postane vsakdanja praksa

Sekretarju občinskega komiteja Zveze komunistov Kočevje Stanetu Lavriču smo zastavili dve vprašanji: **S katerimi problemi so se kočevski komunisti v zadnjem času največ ukvarjali in katere naloge jih čakajo v bližnji prihodnosti?**

Zveza komunistov je prisotna pri reševanju vseh aktualnih problemov v občini. Ton tej aktivnosti daje občinska konferenca, same organizacije pa potem dokaj samostojno rešujejo sprotne probleme. Po reorganizaciji smo opazili, da se je aktivnost močno povečala predvsem v organizacijah v kolektivih, medtem ko terenske organizacije nimajo tako otipljivih nalog.

V zadnjih mesecih smo posvetili precej pozornosti sprejemanju mladih v ZK. Zadnje pol leta smo sprejeli 56 mladih proizvajalcev, kar je glede na število članov in prebivalstva veliko. Število novih mladih komunistov nam tudi pove, da so pripravljeni vstopati v Zvezo komunistov, delati v njej in s svojim delovanjem obogatiti njeno delo. Zgrešeno je namreč mnenje nekaterih, da mladi ne marajo v vrste komunistov; sprejeli so jih povsod tam, kjer so partijska vodstva delala z mladino. Menim, da mora ostati sprejemanje mladih ena glavnih nalog tudi v prihodnje; to pa naj ne bo kampanjsko delo, temveč vsakdanja praksa. Z mladimi hočemo spremeniti strukturo organizacije, predvsem pa uvesti vanjo novo kvaliteto.

Komunisti v občini so zadnje čase obravnavali med drugim tudi vprašanje obstoja kočevske proge, pri tem pa menili, da je treba pri reševanju vseh družbenih problemov ubirati normalne samoupravne poti in se izogibati neprimernih metod. Precej časa smo posvetili tudi nadaljnjemu razvoju kmetijstva in gozdarstva na našem območju, pri čemer smo poudarili, da je treba v tem najti najustreznejše rešitve. Samoupravni organi KGP so že sklenili, naj obe panogi, kmetijstvo in gozdarstvo, tudi v prihodnje ostaneta v združenem podjetju.

Razpravljali smo tudi o vprašanjih religije in o njenem vplivu na mlade. Občinska konferenca deluje v različnih komisijah. Posebno delavni sta komisiji za organiziranost in metode dela ter za družbenoekonomske odnose. Slednja pripravlja obsežno analizo o šolstvu, ki jo bomo obravnavali na eni prihodnjih sej. Sploh bo treba v prihodnje posvetiti posebno pozornost šolstvu in njegovim problemom. Pripravljamo pa tudi analizo o negativnih pojavih v občini.

»Pomlajevanje v vrstah komunistov je nenehna dolžnost vseh naših organizacij,« je med drugim dejal Stane Lavrič, sekretar obč. komiteja ZK

Tehnični pregledi v Kočevju

Število motornih vozil v kočevski in ribniški občini je zadnja leta močno poraslo. V Kočevju je okrog 760 mopedov, 179 motornih koles, preko 800 osebnih avtomobilov, 259 kamionov in traktorjev, 130 prikolic in 10 avtobusov. V ribniški občini pa je največ mopedov (nad 900), 174 motorjev, nad 320 avtomobilov in nad 60 tovornjakov in traktorjev. Vsa ta vozila, razen motorjev in mopedov, so morali lastniki voziti na tehnične preglede v Ljubljano. Pred meseci pa je podjetje Avto iz Kočevja dobilo dovoljenje za opravljanje tehničnih pregledov. Najprej so nameravali zgraditi za to posebno halo, kasneje pa so naprave za to uredili kar v rekonstruirani delavnici na Tomšičevi cesti. Povprečno napravijo dnevno okrog 10 tehničnih pregledov, delajo pa vse dni, ob sredah in sobotah tudi popoldan.

S tem je lastnikom motornih vozil v marsičem ustreženo, saj jim je prihranjena razmeroma dolga pot v Ljubljano.

Prvo polletje: manjša proizvodnja

Statistični podatki kažejo, da je bila v prvem polletju v Kočevju dosežena za 2,7 odstotka manjša industrijska proizvodnja kot v istem obdobju lanskega leta. Znižanje gre predvsem na račun Melamina (12. odst.) in LIK (29,3 odst. manj). Vsa ostala podjetja so proizvodnjo prvega polletja lanskega leta presegla. Najmočneje so presegli lansko prvo polletje pri Tekstilani (za 20,7 odst.). Letni proizvodni plan so v industriji izpolnili s 45,9 odst., pri čemer prednjači Rudnik s 55,3, najnižje pa je Lesna industrija z 31,5, kar je nedvomno posledica januarskega požara na žagi.

Tudi sam junij je glede proizvodne vrednosti slabši od lanskega junija za 9,1 odst. Pri tem Itas, Inkop in Kočevski tisk odstopajo za nad 30 odst. navzgor. Rudnik in Melamin pa prav toliko zaostajata za lanskim junijem.

V preteklih letih je vrednost izvoza nenehno naraščala, letos pa je izvoz zaostal ne le za doseženim lanskoletnim, pač pa tudi za izvozom v prvem polletju 1966. Vzrok je v manjšem izvozu Melamina in Lesne industrije, ki sta v prvem polletju 1966 skupno izvozila za 650.859 dolarjev, v prvih šestih mesecih letos pa le za 504.917 dolarjev. V primerjavi z lanskim prvim polletjem je izvoz manjši za 17,5 odstotkov letni izvozni plan pa je izpolnjen le z 29,9 odstotkov.

2.129 vozil in 3.377 voznikov

Pred šestimi leti je bilo v občini Kočevje registriranih 658 motornih vozil in 768 voznikov, zadnjega junija letos pa je bilo stanje močno spremenjeno: **2.129 vozil in 3.377 voznikov!**

Po teh podatkih je bilo v občini **nekaj več kot 800 osebnih avtomobilov** (26 v družbeni lasti), **259 tovornjakov** (40 zasebnih), **130 prikolic** (2 zasebni), **10 avtobusov, 178 motorjev** (2 družbena) in **158 mopedov** (6 družbenih).

Velik razvoj motorizma je sprožil vrsto komunalnih vprašanj, ki jih je potrebno urediti. Občutno manjka garaž in parkirišč. Razvoj pa zahteva tudi temeljitejši študij usmerjanja prometa in večjo disciplino voznikov.

Komisija za vozniške izpite dela vsak četrtek. Opažajo, da prihajajo kandidati na teoretični izpit bolj z upanjem na srečo kot z znanjem, zato je takih, ki izpita ne naredijo, čedalje več . . . -ko

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **ZARADI NESTANOVITNEGA** vremena je v Kočevju malo gostov in malo skupinskih izletnikov. Promet se zlasti v gostinstvu zmanjšuje. Mesto ima manjšo potrošnjo tudi zato, ker je veliko prebivalcev v drugih krajih.

■ **KAKOVOST KRUHA SE** je izboljšala, nekaterih vrst kruha pa še vedno primanjkuje. Dopoldne zelo hitro zmanjka črnega kruha. Če hočejo dobiti potrošniki želen kruh, morajo včasih večkrat v pekarijo.

■ **CEPRAV SO PARKIRIŠČA** v mestu zarisana, mnogi parkirajo, kjer se jim zljubi. Kaže, da nekaterim celo godi, če ukanajo prometnika in izigrajo prometne predpise. Vozijo po parku mimo znakov. Objestnim voznikom bi bilo treba odločno preprečiti tako pot.

■ **ZBIRALCEV STAREGA** denarja — kovancev je v mestu precej in tudi njihove zbirke so že lepe. Svojega društva pa še nimajo. Če bi bili zbiralci organizirani, bi lahko priredili propagandno razstavo zbirk. Taka razstava bi vzbudila predvsem mladino, da bi začeli zbirati stare kovance. V pokrajinskem muzeju hranijo tudi lepo zbirko kovancev in bankovcev. Zbirka še ni urejena.

■ **ČLANI PLANINSKEGA** društva Kočevje se bodo 4. avgusta udeležili planinskega slavja v Logarski dolini. Tam bo osrednja proslava v počastitev 75-letnice ustanovitve prvega planinskega društva v Sloveniji. Iz Kočevja bo na to slavje odpotovalo več kot 30 članov.

KOČEVSKE NOVICE

S PARTIZANSKEGA SLAVJA V JELENOVEM ŽLEBU — Na proslavi dneva vstaje v ribniški občini je v Jelenovem žlebu govoril Živko Bernot, udeleženec borbe pri breznu pred dobrimi 25 leti. V kulturnem delu programa je sodelovala kočevska godba, pevski zbor iz Dolenje vasi je zapel več pesmi, učenci glasbene in osnovne šole iz Ribnice pa so prispevali nekaj glasbenih in recitacijskih točk. Predvidoma naj bi na proslavi sodeloval tudi moški pevski zbor iz Ribnice, vendar je v zadnjem trenutku odpovedal sodelovanje. (Foto: Grivec)

Loški potok je včeraj praznoval

Včeraj, 31. julija, je minilo 26 let, odkar so Italijani požgali Travnik in ubili več domačinov

Prebivalci Loškega potoka so praznovali 31. julija krajevni praznik. Ta dan jih spominja na 31. julij 1942, ko so italijanski okupatorji požgali vas Travnik, v bližnjem kraju Sodol pa ubili več talcev, največ domačinov iz Travnika.

Travnik je bil zelo zavedna vas, saj je skoraj večina prebivalstva sodelovala na strani NOV. Precej vaščanov je dalo življenje za svobodo. Po vojni so vaščani z vsem poletom začeli obnavljati porušene domove. Danes je Travnik lepši, kot je bil pred vojno. V njem je bil na novo zgrajen tudi lesnoindustrijski obrat SMREKA, ki je obrat ribniškega INLESA, zaposluje pa okoli 150 ljudi. Med največje pridobitve po osvoboditvi v Loškem potoku štejemo novi zdravstveni dom, ki je bil dolgoletna želja Potočanov. V načrtu imajo tudi gradnjo nove šole, ki sedanja ne ustreza več. Zgrajen je bil tudi vodovod, ki daje dobro pitno vodo prebivalcem Travnika, Hriba in Retja.

Vsekakor je Loški potok po osvoboditvi napredoval. Revščina, ko so ljudje stradali koruzni močnik, se je umaknila boljšemu življenju. Pred vojno so bili v Loškem potoku upokojenci tako redki, da bi jih lahko prešteli na prste ene roke, danes pa precej Potočanov prejema zasluženo pokojnino.

—r

Srečanje Ribnice in Hrastnika

20. in 21. julija je bilo v Ribnici prijateljsko srečanje mladine Hrastnika in Ribnice. 20. julija popoldne so se mladinci obeh mest pomerili v nogometu, rokometu in namiznem tenisu, zvečer pa so skupno priredili v letnem gledališču kulturni nastop. Program je bil predvsem zabaven, razen tega so se mladinci Ribnice in Hrastnika pomerili v kratkem tekmovanju »Pokaži, kaj znaš«.

21. julija so imeli na programu pohod na proslavo v Jelenov žleb, vendar je zaradi slabega vremena odpadel in so se na proslavo odpeljali z avtobusom.

Srečanje mladincev je organiziral ribniški občinski komite ZMS. Hrastničani so ribniške mladince že povabili na podobno srečanje v Hrastnik, ki bo konec tega meseca. Ta srečanja bodo predvidoma postala stalna.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje mn. loprodajne cene:

	Kočevje:	Ribnica:
	(cena v din za kg)	
krompir	1,05	1,30
sveže zelje	1,50	1,30
kislo zelje	3,75	3,50
fižol stročji	3,50	3,50
fižol v zrnju	5,75	—
čebula	1,35	1,70
česen	9,50	10,00
šolata	3,10	3,50
paradižnik	2,70	2,50
paprika	5,20	3,50
korenje	3,00	3,00
peteršilj	4,00	3,00
rdeča pesa	1,85	2,60
cvetača	—	3,50
kumare	2,00	3,00
jabolka	—	3,00
hruške	3,30 do 5,30	4,00
pomaranče	4,90	5,00
limone	5,80	5,80
banane	6,20	6,40
grozdje	5,00	4,00
breskve	4,50	4,20
marelice	—	4,00
lubenice	2,60	2,50
jajca (cena za kos)	0,54	0,60

Poškodovana pota

V občinskem cestnem skladu pa ni denarja za popravilo cest in potov – Most in cesta med Dolenjo vasjo in Prigorico potrebna temeljitega popravila

V petek, 26. julija popoldne, je tudi v ribniški občini neurje napravilo nekaj škode. Na Bregu je padala celo toča, vendar ni povzročila večje škode.

Slabo vreme, ki je trajalo nekako štirinajst dni, pa je občutno pokvarilo občinske ceste in pota. Toda dotok denarja v občinski cestni sklad je zelo slab. Občina torej za popravilo cest in potov sploh nima denarja. Razen tega bi iz občinskega cestnega sklada morali dati denar za popravilo mostu med Dolenjo vasjo in Prigorico, ki je že popolnoma dotrajal. Še slabših je nekaj sto metrov ceste skozi Dolenjo vas in Prigorico. V asfaltu so velike luknje, ki so že nevarne vozilom. Nujno bi jih bilo treba zaliti.

Drobne iz ribniških krajev

■ **V Banjolah pri Pulju,** kjer letujejo člani Zveze borcev in njihovi družinski člani, so na letovanju tudi člani ZB iz ribniške občine. Doslej je bilo v Banjolah že 20 članov ZB in njihovih svojcev, v avgustu in septembru pa bo letovalo še 15 ljudi.

■ **22. julija je bil v Zamostecu pri Sodražici** požar, ki je upepelil kozolec, last Franca Čampa iz Zamosteca. Kozolec je zažgal otrok. Kljub hitremu posredovanju gasilcev je kozolec pogorel. Škoda je precejšnja. Zanimivo je, da je bila ravno dan prej v tem kraju gasilska veselica, zato je bil požar neprijetno iznenadenje.

■ **V času od 21. do 28. julija je v prostorih delavske univerze** v Ribnici razstavljal svoje slike Andrej Debeljak, ki ljudem ni neznan, saj se je občinstvu že predstavil s samostojno razstavo. Kritika je ugodno ocenila njegova dela.

■ **Vaščani v Zapotoku** bi radi uredili kanalizacijo po vasi. Krajevna skupnost jim je v ta namen dodelila 1800 din, ostali del v približno isti vrednosti naj bi prispevali sami. Dela pa so se zataknila, ker je nekaj posameznikov, ki nočejo prispevati tolikšnega deleža za kanalizacijo, kot bi morali.

■ **V domu JLA v Ribnici je bila od 21. do 28. julija odprta razstava fotografij,** znanega partizanskega fotografa Petka, domačina iz Ribnice, s pohoda 14. divizije na Štajersko. Razstavo si je ogledalo veliko ljudi, ki so se o njej zelo pohvalno izrazili.

REŠETO

Resnejše urbanistično načrtovanje

V črnomaljski občini bodo odslej bolje skrbeli za urbanistično urejanje naselij — Urbanistični program, ki je bil izdelan za celo občino, je razstavljen v sejni dvorani občinske skupščine

Te dni je razstavljen v sejni dvorani občinske skupščine v Črnomlju urbanistični program, ki je bil izdelan za celo občino. Doslej je bil v črnomaljski občini izdelan le urbanistični načrt za Črnomelj iz leta 1953, po katerem so kasneje izdelali zazidalni načrt za severni in osrednji del mesta.

Nov urbanistični program bo nedvomno v marsičem pripomogel k smotrnejšemu urbanističnemu urejanju naselij v črnomaljski občini. Po njem bodo izdelani vsi urbanistični načrti za večja naselja v občini in zazidalni načrti za manjša, toda pomembnejša naselja. Vsa druga naselja bodo odslej urejevali na podlagi urbanističnega reda. Samo tako bo vsaka gradnja v občini v skladu z urbanističnim programom.

V novem urbanističnem programu je prikazana namenska porazdelitev površin, ki so določene za razvoj naselij, prikazana so zaščitna, zavarovana območja, posebej pa so obdelane tudi površine za počitniška naselja. V programu je obdelano tudi energetsko omrežje, telefonsko omrežje, oskrba z vodo, prirodni pogoji in bodoče število prebivalstva.

Po programu bo izdelan urbanistični načrt za Črnomelj in okolico, splošno usmerjevalni načrt za ožje območje Vinice ter zazidalni načrti za rekreacijski center na Vinici, v Gribljah, Adlešičih, Starem trgu ob Kolpi ter za območje vinorodnih goric od Dobličke gore do Miheljne vasi in za Črmošnjice.

Manjša naselja se bodo urejala na podlagi urbanističnega reda, ki ga bo sprejela občinska skupščina obenem z urbanističnim programom. Z urbanističnim redom bo namreč moč urejati lokacije in vse gradnje v krajih, za katere ne bodo izdelani zazidalni načrti.

Po urbanističnem programu naj bi imel v naslednjih 30 letih Črnomelj okoli 7000 prebivalcev. V tem obdobju naj bi se močno razvila tudi industrija, obrt in trgovina ter druge dejavnosti. Mesto z okolico in druga važnejša naselja naj bi zato urejali le s pomočjo zazidalnih načrtov.

Za divjad so krmske njive

Ker so se črnomaljski kmetovalci neprestano pritoževali, da jim fazani in najrazličnejša divjad uničujejo pridelke na njivah in travnikih, so se črnomaljski lovci odločili, da bodo naredili v bližini lovišč posebne krmske njive za divjad. Te krmske njive so daleč od drugih poljskih površin in so posejane z vsem, kar tako rado zvabija divjad v bližino polj. Lovci obdelujejo te njive s prostovoljnim delom in vse leto skrbijo, da divjad ne zaide v škodo drugam.

Vsestransko udejstvovanje gimnazijcev

Črnomaljski gimnazijci so zaključili letošnje šolsko leto. Vse leto so bili aktivni in so uspešno sodelovali v kulturnem življenju. Štiri skupine gimnazijcev so sodelovale na letošnjem tekmovanju za Župančičevo nagrado, dva gimnazijca pa na srečanju mladih likovnih umetnikov v Sisku. Pripravili so tudi oddajo »Mladost, podaj mi krila«. Z njo so nastopali v vseh večjih mestih in vaseh Bele krajine. Imeli so dekliški pevski zbor in ansambel »Pusykes«. Gimnazijci so se udejstvovali tudi v športu. Sodelovali so na tekmovanjih v Novem mestu in Ljubljani ter so na republiškem prvenstvu srednjih šol dosegli v odbojki odlično drugo mesto.

A. L.

Krvodajalska akcija bo 13. avgusta

Občinski odbor RK Črnomelj zbira te dni prijave krvodajalcev za odvzem krvi za bolnico v Novem mestu. Po predvidenem planu naj bi oddalo letos kri tudi 200 krvodajalcev iz črnomaljske občine. V novomeški bolnici se namreč zdravijo tudi bolniki s tega območja in je kri tudi njim potrebna.

Krvodajalska akcija bo 13. avgusta v Novem mestu. Ker so nekateri delovni kolektivi na dopustu, občinski odbor ne more organizirati kolektivne akcije, pač pa pričakuje, da se bodo prijavili za odvzem krvi občani sami. Doslej se je prijavilo šele 14 krvodajalcev.

Vsi tisti, ki se bodo prijavili za odvzem krvi v Novem mestu, se bodo pripeljali v novomeško bolnišnico s posebnim avtobusom in se bodo z njim tudi vračali.

Prebivalci Gradca so tudi letos svečano proslavili svoj krajevni praznik. 26. junija je bila v dvorani pro. svetnega doma seja obeh zborov občinske skupščine Metlika. Še pred sejo je posebna delegacija občinske zveze združenj borcev NOV in občinske skupščine položila venec pred spomenik padlih. Popoldne so se vaščani in gostje zbrali ob spomeniku, kjer je igrala metliška godba na pihala. Zbranim je govoril tajnik občinske ZZB NOV Anton Vergot, mladinke iz Gradca pa so pripravile krajši kulturni program. V poznih popoldanskih urah so se stari in mladi zbrali na veseličnem prostoru za prosvetnim domom

Kaj bo s staro šolo?

Po Metliki se širijo govorice, da namerava stanovanjska skupnost Komunalnega podjetja Metlika prodati staro šolo nad Obrhom najugodnejšemu kupcu. Stara šola, v kateri že desetletja vadijo metliški godbeniki in pevci, je nekdanji mestni obrambni stolp iz 16. stoletja, v katerem so še ohranjene strelne line in vsa značilna arhitektura tistega časa. Stavba spada z gradom vred med spomeniško zaščitene objekte.

Prav bi bilo, če bi ostala stara šola še vnaprej družbena last in bi čimprej zagotovili potrebna denarna sredstva za ureditev tega pomembnega zgodovinskega spomenika. V preurejeni stavbi, ki ne bi smela izgubiti na svoji zgodovinski vrednosti, naj bi v bodoče dobila prostor tudi nekatera metliška društva.

NA 13. SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE METLIKA SO POUDARILI:

Prihodnost mladine je v naših rokah!

V metliški občini je še vedno premalo poskrbljeno za predšolsko in šolsko vzgojo mladine – Posebno skrb bodo morali v bodoče posvetiti tudi mladini, ki nadaljuje šolanje, odhaja v uk ali pa ostaja doma

26. julija je bila v Gradcu 13. redna seja obeh zborov občinske skupščine Metlika. Seje so se udeležili tudi predstavniki Zveze združenj borcev Metlika, ki so želeli s prebivalci Gradca čim svečaneje praznovati njihov krajevni praznik.

Posebna točka dnevnega reda je bil položaj šolstva in kulture v občini. Izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti in občinski svet za kulturo in prosveto sta pripravila obsežno poročilo o predšolskem in šolskem varstvu in vzgoji mladine ter o vključevanju mladine v srednje šole in različne poklice.

V metliški občini je približno 450 predšolskih otrok od 3. do 7. leta starosti. V vrtec je vključenih le 6,2 odst. otrok, čeprav je vzdrževalnina v metliškem vrtcu med najnižjimi v Sloveniji. Sedanji vrtec je precej daleč od novega naselja, prostori pa so neprimerni. Odborniki so predlagali, naj bi čimprej poskrbeli za nove prostore za vrtec v Metliki. Za financiranje novih prostorov naj bi uporabili dveletni prispevek za otroško varstvo, pomagale pa naj bi tudi delovne organizacije in republiška skupnost otroškega varstva.

Na podeželju je še vedno največ takih otrok, ki jim je vstop v šolo prvi stik s sovrstniki. Da bi jim bil ta korak lažji, bodo v prihodnjem letu organizirali »malo šolo« s 70-urnim programom tudi na nekaterih podeželskih šolah. Praksa je pokazala, da se tisti otroci, ki obiskujejo malo šolo, mnogo lažje vključijo v novo okolje.

V letošnjem šolskem letu je obiskovalo pouk na osnovnih šolah v metliški občini 1040 otrok. Učni uspeh se je v občini spet popravil za nekoliko odstotkov in je že dosegel dolenjsko povprečje. Prosvetni delavci so si vsa zadnja leta močno prizadevali, da bi se izboljšala kvaliteta pouka na vseh šolah.

Na seji so sklenili, da bodo morali odslej posvečati posebno skrb in pozornost tudi mladini, ki konča osnovno šolo. Najsposobnejšim, ki se odločajo za šolanje na srednjih šolah bodo morali pomagati do poklica s štipendijami, manj nadarjenim pa pomagati, da se vključijo v poklicne šole ali v uk.

■ *V metliški občini je tudi še kakih 130 mladih ljudi, ki so ostali na kmetijah. Na seji so predlagali, da bi ustanovili še letos posebno kmetijsko šolo, v kateri bodo mladi kmetovalci pridobili potrebno znanje.*

Sklenili so tudi, da bodo poklicno šolo pri tovarni »Beti« obdržali in jo poskušali razširiti. Dekleta, ki pridejo še vedno težje do poklica kot fantje, naj bi se tu izučila za delavke v konfekcijski stroki, kasneje pa morda tudi za šivilje.

P. M.

Posojila za nujna dela

Na zadnji seji občinske skupščine Metlika so sklenili, da bo občinska skupščina najela pri DBH posojilo v višini 500.000 din. Ta sredstva naj bi uporabili za ureditev vodovodnega zajetja na Obrhu in za preselitev sejmišča v dolino Sušice. Po predvidenem programu naj bi ureditev zajetja stala 240.000 din, začetna dela za ureditev novega sejmišča pa okoli 300.000 din.

Posojilo je namenskega značaja in ga bodo najeli pod ugodnimi pogoji. Dela bodo poizkušali opraviti čimprej, saj je preskrba z vodo v Metliki čedalje slabša, staro sejmišče pa je že zdavnaj pretesno.

Staro grajsko dvorišče bodo preuredili

V Metliki so sklenili, da bodo preuredili staro grajsko dvorišče, ki je zelo primerno za najrazličnejše prireditve. Že letos naj bi na tem dvorišču nastopil pevski komorni zbor »Gallus«. Nastop priznanih umetnikov na prenovljenem dvorišču, ki je zaprto in zvočno, bo prav gotovo navdušil poslušalce.

Metlika naglo raste

V zadnjih mesecih je Metlika narasla z vrsto novozgrajenih zasebnih hiš ob vhodu v mesto z gorjanske strani, cela vrsta hiš pa je v gradnji na cesti, ki vodi do železniške postaje. Ob tem, ko mesto dobiva nove stavbe, pa so tudi na Glavnem trgu obnovili fasade že na več starih poslopjih.

METLIŠKI TEDNIK

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **TURIST BIRO ČRNOMELJ** bo organiziral konec avgusta weekend v Budimpešti. Vsi tisti, ki se bodo prijavili za potovanje, si bodo med potjo ogledali Zagreb, Hrvatsko Zagorje, Varaždin in Čakovec. Madžarsko mejo bodo prestopili pri Letenyu, potem pa bodo potovali ob Blatnem jezeru skozi letovišči Balatonfüldvar in Siofok. Obiskali bodo tudi Budimpešto in si ogledali najpomembnejše kulturne in zgodovinske spomenike v madžarski prestolnici. Posebno doživetje bo za vse prav gotovo ogled v »Scardi«, tipičnem nacionalnem gostišču s ciganskim glasbo. Cena potovanja bo 264 dinarjev, če se ga bo udeležilo vsaj 35 prijavljencev.

■ **ANSAMBEL »BEOGRAD«**, ki že dalj časa navdušuje s svojimi koncerti številno občinstvo po naši domovini, je gostoval 27. julija v domu JLA v Črnomlju. Na sporedu so bile narodne pesmi iz Slovenije, Srbije, Črne gore, Dalmacije, Vojvodine, Kosmeta, Bosne, Makedonije in Romunije.

■ **ČRNOMALJSKA TRŽNICA** je bila prejšnji teden slabo založena z zelenjavo. Okoliške kmetice so prodajale čebulo po 1 din kg, krompir pa 1 din, fižol po 3 din 50 par, kumarice po 2 din in jajca po 50 par. Na izbiro je bilo več sadja. Hruške slabše vrste so bile po 1 din 50 par, boljše kvalitete pa po 3 din kg. Zgodnja jabolka so bila po 2 din, ringloji pa po 1 din.

■ **V HOTELU »LAHINJA«** se je ustavilo v letošnjem prvem polletju 83 tujih in 867 domačih gostov. Število nočitev je v prvih šestih mesecih letos upadlo v primerjavi s lanskim letom. Marsikateri izletnik, ki je nameraval obiskati Belo krajino, si je premislil zaradi slabega vremena in zaradi popravila in asfaltiranja ceste Črnomelj—Vinica. Domači in tuji gostje pa se posebno radi ustavljajo na campingu na Vinici.

■ **600 FAZANOV IN 800 ZAJCEV** je letos na novo naročila Lovska zveza Bele krajine. Letošnji lov na fazane ni bil tako bogat, kot so pričakovali, čeprav so spustili v lovišča lani okrog 800 fazanov. Skoraj polovico fazanov so uničile roparice in ljudje, nekaj pa jih je zbežalo na hrvaško stran.

Fazane, ki se še niso popolnoma udomačili v belokranjskih lovišči, vse preradi uničujejo tudi kmetje, ker so prepričani, da jim delajo nepopravljivo škodo. Pozabljajo pa, da fazani uničujejo najrazličnejše žuželke in koloradskega hrošča, ki prav tako uničujejo pridelek na poljih!

Prijetno prebežališče za miru in naravnih lepot željne izletnike je Prelesje pri Starem trgu. V turističnem domu je letos prevzela gostišče Kristina Marentič. Gostom nudi tudi toplo hrano ter raznovrstne jedi po naročilu (Foto: R. Bačer)

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

SPREHOD PO METLIKI

■ **OB CESTI BRATSTVA IN ENOTNOSTI** je med Boršticom in cesto, ki se odcepi na železniško postajo, projektiranih devet novih stanovanjskih hiš. Od teh so štiri že pod streho, tri gradijo, dve pa sta zakoličeni. Tudi na drugi strani ceste so letos začele rasti tri nove hiše. Tako bo ta del ceste dobil novo, prijetnejšo podobo.

■ **STIRISTANOVANJSKA ZGRADBA** poleg samopostrežne trgovine bo kmalu pod streho. Zdaj zidajo oba čelna zidova, nato pa bodo položili ostrešje. Dela se bodo nadaljevala, tako da se bodo v pozni jeseni stanovalci že vselili v novo hišo.

■ **PRI BODOČEM GASILSKEM DOMU** so zidarji že zabetonirali prvo ploščo in postavili betonski skelet. Zdaj postavljajo opaž za stropno konstrukcijo, hkrati pa so začeli rasti prvi zidovi.

■ **METLIŠKI LOVCI** so se dva dni urili v streljanju na glinaste golobe, v nedeljo, 21. julija dopoldne, pa so se pri bivši lovski koči pomerili v tej spretnosti. Sodelovali sta še lovski družini iz Črnomlja in Loke pri Črnomlju. Pri tekmovanju so se najbolje odrezali lovci iz Loke. Na žalost je tekmovanje oviral močan dež.

■ **KAR ŠTIRJE GLASBENI ANSAMBLI** skrbijo za razvedrilo domačinov in tujcev. Tako je v Metliki Jerinov ljudsko zabavni trio, podoben veseli trio, ki ga vodi Franci Žugelj, nadalje igra Silvo Mihelčič na elektronsko harmoniko (elektrovox) in pa beat ansambel Bele breze pod vodstvom Juša Mihelčiča. Ti veseli godci igrajo na Veselici, na letnem kopališču na Kolpi, v domu Partizana ali na Pungartu, v mladinskem klubu, na keglišču pri Badovincu, na kopališču v Podzemlju, v Vranovičih in še drugod. Ker se je Kolpa nekoliko ohladila, je minulo nedeljo zabaval beat ansambel mlade plesalce v domu Partizana.

Velika izbira vsega tekstilnega blaga in konfekcije. Najnovejši vzorci. Prepričajte se o cenah. Prodaja na 5-mesečno brezobrestno odplačilo.

»Veletekstil« ČRNOMELJ

Po 25 letih spet skupaj

V soboto, 20. julija, so imeli bivši učenci osnovne šole v Soteski tovariško srečanje. Na ta res prijetni večer so povabili svojega učitelja A. Videniča, ki jih je učil pred več kot 25 leti.

Vabilu pripravljalnega odbora so se odzvali skoro vsi učenci. Od takrat, ko so zadnjič prestopili šolski prag, je minila doba, ki je marsikateremu že pobelila lase. Bilo je res ganljivo, ko so si segali po toliko letih v roke. Inženir je stisnil roko delavcu, učitelj kmetu, miličnik z obmejnega bloka mojstru v tovarni. V pozdravnem nagovoru so povedali, da imajo nepozabne spomine na svojega učitelja. To je bil res ljudski učitelj. On in njegov stanovski tovariš A. Kopčavar sta bila v srcih učencev zapisana kot resnična prijatelja. Tudi pri ljudeh sta bila zelo priljubljena.

Učenci pred četrt stoletjem, danes možje in žene pri štiridesetih, so na tem srečanju obnovili prijateljstvo, ki so ga kovali že v šolskih klopeh. Srečanje nameravajo čez nekaj let ponoviti.

ANTON VIRANT

Neurejena naselja so skupna skrb

Hišni sveti so prenehali poslovati in stanovalci delajo, kar hočejo – Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij doslej ni posvečalo posebne skrbi urejanju naselij, ki so stara že več let

Na robu Novega mesta so zrasla v zadnjih letih moderna naselja s stanovanjskimi bloki, v katerih se je naselilo sto in sto novih stanovalcev. Največkrat so se novi stanovalci vselili v stanovanja, še preden je bila urejena okolica blokov. Sprva so se tolažili, da bo to kasneje urejeno, počasi pa so se privadili na to in le še včasih godrnjajo in valijo krivdo drug na drugega.

Skrb za zunanjo ureditev naselij bi morala biti skupna skrb stanovalcev, Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij, pomagati pa bi jim morale tudi delovne organizacije posebnega družbenega pomena.

Hišni sveti, ki bi morali ostati neposredna oblika samoupravljanja stanovalcev v naselju, so skoraj že povsod prenehali z aktivnim delom. Zbori stanovalcev se le redko sestanejo, sklepov, ki jih sprejmejo, pa tako ali tako nihče ne upošteva. Čeprav so bili na mnoge sestanke vabljeni tudi predstavniki Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij, se jih navadno niso udeleževali in niso sodelovali s stanovalci.

Vsi tisti hišni sveti, ki so v lanskem letu še životarili, so dobivali 4 odst. od polnih stanarin za vzdrževanje skupnih prostorov. Ta sredstva so le redko zadostovala za popravila, za urejanje pa je vedno zmanjkalo.

V stanovanjskih blokih živijo ljudje, ki so prišli od vsepovsod, so različnih poklicev in z različnimi dohodki. Nekaterim že čez kratek čas ne zadostuje vgrajena stanovanjska oprema, zato jo samovoljno odstranjujejo in vgrajujejo novo in preurejajo stanovanje na lastno pest. Nekateri godrnjajo nad previsoko najemnino, zato jemljejo podnajemnike in se za pravila hišnega sveta sploh ne zmenijo. Stanovalci se tako samo še odtujujejo in se ne udeležujejo skupnih akcij.

Mnogi znajo samo terjati svoje pravice, na dolžnosti pa radi pozabljajo. Najbolj neodgovorni ne znajo ceniti in uporabljati niti skupnih prostorov in stvari, ki so namenjene vsem. Že davno so pozabili na hišni red, na prvo mesto postavljajo sebe in se zato za opozorila ne zmenijo.

Stanovanjska naselja že nekaj let niso urejena. So brez zelenic, okoli zgradb pa je še mnogo gradbenega materiala. Po načrtih bi morala biti dvorišča čista in zelenice polne rož. Najbolj žalostno pa je, da vsa ta naselja po petih in več letih niso niti zadostno komunalno urejena.

M. P.

Gabrčanom pošla sapa

Letos ustanovljena krajevna skupnost v Gabrju se je z veliko vnemo lotila ceste proti Brusnicam. Cesto so razširili, niso pa je povsem uposobili za promet, ker je krajevni skupnosti zmanjkalo denarja, občanom, ki so opravili na cesti veliko brezplačnih delovnih ur, pa sapa. Kaže, da bodo cesto letos uredili z »zunanjo« pomočjo, ki so jo Gabrju zagotovili predstavniki občine.

ZALOG: nova garderoba

Zaloška opekarna bo v kratkem odprla za svoje delavce nove garderobne in sanitarne prostore, ki jih je dala letos sezidati. V tej stavbi se bodo delavci lahko ne le preoblekli, marveč tudi temeljito umili in se po potrebi skopali.

ŠENTJERNEJ: 3450 ur

Šentjernejski vodovod je do zdaj veljal več kot 168.000 dinarjev (16,8 milijona Sdin), občani pa so pri izkopih in drugih javnih delih do zdaj opravili več kot 3.450 brezplačnih delovnih ur. Letos imajo v načrtu tudi kanalizacijo.

KERAMIKA: skladi so jih rešili

»Keramika« že pet let nima vajencev, čeprav povsod slišimo, da brezposelnost ne upada! Potrebovali bi več izučenih pečarjev, pa jih ne dobijo.

»Keramika« je podjetje s komaj 30 zaposlenimi. Še manj jih je bilo, ko je prišla reforma. Takrat so imeli težišče dela v proizvodnji, to je v izdelovanju peči, šamota itd. Dela po terenu je bilo manj. V organih samoupravljanja so ugotovili, da te stvari ne gredo več v prodajo. Kriva ni bila samo reforma, ampak tudi dejstvo, da se je precej razmahnilo uvajanje centralne kurjave in da se je povečala prodaja peči na olje.

»Dober gospodar vedno nekaj prihrani«, pravi pregovor. Tako so že v prejšnjih letih ustvarili sklade. Ko so se pojavile prve težave s prodajo peči, so se preusmerili na zunanja dela, se pravi na keramične obloge in tlake. Sprva je bilo težko, ker ni bilo investicij. Povečali so delokrog. Kljub preusmeritvi so sklenili, da bodo ohranili tudi proizvodnjo, vendar z nekaterimi spremembami: začeli so izdelovati električne kamine.

Letos so rezultati v prvem polletju kar zadovoljivi. Lahko se pohvalijo celo z uspehom v prvem tromesečju, čeprav ga v tem času običajno ni, ker je zima in težko delajo zunaj. Letos so delali ob morju in v zaprtih objektih. Naredili so nad 6000 m² oblog. Direktor »Keramike« Zvone Mihelič pravi, da se morajo razširiti, če hočejo še naprej dosegati uspehe. Pri njih pomeni razširitev samo povečanje števila zaposlenih. To pa je velik problem, saj ne morejo dobiti vajencev. Že pet let jih nimajo! Sedaj so sklenili pogodbo za priučitev s petimi fanti, ki niso končali osemletke. Vendar si z njimi ne bodo veliko pomagali, saj je jasno, da se v treh mesecih priučitve ne bodo mogli toliko naučiti kot se vajenci v treh letih.

»Keramika« dela po vsej Sloveniji, nekaj tudi na Hrvaškem. Delajo z lastnimi sredstvi, brez kreditov. V začetku reforme so morali malo pozabiti na sklade, ker so dali vse za osebne dohodke, da so si zagotovili delovno silo. Sedaj se je tudi to uredilo in »Keramika« spet skrbi tudi za svoje sklade.

NADA GASPIR

Izleti PD Novo mesto

V okviru programa izletov za avgust 1968 **organizira Planinsko društvo Novo mesto dva izleta:**

● **1. Na proslavo 75-letnice planinskega društva v Logarsko dolino** 4. avgusta. Prevoz bo verjetno z avtobusom, le ob manjši udeležbi z osebnimi avtomobili. Odhod bo 4. avgusta ob 5. uri izpred avtobusnega postajališča. Cena prevoza 30 din. Prijave do vključno 2. avgusta do 12. ure.

● **2. Čez Vršič skozi Trento na Mangart** v dneh 10. in 11. avgusta. Prevoz z osebnimi avtomobili. Cena prevoza 40 din. Prijave do vključno 9. avgusta do 12. ure.

Izleta v Logarsko dolino se lahko udeleži vsak, izleta na Mangart pa samo člani Planinskega društva.

Dva milijona v pol leta

V prvi polovici letošnjega leta so opravile krajevne skupnosti v novomeški občini za več kot milijon dinarjev (107,5 milijona Sdin) raznih del. Večina krajevnih skupnosti je uvedla krajevni samoprispevek, ki ga plačujejo zaposleni občani, obrtniki in kmetje za vrsto dejavnosti. Novomeška in mirnopeška krajevna skupnost sta uvedli samoprispevek za šolstvo. Tako je bilo za novo novomeško šolo zbranih že več kot 1,6 milijona dinarjev (160 milijonov Sdin), od tega samo letos več kot milijon dinarjev (100 milijonov Sdin). Upoštevaje tudi sredstva za šole, so krajevne skupnosti v letošnjem prvem polletju ustvarile več kot 2 milijona dinarjev (209 milijonov Sdin).

Dejavnost krajevnih skupnosti je stalna konferenca krajevnih skupnosti na seji 25. julija v Novem mestu ugodno ocenila. Stalna konferenca je tudi razdelila (po lanskoletnem ključu) sredstva, ki jih je za krajevne skupnosti zagotovila občinska skupščina v proračunu.

1,364.894 din primankljaja!

Skladu zdravstvenega zavarovanja delavcev dali premalo, hkrati pa segali vanj s preveliko žlico – Izvršilni odbor zahteva proučitev potrošnje zdravil – Je rizično razmerje v redu?

29. julija dopoldne je v Novem mestu izvršni odbor pri skupščini komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev obravnaval med drugim polletno poslovanje sklada zdravstvenega zavarovanja delavcev, poročilo o sklepanju letošnjih pogodb z zdravstvenimi zavodi in gradivo o zdravstvenem varstvu študentov.

Sklad je imel v prvem polletju 1,364.894,05 dinarjev primanjkljaja. Dohodki sklada so bili manjši za 440.595,22, izdatki pa za 924,298.83 dinarjev preveliki. Izvršilni odbor je ugotovil, da je treba primanjkljaj pripisati prehitremu naraščanju stroškov za zdravila, delnemu prevzemu rizika pri odlivu sredstev v druge regije, ki se odraža zlasti v bolnišničnem zdravljenju, plačilu zdravstvenih storitev v višini 540.501 dinarja nad zneskom po finančnem načrtu in gibanju dohodkov.

Izvršilni odbor je menil, da so se stroški za zdravila povečali nedvomno zato, ker zdravniki predpisujejo pacientom dražja zdravila namesto cenejših. Deloma pa je treba razloge iskati tudi v sporazumu glede rizika za stroške zdravil, ki bi presegli izdatke po denarnem načrtu. Po tem sporazumu nosijo 20 odstotkov rizičnih stroškov zdravstveni zavodi, 80 odstotkov pa sklad. Izvršilnemu odboru se taka razdelitev rizičnih stroškov ne zdi pravična. Ker je menil, da je potrošnja zdravil sploh problematična, bo zahteval od pristojnih, da to področje proučijo.

PRED TEKMOVANJEM: takole so čakali mladi tečajniki, dijaki 2. razreda pedagoške gimnazije iz Novega mesta iz tabora na Valeti nad Portorožem, na merjenje znanja in moči v kopališču v Strunjanu (Foto: Marjan Dobovšek)

V Straži so odločili

Po sklepu krajevne skupnosti bodo prispevek, ki ga občani plačujejo za uporabo mestnega zemljišča, porabili za ureditev javne razsvetljave v Straži in kanalizacije v Vavti vasi. Predstavniki krajevne skupnosti pa se bodo pogovorili s kmetijsko zadrugo, da bi dala svoje zemljišče za šolsko igrišče v Vavti vasi. Učenci imajo zdaj telovadbo v precej oddaljeni gmajni pri Kočmanovi hiši.

Novomeška kronika

■ **POD KOSTANJI** poleg tržnice na Prešernovem trgu so pred kratkim odprli **še en kiosk** in začeli v njem prodajati sadje, zelenjavo in povrtnine. Tretji kiosk je še vedno zaprt, čeprav menda še ima uporabno dovoljenje.

■ **V NASPROTJU** z Glavnim trgom, ki je vedno poln avtomobilov, da dopoldne skoraj ni prostora za parkiranje, je parkirišče pod Kapitljem po cele dneve prazno. Malo več osebnih avtomobilov je na njem navadno le ob torkih in petkih popoldne, ko opravljajo kandidati vozniške izpite.

■ **VEČ KLOPI SO** postavili nedavno v Ragovem logu na stroške krajevne skupnosti. Klopi so bile tam tudi prej, vendar so jih objestneži spomladi polomili. Upajo, da bodo nove klopi bolj odporne proti objestnosti posameznikov, ki so naredili tudi v parku in drugih delih mesta precejšnjo škodo.

■ **KOSEV ZA ODPADKE** je na ulicah in trgih precej, kaže pa, da so nekateri brez namena. Nagajivci, objestneži ali nevedneži še nadalje mečejo odpadke na tla poleg samih košev. Kaže, da bodo morali premnogim šele vcepiti lepe navade in srčno kulturo. Če ne bo nič zaleglo, naj bi nekaterim odmerili tudi kazni. Občinska skupščina je še pred leti sprejela odlok o zunanji podobi mesta, zato tega ne bo težko napraviti.

■ **KAR JE V NOVEM MESTU** razpisano tekmovanje za najbolj urejene hiše, naselja, vrtove in druge površine, je opazili precej več reda. Za bloki je manj smetišč, pred bloki je bolj čisto, na oknih cvetijo rože in prenekatero hišo so zunaj prebelili. Prav bi bilo, da bi se med tekmovanjem vsi potrudili in dali mestu tako podobo, da bo ugodno vplivala tudi na turiste, ki prihajajo k nam ali pa potujejo skozi mesto.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA** — rodila je: Kristina Ivnik iz Volčičeve 11 — dečka.

Zdaj še tabor za mlajše tabornike!

Odred Gorjanskih tabornikov v Novem mestu priredi od 15. do 26. avgusta taborjenje za svoje mlajše člane na Valeti pri Portorožu. Kolikor starši še niso oddali prijav, naj jih oddajo najkasneje do 5. avgusta, na naslov: Tomaž Dobovšek, Jerebova 3, Novo mesto.

Zbor vseh prijavljenih tabornikov bo v ponedeljek, 12. avgusta ob 17. uri na Ragovskem mostu (v primeru slabega vremena: v osnovni šoli »Katja Rupena«). Na zboru bodo pobrali tabornino (120 novih dinarjev) in dali navodila za odhod na taborjenje.

Pri Mercatorju vse dobite!

Nova blagovnica Mercator je odprta že štirinajst dni in človek bi pričakoval, da se bo obisk v tem

»Zares si bomo prizadevali, da bo trgovina vedno kar najbolje založena!« nam je ponovno zatrdil tov. Luzar

času zmanjšal. Pa ni tako. Take gneče kot prvi dan res ni več, vendar ima trgovina še vedno veliko kupcev. V trgovini pravijo, da so prodali veliko več, kot so pričakovali. To se pravi, da niso prišli samo »firbci«, ampak predvsem kupci.

Poslovodaja Peter Luzar je uvedel v tej trgovini povsem nov način prodaje. Vse blago je kupcu dostopno, lahko ga otipa, preizkusi. Tega ljudje še niso vajeni, kar sem tudi sama opazila. Ljudje čakajo na prodajalko, in če je slučajno ni tam zraven, godrnjajo, da je postrežba slaba. Ne vedo, da lahko sami stopijo k polici, si blago ogledajo in izberejo. No, sčasoma se bodo tudi tega navadili. Osebje pravi, da je bilo od začetka kar težko. Trgovina je bila vedno polna, ljudje so bili iz različnih krajev in težko je bilo vsem ustreči.

Največ prometa so imeli v konfekciji, vendar tudi drugi oddelki ne zaostajajo veliko. Zanimivo je, da gredo v prodajo tudi dražje reči, kot je na primer kristal, porcelan in še kaj. Tudi dragih ur so precej prodali; tovariš Luzar pravi, da prodajo teh celo več kot cenejših. V pritličju imajo oddelek za kozmetiko. Kaže, da so Novomeščanke rade lepe, ker gredo kozmetični pripomočki dobro v denar. Vendar manjka na tem oddelku strokovna oseba, ki bi kupcu tudi svetovala. Prodajalka je na tem mestu še premalo časa, da bi si nabrala potrebnih izkušenj.

Tovariš Luzar je zagotovil, da bo trgovina vedno dobro založena, blago pa bodo pogosto menjali. Proučili bodo želje potrošnikov in jim skušali vedno ustreči.

V mestu čujemo precej pohval in dobrih ocen o Mercatorjevi trgovini. Ljudje pravijo, da zanjo res velja televizijska reklama: »Pri Mercatorju dobite vse! «V imenu potrošnikov upamo, da bodo res vedno nudili kupcem, kar si želijo.

NADA GAŠPIR

Dobrodošli — mladi prijatelji!

Stavil bi, da toliko Angležev še nikoli ni bilo v Trebnjem. Če pa so bili, prav gotovo niso prišli s takšnim namenom kot skupina 30 mladih otočanov, članov The Youth Club of Warwicshire iz Bedwortha, ki bo šest tednov gradila otroški vrtec. Skupino sestavljajo dva doktorja, gradbeni inženir, arhitekt, študentje, dijaki in uslužbenci. Da so zbrali denar za gradnjo, potovanje in bivanje v Trebnjem, so morali vsako soboto delati v pralnicah avtomobilov. Njihova zavzetost, delovni polet in volja pomagati kraju, ki ga morda ne bodo nikoli več videli, so vredni vsega občudovanja.

Mladi Angleži se niso zbali trdega dela. Odločno in s trdim namenom uresničiti zamisel so zgrabili za krampe in lopate; temelji novega otroškega vrtca poleg osnovne šole so že postavljeni. Mladi gostje stanujejo v osnovni šoli, kjer si tudi sami kuhajo, saj so 3 prišli celo z družino. Že z nasmejanih obrazov je lahko razbrati, da so z vsem kar zadovoljni, pritožujejo se edino nad slabim vremenom, saj na pol oblečeni strežejo skopo odmerjene sončne žarke. Tudi z domačini so hitro navezali stike. Slišati je celo, da mladi Trebanjci vneto odpirajo že zaprašene in zdavnaj pozabljene šolske učbenike angleščine; bržkone so jim prikupne mlade Angležinje všeč, na skupnih plesih pa imajo tako dovolj priložnosti preizkusiti znanje. Pravo doživetje pa je bilo nogometno srečanje s svetovnimi prvaki v malem.

Videti je, da so mladi Angleži imeli doslej le bolj poredko lopate v rokah — toda s trdno voljo skušajo doseči kar največ in si zares prizadevajo, da bi počitnice dobro izkoristili (Foto: J. Kržič)

Mr. Dornan: »Veseli nas, da imamo pri delu proste roke!«

Vodja društva The Youth Club of Warwikshire, 31-letni g. Geof Dorman, pravi: »Presenečeni smo, kako moderno je urejena šola, v kateri stanujemo, in sploh vaš kraj. Hvaležni smo za pomoč z vaše strani obenem pa smo veseli, da nam pri delu pustite popolnoma proste roke in da delamo po naši zamisli.«

Pravi, da ga preseneča to, kako velike hiše gradimo pri nas in se veselimo, še preden je zgrajena. Pri njih da gradijo rajši manjše in se vselijo v že popolnoma opremljene. Zanima ga tudi kmečko življenje in ugotavlja veliko razliko med našim in angleškim kmetom. Ne gre mu v glavo, da naši kmetje pridelujejo vse, kar potrebujejo.

O delu kluba pa pravi: »Ukvarjamo se v glavnem s tremi stvarmi: zbiramo denar za potovanje in gradnje, v prostem času, predvsem ob večerih, delamo v svoji delavnici montažne elemente, v počitnicah pa gradimo v raznih krajih objekte, ki so namenjeni mladini. V tem času dobijo zaposleni tudi plačan dopust. Lani smo zgradili v italijanski vasici Miana počitniški dom za otroke.«

Med najboljšimi delavkami v skupini je Kathleen Edmmands, ki srkbi tudi za dobro voljo mladih prostovoljcev

Predsednik kluba je poklicni mladinski delavec Geoff Dornan, vedno prizadeven in skrben vzgojitelj

Za KATHLEEN EDMMANDS, 19-letno uradnico, pravijo, da je ena najbolj prizadevnih, vrhu tega pa skrbi za dobro voljo, pravi, da je bila prepričana, da bodo prišli v kakšno zakotno vasico, zato jo tembolj preseneča lepo urejeni kraj, nove trgovine in šole, posebno pa še prijateljski odnos domačinov do njih.

Naj omenimo še dva z naše strani; Marjetko Setrajčič in Mirka Osolnika, ki si v vlogi prevajalca prizadevata, da bi Angleži odnesli kar najboljše vtise iz naše dežele.

J. KRŽIČ

Šola za kmečko mladino to jesen v Metliki

Mladi ljudje, ki so ostali doma na kmetijah, bodo v jeseni lahko obiskovali kmetijsko šolo

V metliški občini je ostalo doma na kmetijah približno 130 mladih ljudi, starih 15 do 25 let. Stare tradicije in dolgoletne izkušnje se tako prenašajo na mladino, ki ne zmore ujeti zahtev časa. Mladi ljudje ostajajo na kmetiji brez potrebnega kmetijskega znanja, ki je za današnjega kmetijskega proizvajalca še kako važno. Današnji kmetovalec mora dobro poznati zakonitosti ekonomike, tržišča in tehnike, če si hoče zagotoviti boljše življenje in večje dohodke.

Delavska univerza, občinska skupščina, SZDL in druge organizacije v Metliki so se odločile, da bodo še letos v jeseni organizirale zimsko dveletno kmetijsko šolo, ki bo trajala dvakrat po pet mesecev v zimskem in spomladanskem času. Slušatelji naj bi opravili tudi nekajdnevno prakso spomladi, poleti in jeseni. Strokovne predmete bodo poučevali priznani kmetijski strokovnjaki, splošne predmete pa učitelji iz Metlike.

Kmečka mladina se je že začela pripravljati za to šolo. Da bi bil vpis v šolo večji, bodo občinska konferenca SZDL, delavska univerza in terenske organizacije organizirale posebne sestanke s starši in mladino. Tak sestanek bo v nedeljo, 4. avgusta, ob 8. uri v sejni dvorani občinske skupščine Metlika, v osnovni šoli v Podzemlju, na Suhorju, popoldne ob 15. uri pa na Radovici in zvečer v Drašičih.

Umrl je partizanski mlinar Ciril Trček

Mlinska kolesa so utihnila. Ni mlinarja, da bi odprl loputo in spustil vodo. Jez skrivnostno šumi in zelene vrbe ob bregu žalostno povešajo svoje veje. Velika množica ljudi se je zbrala od blizu in od daleč, da se poslovi od partizanskega mlinarja Cirila Trčka . . .

Ciril Trček je že 1941 delal za NOB. Bil je med prvimi, ki so izdatno pomagali partizanom s hrano, denarjem in drugimi potrebščinami. Njegov dom je bil vedno zatočišče ranjenim in bolnim partizanom. Ko se je nahajala na Geršičih oficirska šola Glavnega štaba NOV Slovenije, so bila Trčkova vrata odprta vsem gojencem takratne šole in vsak se je počutil kot doma. Mnogi kurirji in obveščevalci so se radi ustavljali, ker so vedeli, da jim bodo v tem domu radi pomagali. Ravno tako je Ciril pomagal pri sprejemu V. prekomorske brigade in je dal na razpolago vse, kar je bilo potrebno.

Po vojni se je udejstoval družbeno-političnih organizacijah in delal po svojih močeh.

V imenu Metličanov se je ob odprtem grobu poslovil od Trčka Božidar Flajšmanvimenu organizacije ZZB NOV je govoril Tone Vergot, v imenu lovske družine Metlika pa Jože Prus. Številni sodelavci, znanci in prijatelji so na zadnji poti izkazali pokojnemu Cirilu spoštovanje in priznanje za vse, kar je v svojem življenju prispeval v korist naši skupni stvari. Njegova plemenita dela bodo ostala vsem v trajnem spominu.

REGINA FIR

„Zakaj nas ne vprašajo?"

Stane Kušljan iz Šentjerneja je na zadnjem zasedanju stalne konference krajevnih skupnosti v Novem mestu povedal, da so začeli v njegovem kraju nekateri postavljati hiše že skoraj na samo cesto in da jim nihče nič ne more. Razumljivo je, je ugotovil, da to ne le ni dovoljeno, marveč taka gradnja kazi tudi podobo kraja, zlasti še, ker si vsi prizadevajo, da bi imeli v naseljih čim širše ceste zaradi varnosti prometa.

Pavle Zupet, odbornik in predsednik krajevne skupnosti iz Skocjana, je menil, da se take nepravilnosti gotovo ne bi dogajale, če bi se tisti, ki zakoličujejo prostor za nove stavbe, posvetovali s predstavniki kraja. »Vsaj za mnenje naj bi nas vprašali« je rekel, »potem se gotovo ne bi zgodilo, da bi postavljali nove hiše na cesto.«

vsak četrtek

antena

ZA MLADE PO SRCU

DOLENJSKO POLETJE 68

„Rečica, moje milo selo..."

Prikupen folklorni večer so doživeli obiskovalci prireditev Dolenjskega poletja 68 27. julija na vrtu zdraviliške restavracije v Dolenjskih Toplicah, kjer je nastopila folklorna skupina »Rečica«, doma iz bližine Karlovca. Na sporedu je imela narodne pesmi in plese jugoslovanskih narodov, pozornost pa je vzbudila s plesi in pesmimi iz rodnega kraja. Tu velja omeniti predvsem pesmi »Rečica, moje milo selo« in »Ej, tiho pliva žitarica lađa . . .«. Prva je nastala v Rečici, druga pa je iz časov, ko so po Kolpi z ladjami vozili žito do Siska.

V skupini nastopajo samo kmečki ljudje (od pradedov do pravnukov). Oblečeni so v noše, ki so jih sami naredili; tudi platno so sami stkali. Skupino sta pripravila za nastop koreografka Ljerka Kireta in glasbeni učitelj Florijan Čulig, ki dirigira mešanemu pevskemu zboru v ansamblu.

»Rečica« je za svoj program žela že vrsto priznanj, pohvalil jo je tudi predsednik Tito, zato ni treba posebej poudarjati, da je navdušila tudi občinstvo v Dolenjskih Toplicah. Vodstvo skupine je ob koncu obiska v Sloveniji predlagalo Novomeščanom tesnejše sodelovanje na kulturnem področju.

„Lepa Anka kolo vodi..."

Folklorni ansambel »Tine Rožanc« iz Ljubljane, ki je bil že lani gost Dolenjskega poletja, se nam je v soboto zvečer v restavraciji Otočec predstavil s popolnoma novim programom. Skupina, ki jo odlikujejo izredna skladnost, muzikalnos itn predanost posameznikov, nam je v prvem delu zaplesala nekaj prekmurskih in hrvaških plesov. V drugem delu pa smo spoznali nekaj nam precej manj znanih plesnih prvin Srbov, Makedoncev in Albancev. Občinstvo so posebno navdušili plesi iz Vranja — plesi ponosnih begov in begovic ter razigrano rajanje ciganov-Cočkov, Sopsko oro, ki ponazarja gibanje konj in splet makedonskih pesmi in plesov, ki so njihovo izraznost poudarile še živo pisane noše in veliki boben — tapan.

„Magnifico" in filmi

V nedeljo, 4. avgusta ob 20. uri, bo v Dolenjskih Toplicah nastopil ansambel »Magnifico« iz Skopja z večerom mehiških in južnoameriških pesmi. Ansambel, ki ga naše občinstvo pozna z njegovih prejšnjih gostovanj v Novem mestu, bo nastopil tudi v četrtek, 8. avgusta, tedaj v Smarjeških Toplicah.

V okviru Dolenjskega poletja 68 bodo začeli te dni v Novem mestu predvajati filme jugoslovanske kinoteke.

NOVOMEŠKI DIJAKI NA »DELOVNIH« POČITNICAH

„Zdaj vem, kako je treba delati za kruh!"

110 »mladih delavcev«, zaposlenih v tovarni zdravil KRKI in v ELI – Učijo se spoštovati delo in kruh, spoznavajo pa tudi proizvodne odnose in starejše proizvajalce

Smo sredi šolskih počitnic. Dolge so, in če jih prav ne obrnemo, postanejo dnevi dolgočasni in predolgi. Res je, nekaj dni preživimo na morju ali v planinah, toda večina nas ostane kar doma.

Kam s časom? Veliko dijakov se zaposli za mesec ali dva v tovarnah ali delavnicah in tam kaj zaslužijo. In kam z denarjem? Pravijo, da ga ni težko zapraviti. Nekateri ga bodo vložili na hranilno knjižico, drugi porabili na morju, veliko pa jih je, ki si bodo z njim na jesen kupili knjige ter si tako mogočili nadaljnji študij. Novomeška mladina ima na srečo veliko možnosti, da se na ta način zaposli. Tovarna KRKA bo ta mesec zaposlila okoli 110, julija pa je delalo v njej 49 dijakov. Tudi v ELI jih dela nekaj deset, prav tako v tekstilni tovarni, v tovarni obutve, pri Pionirju, verjetno pa so se zaposlili še kje.

Obiskala sem nekaj dijakov v KRKI in ELI ter jih povprašala o delu, ki ga opravljajo. **Vera Rabzelj**, dijakinja novomeške ekonomske šole, mi je povedala, da rada dela ter da bo prihodnje leto ponovno poizkusila. Veseli se svojega denarja, sedaj ve, kako težko ga je zaslužiti! Porabila ga bo na morju, nekja pa bo prihranila.

Tudi **Dušan Dular** rad dela. Tako navdušen je, da me je začuden pogledal, ko sem ga vprašala, kaj bo z denarjem. »Ni važno,« pravi, »samo da delam, da se ne dolgočasim!« Lepo je delati in spoznati odnose v tovarni. No, na koncu pa mi je vendar povedal, da bo vložil denar v banko. Njegove zadnje besede so bile: »Mi bo že prav prišel!«

Pa tudi drugi so takega mnenja. **Sonja Tratnik**, ki je končala osnovno šolo in bo jeseni odšla na srednjo kemijsko šolo v Ljubljano, si bo nakupila nekaj oblek in knjige in bo tako zmanjšala stroške staršem.

Zadnje besede mladih delavcev so bile: »Pa še kaj nas obišči, samo ne med delovnim časom, ker moramo doseči normo!«

ALENKA SKRABL

za snežno belo ročno pranje
Oskar total
velikan med detergenti
Zlatorog MARIBOR

Vas potrošniki in kupci še ne poznajo? Pokličite Novo mesto (068)-21-227!

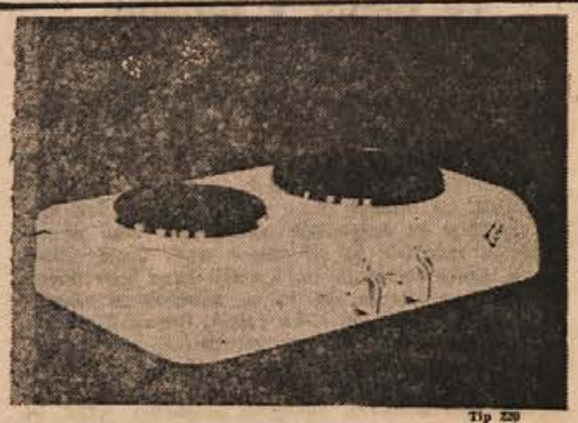

Tip 220

EMO CELJE

Izdeluje dva različna tipa električnih kuhalnikov:

— TOBI tip 220

— TOBI tip 230

Kuhalnika sta kvalitetno emajlirana, moderne barve, garancija 24 mesecev.

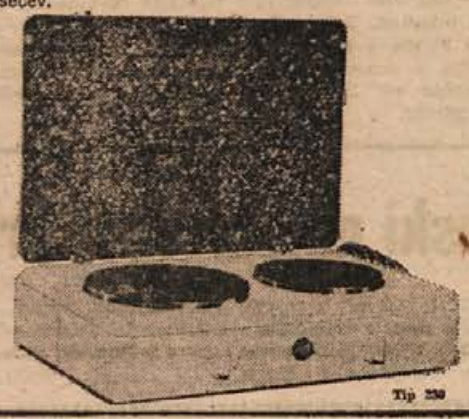

Tip 230

TRGOVSKO PODJETJE

DOLENJKA

NOVO MESTO

OD DANES

ponovno

znižane cene mesa

- govedina I. vrste — 9,70 din
- govedina II. vrste — 7,80 din
- meso mladih goved (bebi bif) 7,80 din

V prodajalnah:

SAMOPOSTREŽBA na Glavnem trgu
MARKET v Bršlinu
MARKET ob Cesti herojev

POTROŠNIKI, kupujte meso v naših prodajalnah, ker je kvalitetno in najcenejše!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno

»DOLENJKA«
NOVO MESTO

objavlja

2 UČNI MESTI za MESARJA-PRODAJALCA

Pogoji:
— končana osemletka,
— telesna in duševna sposobnost.

Prijave sprejema splošni oddelek podjetja do 10. 8. 1968.

IZKORISTITE POPUST!

MLATILNICE
na tresala
in reto
ŠROTARJE
za vsa žita
GNOJNIČNE
ČRPALKE
ročne
in motorne

izdeluje kvalitetno

KREMZAR FRANC
strojna delavnica
Ljubljana-Šentvid

- Kmetovalci, prinesite ta oglas
- in na stalne cene boste imeli
- 10 odstotkov popusta!

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE SENOVO

razpisuje
delovno mesto

učitelja za angleščino

PRU, P, študent za polovični delovni čas, za 10 mesecev.

Samska soba in ugodne prometne zveze. Razpis velja do 15. avgusta t. l.

Prevrnil se je v jarek

Anton Berlogar iz Orehka pri Stopiščah se je 28. julija popoldne z osebnim avtomobilom prevrnil v 2 metra globok jarek v Gabrju. Voznik se je tako poškodoval, da so ga obdržali na zdravljenju v novomeški bolnišnici, sopotnike pa je nesreča manj prizadela. Škodo so ocenili na 2.000 dinarjev.

Iskal val, zgrešil cesto

Italijan Pietro Domini je 28. julija zjutraj pri Mokricah med vožnjo z osebnim avtomobilom prižgal transistorski sprejemnik. Ko je iskal primerno radijsko postajo, je zapeljal s ceste in se prevrnil. Škodo so ocenili na 4 tisoč din.

Razpisna komisija

GRADBENO-OPEKARSKEGA PODJETJA MIRNA

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

gradbeno-opekarskega podjetja Mirna

Kandidati za razpisano mesto morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

a) imeti visoko strokovno izobrazbo gradbene stroke in v svoji stroki najmanj 5 let delovne prakse, od tega najmanj 2 leti na vodilnem delovnem mestu, ali srednjo strokovno izobrazbo gradbene stroke in najmanj 8 let delovne prakse v svoji stroki, od tega najmanj 4 leta na vodilnem delovnem mestu;

b) imeti ustrezno pooblastilo za vodenje del pri graditvi investicijskih objektov.

S stanovanjem ne razpolagamo.

OBRTNO KOMUNALNO PODJETJE ČRNOMELJ

razpisuje prosto delovno mesto

OBRATOVODJA GRADBENEGA OBRATA

Pogoj: gradbeni delovodja ali visoko kvalificirani delavec s triletno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Vaše zaloge

so mrtev kapital v skladiščih! Razprodajte jih in pomagajte si z denarjem, ki ga boste dobili na ta način! Obvestite javnost in kupce, koliko odstotkov popusta ste namenili za blago iz zalog! Pri tem Vam najbolj učinkovito pomaga oglas v lokalnem tedniku!

POIZKUSITE NAŠE MESNE PROIZVODE

in ostanite tudi njihov potrošnik!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo posebna naročila.

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE **AB Agraria** BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO, Gubčeva 15

razpisuje
po sklepu delavskega sveta

LICITACIJO

za zasebni in socialistični sektor hkrati, ki bo dne 3. 8. 1968 ob 8. uri na dvorišču uprave Gozdnega gospodarstva Novo mesto, Gubčeva 15, za prodajo naslednjih osnovnih sredstev in drobnega inventarja:

		Izklicna cena:
1 traktorska prikolica KP-4, 3 tone		2.000 din
3 traktorske kabine	od 200 do	600 din
1 motorno kolo »Jawa«		250 din
1 motorni prekopalnik »Benasi«		600 din
1 moped »Colibri«		200 din
1 motorna žaga »Stihl«		150 din
3 električni in plinski štedilniki	od 50 do	100 din
razni novi deli za Dieslov motor Warchalovski KS 1		

Razglas o izpraznjenih, prostih delovnih in učnih mestih

Upravni odbor hotela KANDIJA — Novo mesto

razglaša **naslednja izpraznjena in prosta delovna in učna mesta.**

1. 1 KUHARICA
   Imeti mora prakso v enaki ali večji restavraciji, kot je naša; na poizkusnem delu, ki traja 3 mesece, mora dokazati, da je sposobna.
2. 1 PERICA
   Poznati mora pranje in likanje s stroji ter na poizkusnem delu, ki traja 1 mesec, dokazati, da je sposobna.
   Poseben pogoj za obe delovni mesti je, da sta dobri gospodinji.
3. 2 VAJENKI V STREŽBI
   2 VAJENKI V KUHINJI

Kandidatke morajo v Šolskem centru za gostinstvo Novo mesto opraviti sprejemni izpit, v našem podjetju pa enomesečno preizkusno dobo.

Kandidatki za strežbo morata izjaviti, da se bosta uporabno izučili italijanskega ali nemškega jezika.

Pri vseh delovnih in učnih mestih imajo prednost starejše osebe.
Hrana in samska stanovanja so v hiši.

Osebni dohodki se obračunavajo po pravilniku na podlagi opravljenega prometa.

RAZPIS

Zdravilišče RADENSKA Radenci

organizira za soboto, 10. avgusta 1968 ob 20. uri na letnem olimpijskem bazenu turistično-zabavno prireditev

RADENSKA SRCA 68

Z NASTOPOM POPULARNEGA ANSAMBLA MONTENEGRO, ki bo tokrat prvič gostoval v Sloveniji

Vabimo vse prikupne tovarišice (tudi poročene) v starosti od 16 do 25 let, da se prijavijo za izbor.

NAGRADE:
1. mesto 1000 Ndin
2. mesto 600 Ndin
3. mesto 400 Ndin

1. Prvoplasirana udeleženka se bo udeležila tekmovanja za miss turizma v Portorožu — 17. avgusta 1968.
2. Zmagovalke bodo dobile časten naziv »Radenska srca 68« in bodo imele brezplačen vstop v letno kopališče Radenci.
3. Vse prijavljenke bodo gost zdravilišča in bodo dobile povrnjene potne stroške.
4. Prijave z navedbo rojstnega datuma in točnim naslovom sprejema pripravljalni odbor do vključno 10. avgusta 1968.
5. Nastop bo v mali večerni ali koktail obleki in enodelnih kopalkah.

---

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

NOVO!
KREKER KEKS
z okusom
— šunke
— klobase
— sira in govedine
— salame
— čebule

TOVARNA KEKSOV IN VAFLOV
Kostin
BJELOVAR

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 2. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.30 Trikrat deset. 10.15 Pri vas doma. 11. 00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Korošec: Zasnova novih travnodeteljnih mešanic namesto dosevkov. 12.40 Čez poljá in potoke. 13.30 Priporočajo vam. . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jožico Svete. 20.00 Koncert akademskega zbora »Branko Krsmanović« iz Beograda. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 3. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.15 Glasbena pravljica. 9.30 Čez travnike zelene. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Franjo Juhar: Gnojenje v gozdu 12.40 Medžimurske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas: 17.05 Gremo v kino. 18.15 Pravkar prispelo. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Godala v ritmu. 20.00 Sobotni večer z napovedovalcem Radom Časlom. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 4. AVGUSTA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Smiljan Rozman: »Lajna«. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši . . . Beno Kotnik: Tam, kjer je padel Malgaj. 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.00 Čez hrib in dol. 15.05 Popoldne ob zabavni glasbi. 16.00 Radijska igra — Marcel Aymé: Garon - garon. 17.05 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 5. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.15 Iz albuma skladb za mladino. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Vlado Martelanc: Priprava čebeljih družin za jesensko pašo. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signali«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interna 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Edvinom Fliserjem. 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 6. AVGUSTA: 8.08 Operna matineja. 9.15 Kaj pojo otroci po svetu in pri nas. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Žunkovič: Pogoste napake pri letošnjem semenarjenju žita. 12.40 Iz kraja v kraj. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek nasvidenje! 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 Iz naših studiov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Stanetom Mancinijem. 20.00 Radijska igra — Romain Rolland: Miklavž Breugnon. 21.25 Parada popevk. 22.15 Skupni program JRT — studio Ljubljana.

SREDA, 7. AVGUSTA: 8.08 Glasbena matineja. 9.15 Počitniški pozdravi. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Erik Eiselt: Zgodovina organizacij za pospeševanje govedoreje v Sloveniji. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.45 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Christoph Willibald Gluck: »Orfej in Evridika«. 22.10 Zaplešite z nami.

ČETRTEK, 8. AVGUSTA: 8.08 Operna matineja. 9.15 Uspehi glasbenih šol. 9.30 V planinski koči. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste 12.30 Kmetijski nasveti — inž. France Cegnar: Ali naš standardizirani jabolčni zaboj ustreza našim potrebam. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Vrtiljak zabavnih melodij. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtkov simfonični koncert. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.10 Komorno-glasbeni večer.

PIPS

USPEŠNO UNIČUJE MUHE, KOMARJE, MOLJE, RASTLINSKE UŠI, BOLHE...

KRKA - TOVARNA ZDRAVIL, NOVO MESTO

Naročite svoj list na domači naslov !

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA 4 AVGUSTA

9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini (Beograd)
9.30 Dobro nedeljo voščimo z vandrovčki in triom Delčnjak — (Ljubljana)
10.00 Kmetijska oddaja (Beograd)
10.45 Disneyev svet — serijski film (do 11.35) (Ljubljana)
17.15 TV kažipot (Ljubljana)
17.25 Nastop profesionalnih tenških igralcev (Ljubljana)
17.50 Karavana (Beograd)
18.25 OSA — satirično humoristična oddaja (Zagreb)
18.55 Serijski film: »Otok zakladov« (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Beograd)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Zabavno glasbena oddaja — (Beograd)
21.50 Sinjska alka (Zagreb)
32.20 Športni pregled (JRT)
23.50 TV Dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK 5 AVGUSTA

18.30 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 Vijavaja (Ljubljana)
18.50 Reportaža (Zagreb)
19.20 Portret izumitelja Josipa Ressla (Ljubljana)
19.40 Moto dirke v Murski Sobotí — reportaža (Ljubljana)
19.50 Vokalno instrumentalni solisti — Irena Kohont (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Ferenc Karinthy: Bösendorfer — TV igra (Ljubljana)
21.35 Čajkovski: Klavirski koncert v b-molu (Ljubljana)
22.15 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 6 AVGUSTA

18.25 Risanke (Ljubljana)
18.45 Filmska burleska (Ljubljana)
19.00 Vojna akademija v Zagrebu (Ljubljana)
19.25 Mi in OZN (Ljubljana)
19.55 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.40 V znamenju leva — franc. celovečerni film (Ljubljana)
22.10 Rezerviran čas (Ljubljana)
22.40 Poročila (Ljubljana)

SREDA 7 AVGUSTA

18.40 Kljukčeve dogodivščine — (Ljubljana)
19.05 TV Robot — zabavno-glasbena oddaja (Beograd)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Nastop baleta Alvin Ailey iz New Yorka v Križankah — (Ljubljana)
21.35 Perry Mason — serijski film (Ljubljana)
23.05 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK 8 AVGUSTA

17.30 Buffalo Bill — serijski film (Ljubljana)
18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.15 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.20 Koroški akademski oktet — oddaja iz cikla Naši zbori — (Ljubljana)
18.45 Kalejdoskop (Ljubljana)
19.05 Zabavno glasbena oddaja — (Beograd)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik z dodatkom — (Ljubljana)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Dramatiziran roman — »Če bogovi hočejo« (Ljubljana)
21.55 Ekran na ekranu — oddaja TV Zagreb (Ljubljana)
22.55 Poročila (Ljubljana)

PETEK, 9 AVGUSTA

18.30 Tik tak: Prijatelj s strehe I. (Ljubljana)
18.45 Haydn, Mozart — Oddaja iz cikla Zapojte z nami (Ljubljana)
19.06 Abu Simbel — kulturni film (Ljubljana)
19.35 Karavana zapravljivčkov — (Ljubljana)
19.55 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Zgodba, ki je ni — slov. celovečerni film (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)
Melodije Jadrana — posnetek (Zagreb)

SOBOTA 10 AVGUSTA

18.30 Disneyev svet — serijski film (Ljubljana)
19.20 S kamero po svetu — med Španijo in Sicilijo (Ljubljana)
19.45 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV Dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Melodije Jadrana Split 68 — prenos (Zagreb)
22.05 Osvajalci — serijski film — (Ljubljana)
22.50 Državno atletsko prvenstvo — reportaža (Ljubljana)
23.05 TV Kažipot (Ljubljana)
23.25 Poročila (Ljubljana)

Visoko kvalitetna sodobno embalirana

Zahtevajte jo v naši trgovini!

LIPISAN — insekticid s hitrim delovanjem
LIPISAN — uničuje muhe, komarje, ose, molje in druge insekte
LIPISAN — zanesljiv in razen tega še parfumiran
LIPISAN — najboljši prijatelj v vsakem gospodinjstvu

proizvaja

RADONJA SISAK

gorenje
nagrade daje:
brezhibno pranje
in potovanja

NA HAVAJE!

tovariš

GS XVIII. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM
V KRANJU, OD 2.–13. AVGUSTA 1968.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 2. avgusta — **Bojan**
Sobota, 3. avgusta — **Štefan**
Nedelja, 4. avgusta — **Dominik**
Ponedeljek, 5. avgusta — **Marija**
Torek, 6. avgusta — **Vlasta**
Sreda, 7. avgusta — **Kajetan**
Četrtek, 8. avgusta — **Miran**

KINO

Brežice: 2. in 3. 8. ameriški barvni film »Arabeska«. 4. in 5. 8. ameriški barvni film »Eldorado« 6. in 7. 8. ameriški barvni film »Maček detektiv«.

Črnomelj: od 2. do 4. 8. francoski barvni film »Jaz in ljubezen«. 6. in 7. 8. italijanski film »Veličastni bahač«.

Kočevje — »Jadran«: 1. in 2. 8. ameriški film »Tarzan, kralj džunglee«. 3. in 4. 8. ameriški barvni film »Redovnica«. 5. 8. ameriški barvni film »Črne ostroge«. 6. in 7. 8. ameriški barvni film »Za ljubezen ali denar«. 8. 8. domači film »Jutro«.

Kostanjevica: 3. 8. francoski film »Sreča«. 4. 8. ameriški barvni film »Plaža želja«. 7. 8. poljski barvni film »Prikazni iz Saragosse« — I. del. 8. 8. poljski barvni film »Prikazni iz Saragosse — II. del.

Novo mesto: 1. 8. italijanski barvni film »Balada o revolverašu«. 2. 8. ameriški film »Abbot in Costello v tujski legiji«. 3.8. ameriški film »Beli španski bezeg«. 4. 8. ameriški film »Tarzan in žena«. 5.8. ameriški film »Rebeka«. 6. 8. ameriški film »Hondo«. 7. in 8. 8. francoski barvni film »Nori Pierrot«.

Ribnica: 3. in 4. 8. angleški film »Tom Jones«.

Sevnica: 3. in 4. 8. nemški film »Nenavadni menih«

Sodražica: 3. in 4. 8. ameriški barvni film »Revolveraši ranča Casa Grande«.

Šentjernej: 3. in 4. 8. »Ljubezen v Las Vegasu«

Trebnje: 3. in 4. 8. ameriški barvni film »Moje pesmi — moje sanje«.

Metlika: 2. do 4. 8. ameriški barvni film »Za ljubezen ali denar«. 3. in 4. 8. angleški barvni film »Fantom londonske opere«. 6. in 7. 8. švedski barvni film »Streljaj prvi, Fredy«. 7. in 8. 8. avstrijsko-češki barvni film »Tri pipe«.

ČESTITKE

Dragi mami Ani Berusovi iz Mraševega pri Novem mestu iskreno čestitajo za 65. rojstni dan in praznik sinovi France, Jože in Tone z družinami, posebno pa hčerka Marija z možem Tonetom in sinovoma Petrom in Pavlom.

*

Našemu dragemu očetu, nonotu, bratu in tastu **Matiji Vahterju iz Novega mesta** iskreno čestitamo za 70-letnico vsi njegovi!

*

Marici Kacin iz Bršlina čestitajo za uspešno opravljeni šoferski izpit hčerki, mama in stric Viktor Žagar iz Birčne vasi.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi našega moža, očeta in starega očeta

MARTINA KOSTREVCA
iz Dednje vasi pri Pišecah

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje in nam izrekli sožalje. Posebna zahvala organizaciji ZB in ZK iz Pišec, rudarski godbi iz Senovega, upravi in sindikalni podružnici ISKRE iz Šentjerneja. Vsem še enkrat naša iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sinova Franc in Henrik z družinami

Dr. Francu Hübscherju in drugemu zdravstvenemu osebju na internem oddelku novomeške bolnice se za uspešno zdravljenje in skrbno nego iskreno zahvaljujem.

Marija Bradač, Soteska 7, p. Straža pri Dolenjskih Toplicah.

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata, moža in očeta

FRANCA LAZARJA
z Gabrske gore pri Šentjanžu na Dolenjskem

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebna zahvala kolektivu »Metalne« v Krmelju, govornikoma tov. Borisu Debelaku, tov Alojzu Musarju za poslovilne besede in vsem sosedom in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Žalujoči: žena Vikica, hči Milena, oče, mati, brat Jožko, sestri Štefka in Anica ter drugo sorodstvo

---

Ob težki izgubi moje drage žene in ljube mame

MARIJE OPALK
iz Podgore

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in vsem, ki so ji darovali vence in cvetje in jo spremili na zadnji poti. Hvala tudi zdravstvenemu osebju internega oddelka splošne bolnice, č. gospodu župniku, kolektivu TVP in SZDL Dolenja Straža.

Zalujoči: mož, sin Ivan, hčerke Marija in Vika z družinama, Anica, Ivica, Danica in Martinca, oče z ženo, brat z družino in tete

PREKLICI

Frančiška Strmec iz Babne gore št. 8, Vel. Loka, preklicujem in obžalujem žaljivke, ki sem jih izrekla o Francu Pekolju iz Gombišč. št. 8, in izjavljam, da za to nisem imela nobene osnove.

*

Prepovedujem hojo čez naš sadovnjak in travnik nad gasilskim domom v Ločni. Kdor tega ne bo upošteval, bo sodnijsko preganjan. **Murn — Vene.**

*

Janez Štamcar, Statenberg 2, Mokronog, prepovedujem pašo kokoši po moji zemlji Francu Sajetu iz Statenberga. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

*

Ivan Povšič, Zaloviče 24, Šmarjeta, prepovedujem Karlu Štrimflu pašo kokoši, živine in prašičev po mojem vinogradu na Koglem. Če tega ne bo upoštevali, ga bom sodno preganjal.

*

Podpisani Ivan Drobnič iz Gorenje vasi 34 preklicujem in obžalujem vse žaljive in neresnične besede, ki sem jih izrekel Francu Fiajsu 3. 7. 1968 v gostilni »Urbanc« v Gorenji vasi in se mu zahvaljujem, da me ni tožil.

OBVESTILA

V NEDELJO, 4. avgusta, bo pri gostilni Romana Zorka v Družinski vasi pri Šmarjeških Toplicah vrtna veselica. Za razvedrilo, jedačo in pijačo preskrbljeno. Vljudno vabljeni!

CEMENTNO STREŠNO opeko po 1 din dostavljeno dobite: Ljubljana, Milana Majcna 47.

GOSTILNA MARIJA CUGELJ, Odrga, p. Trebnje, prireja vsako soboto od 19. do 21. ure tečaj modernih in standardnih plesov. Tečaj se bo pričel 3. avgusta in bo potekal pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja iz Ljubljane. Prijave sprejema gostišče. Pridite na prijetno družabno zabavo, ki bo koristno združena z učenjem vseh plesov! Postrežba in ostalo — preskrbljeno!

NA ZALOGI IMAM strešno cementno opeko po 0,75 Sdin. Dostava na dom po dogovoru. Jože Gorenc, Šentlovrenc 21, Vel. Loka.

KOTLE ZA ŽGANJEKUHO vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 Šiška.

OBLACILA OČISTI takoj Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSPODINJSKO pomočnico sprejmem. Znanje kuhe ni pogoj. Plača po dogovoru. Zglasite se pri Mariji Sajovic, Štembalova 22, Ljubljana (Stožice) po 16. uri.

IŠČEM ŽENSKO za varstvo otroka na domu. Slavka Mrkšič, Bršlin 46, Novo mesto.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pridno in pošteno, sprejme takoj gostilna Cilka Lukež, Brežice

IŠČEM POŠTENO, k 3-članski družini, dekle ali upokojenko, ki bi bila pripravljena iti za nekn. časa z njimi v inozemstvo. Ponudbe pošljite pod šifro »Ljubiteljica otroka«

STANOVANJA

PRODAM v slabem stanju nevseljivo stanovanjsko hišico s 6 arov vrta, novim vodnjakom in 2000 kg gašenega apna v Kapljevem št. 1, p. Struge na Dolenjskem. Interesenti naj se oglasijo na naslov: Jožef Brodač, Ponikve št. 1, p. Videm — Dobrepolje.

SOBO IN KUHINJO oddam ženski ali zakoncema za delno pomoč v gospodinjstvu. Naslov: Velena Jančar, Zalog 97 pri Ljubljani

UGODNO PRODAM skupaj ali posamezno hišo z gospodinjskim poslovanjem in 11 ha zemlje v bližini Temenice — Radohova vas. Informacije dobite pri Martinu Grmu, Gor. Rudnik, C. III /6 Ljubljana

ZAKONCEMA BREZ OTROK odda neopremljeno sobo in prodam kavč. Naslov v upravi lista (1293/68)

NA VRTAČI oddam v najem opremljeno podstrešno sobo za eno leto in eno opremljeno sobo do maja 1969. Opremljena je z dvema posteljama in kopalnico. Ponudbe na naslov: Franc Derganc, Semič 3

V BLIŽINI SEMIČA prodam celo posestvo s hišo, gospodarskim poslopjem in sadovnjakom, tudi pozamezne parcele. Informacije pri Kristini Macele, Gorenci 32, p. Semič

IŠČEM SOBO in kuhinjo ali večjo sobo v Novem mestu. Plačam za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista (1294/68)

VISOKOPRITLIČNO HIŠO z velikim gospodarskim poslopjem na prometni točki prodam. Možnost za ureditev gostine, obrti. Rado Rome, Ivančna gorica 29

MOTORNA VOZILA

PRODAM MOPED T 12 v dobrem stanju Franc Vrstovšek, Volčičeva n. h., Novo mesto

PRODAM TOVORNI AVTO (3 tone); cena zelo ugodna. Vprašajte pri Avgustu Modicu, avtokleparstvo in ličarstvo, Gotna vas, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM SPALNICO s »feder modrocis« in »modrocis« po ugodni ceni. Ogled možen vsak dan med 15. in 16. uro. Jazbinšek, Ljubljanska 20, Novo mesto.

ZARADI SELITVE ugodno prodam razno pohištvo. Informacije dobite vsak dan pri Srečku Maloviču, Dalmatinova 1, Novo mesto

PRODAM GRADBENO parcelo v Bučni vasi. Vida Vukman, Bršlin 61.

PRODAM železno tračno žago. Franc Kotič, Krško

MLATILNICO znamke »Speiser« (širina bobna 180 cm), na stresanje z ravnanjem slame, prodam. Peter Pintar, Praprotno štev. 12, p. Selca nad Škofjo Loko

GRADBENO PARCELO prodam. Naslov v upravi lista (1291/68).

UGODNO PRODAM skoraj nov zazidljiv štedilnik z dvema pekačema in kotličkom. Naslov v upravi lista (1292/68).

POCENI PRODAM kompletno zakonsko spalnico Penca, Koštialova 3, Novo mesto.

RAZNO

STE V ZADREGI, kaj bi kupili za trajno darilo? Stopite k Otmarju Zidariču, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze).

BOLEZNI JETER (zlatenico, vnetja) zdravi rogaški DONAT vrelec. Posvetujte se z zdravnikom, DONAT pa dobite v Novem mestu pri STANDARDU (MERCATORJU), HMELJNIKU in pri DOLENJKI.

PREVODE V NEMŠČINO in iz nemščine opravlja sodno zapriseženi tolmač M. Šulgaj, Ljubljana, Slomškova ul. 14/I.

KMETOVALCI! Na Gorenjskem sejmu od 2. do 13. avgusta kupite traktorje in stroje na 3-letni kredit. S seboj prinesite posestni list in osebno izkaznico. Priporoča se KZ »Sloga«, Kranj.

MLAD FANT, ki stalno živi v Avstraliji, želi spoznati dekle, staro 20 do 26 let, ki bi želela iti z njim. Slika zaželena. Ponudbe pod »Ženitev«.

KMEČKI FANT se želi poročiti na manjšo kmetijo kjerkoli v Sloveniji. Naslov v upravi lista (1282/68).

VDOVA, UPOKOJENKA z lepo vsoto prihrankov in majhnim posestvom želi spoznati resnega upokojenca brez otrok, nealkoholika vesele narave, čedne zunanjosti in dobrega, zdravega srca, starega od 60 do 65 let, zaradi ženitve. Grem tudi na njegov dom. Zaželena okolica Novega mesta. Resne ponudbe pošljite na upravo lista pod: »Belokranjka«.

Kradel pri belem dnevu

Od 30. junija do 26. julija letos je vaščane Brezovice pri Šmarjeških Toplicah vznemirjal 16-letni fant, ki je pri belem dnevu vdiral v stanovanja in kradel denar. S tem denarjem si je kupil kolo, transistor, obleko in plavalno blazino, kupiti pa je hotel še šotor. Pomagali naj bi mu bili starši, čeprav jim je občinsko sodišče v Novem mestu lani naložilo »strožje nadzorstvo« nad fantom, ker je storil podobna dejanja tudi že prej.

Fanta, ki je starejši mladoletnik, so osumili da je 30. junija odnesel Ignacu Gregorčiču iz Brezovice več kot 60 dinarjev, njegovemu stanovalcu Francu Krevsu pa 1.000 dinarjev. Istega dne naj bi bil odnesel ključe vhodnih vrat pri Gregorčičevi hiši. 20. julija naj bi bil Krevsu spet vzel 650 dinarjev, 26. julija okradel Hedo Baloh v Brezovici (1.650 dinarjev in 4.000 lir) ter istega dne Stanka Hudala na Otočcu (dva prstana, dve ročni uri, ploščici zlata za zobe in denarnico z nekaj drobiža).

27. julija so mladoletnika prijeli, ko je prodajal ukradene predmete.

KRONIKA NESREČ

S stranske ceste nenadoma pred avto

24. julija popoldne se je pripetila prometna nesreča na Trgu svobode v Sevnici. Po trgu se je proti Šmarju peljal z osebnim avtomobilom Vlado Auer iz Ptuja. Pri Cesti heroja Maroka je predenj s stranske ceste pripeljala kolesarka Marinka Perc iz Sevnice. Kljub zaviranju in vožnji v levo jo je avtomobilist zadel. Odpeljali so jo v celjsko bolnišnico.

Neprimerna hitrost in izrabljene gume

Stanislav Kunej iz Gor. Lenarta se je 22. julija zjutraj peljal z osebnim avtomobilom iz Brežic proti Krški vasi. V Vel. Malenčah ga je na blagem desnem ovinku zaradi neprimerne hitrosti in izrabljenih gum zaneslo na desno na travnik, kjer se je prevrnil. Na avtomobilu je za okrog 900 din škode.

Mopedist je obležal v nezavesti

27. julija popoldne je z dvorišča Agrokombinata Krško pripeljal nenadoma na glavno cesto, ne da bi pogledal, če je prosta, mopedist Anton Levičar iz Krškega. V tistem trenutku je po cesti pripeljal voznik osebnega avtomobila Benjamin Pavlovič iz Armškega, ki je mopedista zadel in zbil na pokrov motorja. Od tam je padel na rob pločnika, kjer je obležal v nezavesti. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

Kolesarja so odpeljali v bolnišnico

Vinko Sernek iz Velenja se je 23. julija dopoldne peljal s osebnim avtomobilom iz smeri Radeč proti Krškemu. Ko je v vasi Arko pripeljal čez leseni most do križišča, je iz škocjanske smeri pripeljal v križišče kolesar Jernej Prijatelj iz Zavratca, vendar ni pogledal, če je cesta prosta. Sernek ga je zadel, čeprav je zaviral in se umikal na levo stran. Kolesarja je vrglo na streho avtomobila, nato pa na tla. S hudimi poškodbami so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Na avtomobilu je za okrog 4.000 din škode.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ljudmila Ozimek z Mrzle Luže — Vesno, Justina Muhič z Velikega Kala — Marjana, Vida Gregorčič z Mirne — Vesno, Ivanka Ivec iz Gradca — Duško, Frančiška Stajdohar iz Deskove vasi — Ivana, Cvetka Domitrovič iz Mavrlena — Antona, Ana Kuzma iz Tribuč — Ireno, Rozalija Rtman iz Irče vasi — Dejana, Vera Ratajc iz Češnjevka — dečka, Slavka Špehar iz Dolge njive — dečka, Terezija Juratovec z Vinjega vrha — deklico, Anica Longar iz Romanje vasi — dečka, Frančiška Turk z Dolža — dečka, Terezija Arh iz Kobil — deklico, Fani Cimermančič iz Jurne vasi — dečka, Štefka Kokalj iz Podgorice — deklico, Vida Pelko iz Žabje vasi — deklico, Cvetka Novak iz Srednjega Grčevja — dečka in Ana Radman iz Zaloke —Zlatka.

Nenadoma čez cesto

Mopedist Božidar Turk iz Jelšc se je 23. julija zjutraj peljal z ženo skozi Leskovec pri Krškem. Nenadoma je pred njim prečkala cesto Pavla Gomilšek iz Goleka. Mopedist jo je zadel in lažje poškodoval, lažje poškodovana pa je bila tudi njegova žena.

Vlak jo je povozil

28. julija dopoldne je med postajama Breg in Loka pri Zidanem mostu vlak povozil Heleno Kolman iz Polja, ko se je po bližnjici vračala iz Loke in prečkala progo.

Kolesar je izgubil ravnotežje

27. julija dopoldne je inž. Zalika Kores iz Ljubljane v Dolu pri Trebnjem z osebnim avtomobilom prehitela kolesarja Jožeta Škarjo iz Brinja. Ko se je ozrla, je opazila, da je kolesar izgubil ravnotežje in padel. Kolesar si je huje poškodoval glavo, zato so ga nemudoma odpeljali v novomeško bolnišnico.

Razvitje lovskega prapora v Mokronogu

Mokronoški lovci bodo v nedeljo, 4. avgusta, ob 15. uri popoldan razvili svoj društveni prapor, zatem pa bo prosta zabava s plesom. Za to slovesnost so pripravili vrsto lovskih specialitet: srnjaka v omaki in druge jedi, pripravljene na žaru. V primeru slabega vremena bo prireditev v prostorih doma Svobode v Mokronogu. Prijatelji tega športa so še posebej vabljeni.

Belokranjski trojčki!

Prejšnji teden so se v družini Cigana Marjana Hudorovca iz Lokev pri Črnomlju, delavca v črnomaljskem podjetju ZORA, rodili trojčki: dve deklici in deček. 26. julija so trojčke odpeljali v Ljubljano na oddelek za nedonošenčke, kjer so nadvse živahni. Trojčki bodo ostali na ljubljanskem oddelku kakšen mesec, da si bodo opomogli. Tako se je Hudorovčeva družina čez noč povečala na deset članov. Prej je bilo v družini pet otrok. — O Hudorovčevi družini berite več prihodnji četrtek!

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndinarjev (3200 S din), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrezna druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (68)-21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska ČP »Delo« v Ljubljani

ZDRAVILIŠČE
RADENSKA
RADENCI

na letnem bazenu v soboto, 10. avgusta ob 20. uri.

RADENSKA SRCA

POPULARNI ANSAMBEL MONTENEGRO
tokrat prvič v Sloveniji

- IZBIRA TREH RADENSKIH SRC
- ŠTEF IN TINA